

Primorski dnevnik

Poplavni val ne pozna meja

DANJEL RADETIČ

Vipava je od marca lanskega leta trikrat poplavila polja in njive med Rupo, Gabrijami in Sovodnjami, med zadnjim vikendom pa je voda zalila tudi nekaj hiš in kleti. Domačini se zato upravičeno sprašujejo, kaj se dogaja z reko, ki se v poletnih mesecih komajda pretaka iz tolmuna v tolmun, ob večjem deževju pa tako močno naraste. Prebivalci vasi v sovodenjski občini so prepričani, da pretok zaustavljajo temelji treh mostov med Rubijami in Sovodnjami, zaraščeni bregovi pa še dodatno otežkočajo pretakanje vode. Tem vzrokom za poplave je treba nedvomno dodati še vsa nepotrebna regulacijska dela, ki so jih v zadnjih desetletjih opravili ob Vipavi na obeh straneh državne meje. Bregove so marsikje utrdili s kamenjem, da bi preprečili izpodnjedanje zemlje, s tem pa so tudi pospešili pretok reke. Voda zaradi tega ponekod hitreje odteka, nato pa ob vsakem ozkem grlu poplaví vse okoliške površine. Tako se je v soboto zgodilo v Rupi, Gabrijah, Mirnu in v številnih drugih vasah ob Vipavi, kjer je reka naletela na mostove, nasipe in druge ovire, ki jih je zgradil človek.

Za reševanje težav Vipave je zato nujno sodelovanje vseh občin, ki se od izvira vrstijo ob njenem toku, pri načrtovanju katerihkoli posegov pa je treba upoštevati tudi vse spremembe, ki jih je v zadnjih časih doživel Vipavska dolina. V porečje Vipave je grobo posegla gradnja avtoceste, viaduktov in predorov pri Rebrnicah, ob reki so nastale nove industrijske in obrtne cone, ponekod so zrasla nova naselja. Vipavi so skrčili živiljenjski prostor, ki ji je treba vrniti. Vsi nadaljnji regulacijski posagi na reki morajo zato ciljati na upočasnitev pretoka, ne pa na pospeševanje njegove hitrosti, za kar so si prizadevali pred leti. Voda se mora tudi ob večjih nalinah čim počasneje iztekat v reko; zato je treba pretok nujno upočasnititi tudi na vseh pritokih, ki jih ne gre spremenjati v kanale s kamnitim oklepom, pač pa jim je treba pustiti čim bolj naraven videz, saj bodo le tako uspešno zadrževali vodo.

Občinske uprave bi morale sedva nadzorovati vse gradbene posege, ki jih zasebniki opravljajo ob reki, pri čemer je treba upoštevati, da so poplavne loke sestavni del vsakega porečja. Reke so od vedno poplavljale sosednja območja, zato ni čudno, da so cerkve v Rupi, na Peči in v Gabrijah zgradili na vzpetinah, saj tako jim Vipava tudi ob največjih poplavah ni mogla do živega. Po takratnih načrtovalcih bi se morali zgledovati tudi današnji, ki se marsikje s stanovanjskimi in gospodarskimi objekti preveč približujejo rekom in njihovim poplavnim območjem.

ITALIJA - Po včerajnjem glasovanju v poslanski zbornici

Nova zaostritev med Finijem in Berlusconijevo stranko

Poslanci »rešili« nekdanjega vladnega podtajnika Cosentina

TRST - Obisk pri vinogradnikih od Lajnarjev in Piščancev

Trgači nad Rojanom

S Silvanom Ferlugo in Andrejem Boletom o svetlih in temnih straneh letošnje letine

TRST - Po vinogradih je v teh sončnih dneh pred napovedanim dežavnim vikendom vse živo. Škarje so spet zapele, med trtami ponovno odmeva smeh in kramljanje trgačev, ki se najbolj svečanega opravila na kon-

cu vinogradniškega leta nadvse veseli. Trgatev se je namreč začela tudi v bregu nad Rojanom. Traktorji pridno vozijo polne zaboje grozdja v kleti, preše stalno meljejo, bodoča žlahtna tekočina pa se v kadeh dviga.

Veseli druščini trgačev sta se včeraj v zgodnjih jutranjih urah zbrali pri Silvanu Ferlugi pri Lajnarjih in Andreju Boletu pri Piščancih.

Na 7. strani

RIM - Včerajšnje glasovanje v poslanski zbornici, ki je zavrnila uporabo obremenilnih prisluškov za bivšega vladnega podtajnika Cosentina, je prinesla nove napetosti med Ljudstvom svobode in predsednikom zbornice Finijem. Odnosi so se zaostrili tudi po objavi nekaterih »dokumentov« o aferi stanovanja v Montecarlu, ki naj bi bilo last Finijevega svaka.

Cosentina je v tajnem glasovanju v parlamentu »rešilo« tudi dvanaest »prostih strelcev«, najbrž iz Finijevega političnega gibanja in tudi iz levosredinske opozicije.

Na 6. strani

Fini za sistemsko financiranje manjšine

Na 3. strani

V Bocnu ledinska imena v nemščini

Na 6. strani

Ad Formandum odprl novo šolsko leto

Na 7. strani

Repen: začetek obnove vaškega Placa

Na 8. strani

Konec tedna v Boljuncu Praznik vode

Na 8. strani

SK: Arsov večer v Trstu

Na 9. strani

SGGZ opravlja prve korake

Na 16. strani

DOBERDOB-RUPA-SOVODNJE - Vrtci in šola

Poln urnik bo stekel najpozneje v ponedeljek

BRITISH SCHOOL
ENGLISH *plus...*
040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18
www.British-FVG.net

Angleščina brez meja

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

SLOVENIJA - Pretoki rek na poplavljenih območjih se le počasi zmanjšujejo

V pričakovanju novih padavin se nadaljuje sanacija po poplavah

Mednarodni mejni prehod Dragonja od včeraj popoldne ponovno odprt - Našli še tretjo žrtev poplav

LJUBLJANA - Medtem ko so se v Sloveniji pretoki rek na poplavljenih območjih le počasi zmanjševali in se je posod nadaljevala sanacija prizadetih območij, so včeraj ob reki Pivki našli še tretjo žrtev poplav. Za prihajajoči konec tedna so znova napovedane padavine, zato je že stekla tudi priprava zaščitnih ukrepov pred morebitnimi novimi težavami. So pa včeraj popoldne po trdnevnem zaprtju spet odprli mednarodni mejni prehod Dragonja, kjer so za silo sanirali del ceste, ki ga je odnesla voda.

Zaradi počasnega odtekanja rek so tako še vedno poplavljena večja območja na Ljubljanskem barju, v spodnjem toku Save in Krke ter polja Notranjskega in Dolenjskega Krasa. Rdeče opozorilo, torej opozorilo najvišje stopnje, je na hidroalarmu agencija včeraj razglasila za porečji Ljublanice in Krke, oranžno opozorilo (druga najvišja stopnja) pa za porečji Kraške Ljublanice in Spodnje Save.

Po zadnjih ocenah generalnega direktorja Gospodarske zbornice Slovenije so poplave terjale približno 40 milijonov evrov neposredne škode, pri čemer bo ta številka verjetno še narasla. Na ministerstvu za okolje in prostor glede na ocene nastale škode zaradi poplav ocenjujejo, da bodo pri odpravi posledic izpolnjeni pogoji za uporabo sredstev državnega proračuna. Do sredstev za obnovo so upravičeni tudi državljanji - lastniki objektov, namejenih bivanju ali izvajanju dejavnosti.

Včeraj dopoldne, ko je odtekla voda ob reki Pivki v Postojni, so našli truplo 43-letnega Janeza Pozveka, ki so ga pogrešali od 19. septembra. Pokojni je živel v bivaku, v bližini katerega so tudi našli njegovo truplo. Gre za že tretjo žrtev tokratnih poplav.

V torek zvečer pa bi skoraj prišlo do incidenta na Ljubljanskem barju. Prebivalci Črne vasi so se namreč uprli namenom Civilne zaščite, ki je želela s prekopom ceste proti Črni vasi zmanjšati vodostaj na poplavljenem območju. O zbiranju občanov na križišču Izanske in Črnovaške ceste so bili policisti obveščeni okoli 20.40, a do večjih izgredov ni prišlo, je pa eden izmed udeležencev poškodoval fotoaparat fotoreporterki časnika Finance. V časniku so napad protestnika ob sodili, obenem pa pričakujejo "odločno delovanje in učinkovito ukrepanje" organov pregona in pravosodja.

Na kraj shoda je prišel tudi ljubljanski župan Zoran Janković in miril razgrete strasti. V današnji izjavi za javnost po jutranjem ogledu stanja na terenu je pojasnil, da bi bil prekop ceste zaradi zmanj-

šanja vodostaja na poplavljenem območju glede na trenutno stanje nepotreben ali celo nesmiseln.

Po napovedih agencije za okolje bodo kraška polja Notranjskega in Dolenjskega Krasa, Ljubljansko barje ter območje ob spodnjem toku Krke poplavljena tudi v prihodnjih dneh. Vremenska napoved meteorologov medtem napoveduje ponovne padavine. Deževati bo pričelo v petek popoldne v zahodni Sloveniji, v soboto pa bo oblačno in deževno po vsej državi. Največjo potencialno nevarnost tako sedaj predstavljajo plazovi.

Zemljine so namreč namočene in vsebujejo že precejšnjo količino vlage. Sprožilna vrednost oz. potrebna količina padavin za pojav plazov je zato precej manjša kot navadno, je za STA pojasnil direktor Geološkega zavoda Slovenije Marko Komac.

Da bi poplave lahko s sabo prinesle tudi povečano možnost okužb zaradi poslabšanih higieničnih razmer, pa so opozorili z Inštituta za varovanje zdravja. (STA)

Mejni prehod Dragonja so včeraj ponovno odprli

ZAGREB - V Slovenskem domu bo na ogled do 28. septembra Odprtli dokumentarno razstavo o Slovencih v Bosni in Hercegovini

ZAGREB - Dokumentarno razstavo o Slovencih v Bosni in Hercegovini (1530-2010) Od zbrisca do prenove identitete je danes v Slovenskem domu v Zagrebu odprt slovenski veleposlanik na Hrvaškem Vojko Volk. Poudaril je, da se o usodi Slovencev v Bosni in Hercegovini ni vedelo veliko do zadnje vojne, ko se je slovenska diplomacija vpletlo v evakuacijo Slovencev in so jih takrat bolje spoznali.

Ob odprtju je o razstavi govoril tudi njen avtor Stanislav Koblar, ki je poudaril, da so prva slovenska društva v BiH ustavili konec 19. stoletja, čeprav prvi stiki Slovencev z BiH segajo v 16. stoletje.

Neprekrajena prisotnost Slovencev poteka že več kot 130 let, široko prebujanje na rodne zavesti in pojavi ducata sa-

Vojko Volk KROMA

moraslih slovenskih organizacij pa beležijo med letoma 1992 in 1997. Dodal je, da Slovencev v

Bosni in Hercegovini ni bilo nikoli več kot 7000 ali 8000 oz. največ 0,3 odstotka prebivalstva, sicer pa da so Slovenci ne-sorazmerno svojemu številu ustvarili velike presežke na vseh področjih življenja v Bosni in Hercegovini.

Dokumentarna razstava tudi kronološko predstavlja prisotnost Slovencev v BiH ter njihove dosežke na različnih področjih, od industrije in delavskih društev ter gibanj, do umetnosti in kulture.

Razstava bo na ogled v Slovenskem domu v Zagrebu do 28. septembra, potem ko je bila v začetku julija že na ogled tudi v slovenskemu državnemu zboru. Premiero je imela lani v Cankarjevem domu, potem pa je obiskala tudi več mest v Bosni in Hercegovini, kot so Sarajevo, Banja Luka in Tuzla. (STA)

BEGUNJE - Slovesnost pred spomenikom

Spomin na nacistično nasilje nad Sinti

BEGUNJE - Malo številčna etnična skupnost Sintov v Sloveniji je včeraj praznovala svoj dan. Po dolgoletnih prizadevanjih za priznanje njihovega prispevka k osvoboditvi izpod nacističnega režima so se ob drugi obletnici postavitev spomenika Sintom - žrtvam nacističnega genocida zbrali na slovensnosti v Begunjah. Ob tem so znova opozorili na težave s statusom.

Predsednik Združenja Sintov Radovljice Rudolf Seger je pojasnil, da le stežka pripravljajo prireditve ob dnevu Sintov, za katerega so razglasili datum postavitev spomenika. Za razliko od Romov jim država namreč ne namenja nobenih sredstev in le če bi se vpisali pod Rome, bi bili deležni financiranja.

Vendar Sinti vztrajajo pri ločnici z Romi, od katerih se kulturno, sociološko in etnološko močno razlikujejo, četudi so se podobno kot oni iz Indije selili na zahod. Vse do naselitve v Kropi v 19. stoletju so se Sinti dobro vključili v socialne norme večinskega prebivalstva. Danes v Sloveniji, večinoma v radovljici

ski občini, živi še okrog 130 Sintov.

Pomen Sintov in njihov prispevek k narodnoosvobodilnemu boju v drugi svetovni vojni so pred dvema letoma prepoznali nekateri posamezniki. Poleg predsednika Zveze združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Janeza Stanovnika je njihov doprinos prepoznał predsednik Nacionalne stranke Zmago Jelinčič, ki je postal skupaj z občino in nekaterimi drugimi donatorji pokrovitelj postavitev spomeniku pri Muzeju talcev v Begunjah na Gorenjskem. Oba sta se tudi udeležila včerajšnje proslave ob spominu na leta 1941 do 1945 in ob drugi obletnici postavitev spominskega obeležja.

Etnična skupnost slovenskih Sintov je med vojno štela približno 150 staroselcev in še 300 potupočnih Sintov, ki so bili razpeti med Avstrijo in Slovenijo. Okrog 300 Sintov so nacisti pobili, ostale pa so izgnali v koncentracijska taborišča ali v Srbijo, pri čemer se jih je veliko pridružilo partizanskim vrstam. (STA)

KUBED - Včeraj popoldne

Zadnje slovo od borca in našega novinarskega kolega Franca Udoviča

KUBED - V sončnem popoldnu sredi istrske idile je bila včeraj na pokopališču v Kubedu poslovilna slovesnost za našim kolegom Francem Udovičem. Žaro s pepelom pokojnika so k zadnjemu počitku pospremili sorodniki in sovaščani, pa tudi nekdanji kolegi in prijatelji s Tržaškega. Območna zveza borcev je bila prisotna s praporom, prav tako društvo Tigr. Obalno zvezo borcev in društvo Tigr sta predstavljala Dušan Fortić in Lucijan Pelicon, tržaško združenje VZPI-ANPI pa Stanka Hrovatin in Edvin Švab.

Ob odprtjem grobu je domači kvartet zapel Francu v slovo nekaj narodih in partizanskih pesmi, z občutenimi besedami pa sta se od njega poslovila Lucijan Pelicon in Edvin Švab. Obnovila sta njegove življenske etape in izbire, ki so od rane mladosti dalje potekale v znamenju boja za svobodo, poštenosti, poklicne doslednosti in nenehenega

prizadevanja za boljše življenje ljudi. Tako kot mnogi Primorci njegove generacije je Franc Udovič okupil nacifašistično zatiranje, izgnanstvo in deportacijo, se vključil v osvobodilno gibanje in je tudi po os-

Preizkus obtožnega predloga v zadevi Patria verjetno končan ta teden

LJUBLJANA - Preizkus obtožnega predloga v zadevi Patria še ni zaključen, bo pa najverjetneje v tem tednu, je pojasnila predsednica Okrajnega sodišča v Ljubljani Vesna Pavlič Pivk. Gre za obtožni predlog, ki je bil na sodišče vložen zoper Janeza Janšo, Toneta Krkoviča, Jožeta Zagožna, Walterja Wolfa in Ivana Črnkoviča.

Obtožni predlog zoper omenjene je vrhovno državno tožilstvo na ljubljansko okrajno sodišče vložilo 6. avgusta letos. Po poročanju tednika Mladina vrhovno državno tožilstvo Janšo obtožuje "poskusa sprejemanja daril", Zagožna "sprejemanja daril za nezakonito posredovanje", Krkoviča sprejemanja daril, Črnkoviča "dajanja daril za nezakonito posredovanje", Wolfa pa "dajanja pomoči". Vsi razen Wolfa, ki se na vložitev obtožnega predloga še ni odzval, so navedbe iz obtožnice, katere vsebino je objavil omenjeni časnik, odločno zavrnili.

Tožilstvo za Prijatelja predлага štiri leta in 10 mesecev zapora

KOPER - Tožilstvo je za priprtega poslance Srečka Prijatelja, obtoženega kaznivih dejanj izsiljevanja in samovoljnosti ter nedovoljenega prometa in proizvodnje z orojem ali eksplozivom, sodišču predlagalo enotno zaporno kazzen štirih let in desetih mesecev.

Na okrožnem sodišču v Kopru se je v sojenju poslancu Srečku Prijatelju danes končal dokazni postopek. Tožilka Barbara Milič Rožman je v zaključni besedi poudarila, da je dokazni postopek postregel z dovolj dokazi, ki so v oporo obtožbenim očitkom. Za nadaljevanje kaznivo dejanje izsiljevanja je tožilka predlagala dve leti in deset mesecev zaporne kazni, za nadaljevanje kaznivo dejanje samovolnosti štiri mesece, za kaznivo dejanje nedovoljenega prometa in proizvodnje orojem ali eksploziva pa eno leto in deset mesecev zapora. Za Prijateljevo ženo Aleksandro Prijatelj, obtoženo pomoci storilcu kaznivega dejanja, je tožilka predlagala sedem mesecev zapora.

Pri predlogu kazni Srečku Prijatelju je tožilstvo upoštevalo, da je izsiljevanje na škodo direktorja družbe Pre-mik.net Marjana Mikuža trajalo več kot eno leto. Kot je v zaključni besedi dejala Milič Rožmanova, se Prijatelj očitno poslužuje groženj, ko ne doseže izplačil, država pa mora takemu človeku dopovedati, da to ni dočusten in primeren način.

"Razum je zapustil um in ostal je samo sum," pa je po koncu obravnave dejal Prijatelj. Sojenje se bo nadaljevalo v sredo z zaključnimi besedami obrambe.

voboditvi ostal angažiran v naprednem gibanju. Predvsem kot pokončen človek, pronicljiv in polidričen novinar in umetnostni kritik je pustil za seboj zgled kot posnemanja vredno dediščino. (du)

LETALSKI PROMET - V Trstu predstavili novi povezavi Alitalie z Milanom in Genovo

Trst in FJK spet povezana s finančno prestolnico Italije

Novi povezavi z Milanom Linate in Genovo od 4. oktobra po zelo ugodnih cenah

TRST - Letalski prevoznik Alitalia bo s 4. oktobrom uvedel dve novi zračni povezavi iz Trsta oziroma Ronk, in sicer z Milanom Linate in z Genovo, s katerima bo po predvidevanjih pritegnil novih 70 tisoč potnikov na leto.

Novost so včeraj v Trstu predstavili direktor Alitalie za trženje Andrea Stolfa, deželnji odbornik za infrastrukture Riccardo Riccardi in predsednik letalske družbe in Ronkah Sergio Dressi. Stolfa je poudaril, da je povezava Ronke-Linate, ki je bila ukinjena kar 12 let, prvi let nove Alitalie v smeri Sever-Sever oziroma na osi vzhod-zahod. Na osnovi sporazuma z Deželo FJK, ki Alitalii za vzdrževanje te linije pomaga z dotacijami, bodo cene novih povezav zelo privlačne. Za enosmerno vozovnico Trst-Milano Linate bo zadostovalo že 49 evrov, kar pomeni zelo močno konkurenco vlaku, da ne gorovimo o avtomobilu. Pri Alitalii računajo na pretežno poslovne potnike in na pritegnitev potnikov iz Slovenije in Hrvaške.

Letalo bo na liniji Trst - Milano Linate letelo dvakrat na dan od ponedeljka do vključno petka, enkrat na dan pa v soboto in nedeljo. Iz Ronk bo letalo vzletelo ob 6.50 (od ponedeljka do sobote) in ob 18.15 (vse dni v tednu razen ob sobotah). Iz Milana se bo letalo vračalo ob 9.00 (od ponedeljka do sobote) in ob 20.20 (vse dni razen sobote). Povezave z Genovo bodo operativne vsak dan od ponedeljka do petka z enim poletom, in sicer z vzletom iz Ronk ob 10.50 in povratnim letom iz Genove ob 13.00.

»Prepričani smo, da imata Trst in Furlanija-Julijška krajina dobre potencialne za razvoj letalskega prometa, nove povezave pa dokazujojo željo Alitalie, da postane referenčna letalska družba za Furlanijo-Julijško krajino in da se odziva na potrebe tega prostora po mobilnosti, tudi v podporo turizma in lokalnega podjetništva,« je na srečanju z novinarji izjavil Andrea Stolfa.

Za deželnega odbornika Riccardija pa »zagovarja novih povezav, ki ga je omogočilo tudi odlično sodelovanje med Deželo in Alitalio, pomeni odgovor na tveganje marginalizacije deželnega letališča«. Letalske zveze so po njegovih besedah strateške za gospodarstvo te dežele, dovolj je pomisliti na potrebe velikih podjetij, kot so zavarovalnice in Fincantieri. Za Deželo FJK, ki je ekonomsko podprla uvedbo nove povezave z Milanom, ima operacija veliko več koristi kot stroškov, je zagotovil odbornik.

Sergio Dressi, predsednik družbe Aeroporto FVG Spa, ki upravlja letališče v Ronkah povezavi v dveh letih letalski družbi zagotovili približno 30-odstotno rast prometa v naši deželi, kar je daleč nad prečno stopnjo rasti v državi. Že letos se bo promet Alitalie skozi letališče v Ronkah povečal za 6 do 7 odstotkov glede na lansko leto, število potnikov pa se bo približalo številki 345 tisoč, je navedel Stolfa, ki je tudi napovedal, da bo letalska družba na svojih letališčih in spletnih mestih turistično oglaševala lepote Furlanije-Julijške krajine. (vb)

Z leve Andrea Stolfa, Riccardo Riccardi in Sergio Dressi na predstavitvi novih letalskih povezav

KROMA

v Ronkah, je poudaril, da je bila ponovna vzpostavitev letalske zveze z Milanom eden od njihovih ciljev. »Posebno zadovoljstvo pa nas navdaja ob dejstvo, da je bila nova povezava vzpostavljena z Milanom Linate, in to po 12 letih premora. Če k temu dodamo še ponovno vzpostavitev letalske zveze z Genovo, potem lahko mirno rečemo, da je ponudba našega letališča vse bližja potrebam strank,« je dodal Dressi.

Odbornik Riccardi se je ustavil tudi pri vprašanju morebitnih zavezništev z večjimi letališčimi sistemi in dejal, da obstaja več hipotez. Za Deželo FJK, ki je nedavno postala 100-odstotna lastnica letališča, je najbolj realistično zavezništvo z beneškim letališčem Marco Polo oziroma družbo Save, ki ga upravlja. Paganjanja že tečejo, vendar deželnna uprava svojega letališča ne želi razprodati, ampak kvečemu prodati, je zagotovil Riccardi.

Alitalia predvideva, da bosta novi povezavi v dveh letih letalski družbi zagotovili približno 30-odstotno rast prometa v naši deželi, kar je daleč nad prečno stopnjo rasti v državi. Že letos se bo promet Alitalie skozi letališče v Ronkah povečal za 6 do 7 odstotkov glede na lansko leto, število potnikov pa se bo približalo številki 345 tisoč, je navedel Stolfa, ki je tudi napovedal, da bo letalska družba na svojih letališčih in spletnih mestih turistično oglaševala lepote Furlanije-Julijške krajine. (vb)

FJK - Dogovor med Tondom in Zaio Predsednika FJK in Veneta hočeta komisarja za železnico

Pismo rimske vladi je bilo že poslano, zagotavlja Tondo

VIDEM - Predsednik deželnega odbora FJK Renzo Tondo ocenjuje, da se je deželno gospodarstvo izvilo iz krize na področju proizvodnje, ne pa tudi na področju zaposlenosti. »Tudi prihodnji meseci na tem področju ne bodo lahki,« je napovedal in ob tem spomnil na 420 milijonov evrov, kolikor je Dežela namenila za boj proti učinkom krize in za podporo produktivnih kategorij. »Več bi bilo zelo težko narediti,« je ocenil Tondo, za katerega se mora zdaj pozornost osredotočiti na 16 tisoč zaposlenih, ki so v tem trenutku v dopolnilni blagajni.

Predsednik Dežele je včeraj v pogovoru z novinarji povedal, da sta se na nedavnem sestanku s kolegom iz Veneta Lucom Zaio dogovorila, da bosta od vlade zahtevala imenovanje izrednega komisarja za izgradnjo hitre železnice na petem koridorju. »Pismo vladi je bilo že poslano,« je zagotovil Tondo in dodal, da sta se z Zaio strinjala, da bi bil najustreznejši kandidat za to mesto Bortolo Mainardi, član upravnega sveta državne cestne družbe Anas. »Delati je treba hi-

RENZO TONDO

ARHIV

tro in dobro, po modelu za gradnjo tretjega voznega pasu na avtocesti A4 Betnete-Trst. Prav zato sva predlagala Mainardija, človeka, ki zelo dobro pozna infrastrukturne probleme obeh dežel,« je še povedal Tondo.

Deželni odbornik za proizvodne dejavnosti Luca Ciriani pa je v zvezi z izhodom iz krize povedal, da je Tondova uprava v zadnjih mesecih sprejela celo vrsto klavzul pri podelevanju finančnih podpor, saj želi z njimi preprečiti, da bi podjetja s tem denarjem razvijala posle zunaj Furlanije-Julijške krajine.

SEJMI - Odprli 86. izvedbo sejma Na jesenskem zagrebškem velesejmu se predstavlja 500 podjetij iz 29 držav

ZAGREB - Na 86. jesenskem zagrebškem velesejmu, ki so ga odprli včeraj in bo potekal do 26. septembra, se predstavlja več kot 500 podjetij iz 29 držav. Glavne teme sejma so energetika, gradbeništvo, moda, glasba, multimedija in ples, partnerska država pa je letos Kitajska.

Letošnji sejem bo eden od najkrajših in z najmanjšim številom udeležencev, piše hrvaški časnik Jutarnji list, ki poudarja, da je bilo leta 2005 na velesejmu 1750 podjetij iz 40 držav. Število udeležencev in držav se je nato vsako leto zmanjševalo. Kot je objavljeno na spletni strani zagrebškega velesejma, je med letošnjimi udeleženci približno deset slovenskih podjetij.

Zagrebški velesejem je imel nekoč ambicijo, da bi postal največja tovrstna prireditev v tem delu Evrope. Medtem so cene razstavnega prostora postale višje, kot so na sejmih v Nemčiji, infrastruktura pa je vse slabša, še piše Jutarnji list.

Jesenski zagrebški velesejem so praviloma odpirali predsedniki Hrvaške, letošnjega pa je odprt Boris Cota, odposlanec hrvaškega predsednika Iva Josipovića, ki je na službeni poti v ZDA. Cota, ki je Josipovićev svetovalec za gospodarstvo, je poudaril, da si bo hrvaško gospodarstvo nekoliko opomoglo v letu 2011, medtem ko bo letos bruto domači proizvod (BDP) nižji za 1,5 odstotka. Opozoril je, da vlada po nedavnom rebalansu proračuna pričakuje primanjkljaj v višini 4,2 odstotka BDP, čeprav некateri ekonomski analitiki napovedujejo večjo luknjo v državni blagajni, zvišanje javnega dolga do 50 odstotkov in zunanjega dolga tudi do 100 odstotkov BDP.

SEJMI - Odprli ga bodo v soboto ob 11.30

V Vidmu odpira vrata 57. sejem Casa Moderna

VIDEM - V soboto, 25. septembra, bodo na videmskem sejmišču odprli 57. sejem Casa Moderna, ki letos obeta kopico novosti in presenečenj. Tradicionalno in vedno zelo dobro obiskano sejemska prireditev so včeraj medijsko predstavili predsednik in direktor sejemske družbe Udine e Gorizia fiere Spa Sergio Zaninato in Claudio Gottardo, Giuseppe Morandi-

ni, predsednik banke Cari FVG, ki je glavni sponsor sejma, predsednik videmske trgovinske zbornice Giovanni Da Pozzo in Antonio Nonino, predsednik multiservisnega podjetja Amga, ki je tehnični sponsor sejemske prireditve.

V pričakovanju odprtja sejma, na programu v soboto ob 11.30 v Beli dvorani sejmišča, in rezanja simboličnega traku, kar bo naredila deželna odbornica FJK za ozemeljsko načrtovanje in mednarodne odnose Federica Seganti, je na sejmišču zelo živahnno. V teku so še zadnjega pripravljalna dela za osemnajstno razstavno prireditev, ki bo potekala v devetih paviljonih in na zunanjih površinah. Neposredno ali posredno se bo predstavilo več kot petsto razstavljalcev iz vse Italije z najprestižnejšimi domaćimi in mednarodnimi blagovnimi znakami. Na ogled bo veliko novosti, rezultatov vztrajnega raziskovalnega dela za izboljšanje bivalnih pogojev in za nove stanovanjske rešitve. Sejem bodo spremljali posveti in predavanja, priložnosti za srečevanje poslovnih partnerjev in posebne storitve za obiskovalce, med kateri je na primer možnost pogovora z izvedencem.

EVRO

1,3364 \$

+1,90

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

22. septembra 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	22.9.	21.9.
ameriški dolar	1,3364	1,3120
japonski jen	113,14	112,05
kitajski juan	8,9644	8,8008
ruski rubel	41,4560	40,7955
indijska rupee	60,9330	59,9160
danska krona	7,4499	7,4489
britanski funt	0,85530	0,84545
švedska krona	9,1276	9,1459
norveška krona	7,8965	7,9295
češka korona	24,578	24,665
švicarski frank	1,3217	1,3156
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	279,65	279,88
poljski zlot	3,9415	3,9450
kanadski dolar	1,3678	1,3536
avstralski dolar	1,3983	1,3852
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2590	4,2668
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski real	0,7095	0,7093
brazilski real	2,2798	2,2710
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9849	1,9595
hrvaška kuna	7,2840	7,2840

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

22. septembra 2010

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,25625	0,29031	0,47313	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14833	0,17667	0,24833	-
EURIBOR (EUR)	0,617	0,876	1,139	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

+117,54

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

22. septembra 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA			
GORENJE	13,13	+1,39	
INTEREUROPA	3,60	+2,86	
KRKA	64,91	+0,62	
LUKA KOPER	16,00	+2,76	
MERCATOR	150,05	+2,33	
PETROL	251,57	+0,94	
TELEKOM SLOVENIJE	90,98	+1,55	

GLOSA

Slovenija bi lahko Evropi ponudila svoj model za integriranost Romov v družbi

JOŽE PIRJEVEC

Moram priznati, da se ciganov bojim. Naj razložim zakaj. Pred petnajstimi leti, v času ko je bila Rusija po razpadu Sovjetske zveze v najhujši gospodarski krizi, sem raziskoval v Nobelovem inštitutu v Oslu. Štipendija, ki sem jo dobival, je med drugimi predvidevala tudi mesec dni bivanja v kakem središču, kjer so bili na voljo arhivi in biblioteke, vezani na moje delo. Izbral sem Moskvo. Preden sem odpotoval, sem v International Herald Tribune bral poročilo o razmerah v ruski prestolnici: njegovo avtorico je napadla skupina mladih ciganov in jo oropala pred Leninovo biblioteko, se pravi v samem središču mesta. »Če srečate v Moskvi ciganske otroke,« je svetovala časnikarka, »si ne pomešljajte dosti, temveč bežite!« Nasmehnil sem se, češ, glej pančične Američane, ki naredijo iz muhe slona. Toda čež dober teden, ko sem se znašel v Moskvi in se v soboto okrog poldne napotil v hotel Metropol na kolikor toliko spodobno kavo, se mi je zgodilo natanko to, kar je pisalo v IHT. Stopil sem iz hotela, se napotil proti podzemski na drugi strani veleikega trga, na katerem stoji Boljoš, in šel mimo Marxovega spomenika. Nenadoma me dohitil ciganski fantič in me prosi za miločino. Če me kdo kaj prosi, mu navadno dam, otrokom pa ne, ker pravijo, da jih s tem samo navajaš na prosjačenje in v bistvu vzgajaš berače. Zato nisem segel v žep po drobiž. V tistem trenutku pa me obkoli skupina petih, šestih najstnikov, me praktično ohromi, mi iztrga iz notranjega žepa suknjiča listinco in zbeži proti metroju. V hipu jih ni bilo več. Ljudje, ki so sedeli na bližnji klopi, se še premaknili niso. Jaz sem bil ob vozniško dovoljenje in tristo dolarjev, a sem bil zadovoljen, da sem pustil potni list v hotelski sobi in da me niso ranili, kakor bi me lahko. Ker sem vedel, da ne bo nič pomagalo, kraje sploh nisem prijavil policiji.

Od takrat se ciganom skušam izogniti, čeprav vem, da zaradi ene same negativne izkušnje ne bi smel soditi vsevprek. Da si olajšam vest, posiljam vsak mesec skromno vsoto prijatelju, ki je v Samarkandi organiziral otroški vrtec za lokalne ciganske otroke. Ti so namreč v uzbeški revščini med najrevnejšimi. Kajti tudi v srednji Aziji ne ljubijo ciganov.

Vse to sem povedal, da razložim svoj odnos do francoskih in italijanskih oblasti, kar zadeva njihovo politiko do Romov. Slednji so zares lahko nadležni in včasih celo nevarni, vprašljivo pa je, ali je iz civilizacijskega in etičnega zornega kota sprejemljivo ravnjanje, kaščnega udejanja francoski predsednik Sarkozy in kakršnega doobravata italijanski premier Berlusconi in njegov notranji minister Maroni. Vprašanje je tudi, ali je obsodba takega početja, obsodba, ki jo je pred kratkim enoglasno izrazil evropski parlament, zadostna. V Evropi, predvsem na Balkanu in v Podonavju, imamo okrog 10 milijonov Romov, ki so državljeni EU, kolikor so države, v katerih živijo, njene članice. Kljub temu so skoraj povsod močno diskriminirani, izolirani, če ne celo prisiljeni na kolektivni izgon, kar se v zadnjih tednih dogaja v Franciji. Ne zradi individualne krivide ali prekrška, temveč zradi rasne pripadnosti. Očitno je, da si Evropska unija take politike ne more privoščiti, če se noče odreči temeljnemu vrednotam, na katerih slovena naša civilizacija. Da si jo privoščijo francoski in italijanski desničarji, že samo po sebi kaže stopnjo njihove politične zrelosti in daljnovidnosti. Z deportacijami Romov v »domovine«, od koder prihajo, namreč samo zasilno krapajo luknjo, ki bo že jutri spet na široko zijala. Kot je dejala neka stvara, potem ko so jo iz Pariza izgnali v Bugarsko: »Jutri se bom vrnila v Francijo.«

Če se Evropska unija z romskim problemom ne bo soočala tako, kakor je treba, bo ostal še desetletja odprt. Jasno je, da je treba izdelati globalen načrt, kako dvigniti živiljenjsko raven teh desetih milijonov nomadov, kako predvsem nuditi potrebno vzgojo njihovim otrokom, da se bodo lahko vključili v družbo kot enakovredni državljeni. V Sloveniji se je ta politika posrečila v Prekmurju, kjer se je lokalna romska skupnost, kolikor sem mogel videti v Murski Soboti, dobro zadržala v okolje, v katerem živi. Ali ne bi bilo pametno, da bi naši poslanci v bruseljskem parlamentu sprožili takšno pobudo in postali nosilci projekta, katerega cilj naj bi bil, da Evropa za vselej premosti svoj mačehovski odnos do etnične skupnosti, ki je vsem v napoto?

PREJELI SMO

Koga lahko moti ime Jožefa Maslo?

Skoraj trideset let se je otroški vrtec v Ilirske Bistrici imenoval po Jožefu Maslu (1891-1944). Leta 1982 so ji postavili tudi doprsni kip, ki ga je ustvaril Marjan Keršič - Belač. Tako naj bi lik pokončne in uporne Maslove mame z Ostrožnega Brda pričal tudi kasnejšim rodomov o boju slovenskih ljudi za osvoboditev izpod fašističnega (in nacističnega) okupatorskega nasilja.

Jožefa Masla, mati enajstih otrok, si je vsekakor zaslужila takšen vpis v (krajevno) zgodovino. Iz bogatega življenja te ponosne in odločne ženske naj omenim samo nekaj bistvenih značilnosti.

Kot pokončna Slovenka je kljubovala najprej fašističnemu nasilju ter vzgajala otroke v svobodoljubju, rodoljubju, poštenosti in resnicoljubnosti. Po začetku druge svetovne vojne na slovenskih tleh se je v okviru Osvobodilne fronte vključila v narodnoosvobodilni boj, v katerem so bili aktivni tudi vsi njeni otroci: od najstarejših partizanskih borcev do najmlajših dveh kurirčkov. Cena za takšno pokončnost je bila krvava: najprej požig domačije (poleti 1942), fašistični zapor in strahotno mučenje, izguba dveh sinov partizanov; po kapitulaciji Italije spet vsa vpeta v različna dela za narodno osvoboditev dokler ni bila (3. januarja 1944) izdana, spet mučena in poslana v nemško koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer se je njen človekoljubno življenje po vsem strahovitem trpljenju v tej znani tovarni smrti končalo v krematoriju (decembra 1944).

To je bila torej osebnost, po kateri se je imenoval vrtec. Komur koli iz kakšne evropske države, ki je bila okupirana in iz katere so prav tako vozili transporti množiče nepokornih v taborišča, bi lahko s ponosom pokazali kip in povedali, da se otroški vrtec imenuje po njej. Ne bi doživeli zavračanja in spraševanja: »kako je to mogoče«, temveč odobravanje in spoštljiv odnos.

V juliju letos sem v Primorskih novicah prebrala, da se vrtec ne bo več imenoval po Jo-

žefi Maslo, ker da je potreben vrtcu dati »nevtralno ime«, ki ne bi nikogar motilo in ne bi prispevalo k nadaljnemu razdvajjanju slovenskega naroda.

Ob tej novici niti nisem bila presenečena, saj sem jo dojela kot dodatek k temu, kar se v Sloveniji dogaja že od osamosvojitve na prej. Ves ta čas se izvaja sistematična, jasno začrtana in postopna ter celovita usmeritev, kateri cilj je dokončno iznicanje vsega, kar je povezano z NOB in OF. Za zveste naslednike in podpornike tistih, ki so se »pravočasno«, v prelomnem času druge svetovne vojne borili proti »banditom« in »tolovajem« (kot so imenovali partizane), ki so nasprotovali programu OF in raje prisluhili in ponudili svoje »redoljubne« usluge okupatorskim oblastem, je namreč vsak znak, ki priča o resničnem boju za osvoboditev, moteč.

Tako se je že v času prve vladavine »pomladnih strank« pojabil pravi protipartizanski, »protikomunistični cunam«, ki je zajel javne ustanove, predvsem šole. Začela so se odpravljati imena šol po partizanskih borchih in enotah, po pomembnih dogajanjih v času NOB, zateli so se odstranjevati doprsni kipi junakinj in herojev po šolah, razbijati podobe (fotografije), spremenjati pouk zgodovine, in tako naprej. In v ta tok sodi tudi odstranitev imena Jožefe Maslo iz naslova vrteca v Ilirske Bistrici.

Nad prizadevanji za odpravo »motečih« znakov v javnem življenju veselo plaplava zastava »sprave«. Govor o spravi je postal začetni znak vseh tistih, ki iznicanje pomen OF in NOB in ki postavljajo začetek prave, svobodne zgodovine slovenskega naroda v letu 1990 oziroma 1991. Vse dosedanje dogajanje in RS pa nedvomno kaže na to, da je vprašanje razklanosti slovenske družbe v bistvu vprašanje prisilne sprave. Razklanosti po pomladniških razlagi zagotovo ne bi bilo, če bi bilo obče sprejeti, da je partizanski boj zločinski, kajti »komunisti« (kot je bila kar skupna oznaka za partizane s strani sodelujočih z okupatorji) naj bi pobijali nedolžne »rodoljube« predvsem v mirnem času, po koncu vojne. Zaenkrat takšna razлага ni sprejeta pri večini, res pa je, da mnogi kolebajo ali pa so že postali pristaši in za-

govorniki te nove »resnice«.

Ali ni že skrajni čas, da se ta poplavni val zaustavi in da se začne država Slovenija in njeni državljeni in državljanke obnašati približno tako, kot se večina v »zahodnih demokracijah«, na katere se modri voditelji kar naprej sklicujejo? Sedanje stanje naraščajoče sovražnosti na podlagi sprevrnjenih razlag preteklosti in s tem ustvarjanja vedno novih napetosti med ljudmi in sprejemljivo in ne vodi v humano prihodnost. Prizadevanja za resnično, kolikor mogoče skladno sožitje med ljudmi se lahko oprije na vzorce, ki so bili izoblikovani v skupnem trpljenju večine pripadnikov slovenskega naroda, obsojenega na pogin.

K temu lahko pripomorejo tudi različna spominska obeležja, ki vsebujejo nakopičeno, kristalizirano moralno sporočilo nosilcev in dejanj v prelomnem obdobju druge svetovne vojne. S spominskimi obeležji so povezane vrednote, kot so svoboda, solidarnost, patriotizem, katerih ponoranjenje vodi k pokončnemu značaju posamezne osebe in k humanim medčloveškim odnosom. Zato so (spominska) obeležja in poimenovanja, povezana z NOB, pomemben prispevek k ozaveščanju in moralnemu oblikovanju sedanjih mladih ljudi, da bodo lahko združeni kljubovali obstoječim in prihodnjim različnim oblikam socialnih pritisakov in nepravičnosti.

Da ne bi gorovila le v svojem imenu (in imenu sedaj nenavzočih - zaklanih, postreljenih, začlanjenih pripadnikov NOB in OF), naj navedem še podatek iz raziskave slovenskega javnega imenja leta 2005. Takrat je bilo ob 60-letnici konca druge svetovne vojne zastavljeno vprašanje, ali smo Slovenci lahko ponosni na zmago nad nacizmom in fašizmom. Velika večina (81,1%) se je odločila za odgovor: »da, lahko smo ponosni.«

In na kaj so lahko ponosni tisti, ki jih v poimenovanju vrtači moti ime junaške matere Jožefe Maslo v Ilirske Bistrici? Zdi se, da se bo nasprotnikom vendorle nehati skrivati za temačnimi spravnimi tančicami in razkriti pravi obraz. Za dejansko bolj prijazen južni dan.

Dr. Maca Jogan, Ljubljana

VREME OB KONCU TEDNA

Najmočnejše padavine bodo tokrat v FJK

DARKO BRADASSI

Pred nami je novo poslabšanje, ki sicer nič skupnega z minulim ob koncu preteklega tedna, toda bo vseeno ponekod izrazito. Tokrat bo pod udarom predvsem Furlanija Julijske krajine, zlasti zahodna in gorata polovica dežele. Po sedanjih izgledih kaže, da bo na zahodu in v gorskem svetu, predvsem v Karnijskih Alpah lahko padlo veliko dežja in da bo pihal okrepljen veter. Količine ne bodo primerljive s slobotnimi in nedeljskimi nad Slovenijo, vseeno pa bodo ponekod obilne in bi lahko povzročile tudi krajevne težave. Zaradi močnega jugovzhodnika bosta v Furlaniji Julijski krajini predvidoma pod največjim udarom zlasti predalpsi in alpski pas ter moranda, vendar v manjši meri, nekateri zahodni nižinski predeli. Drugo bo poslabšanje občutno, toda v mejah normalnejšega dogajanja.

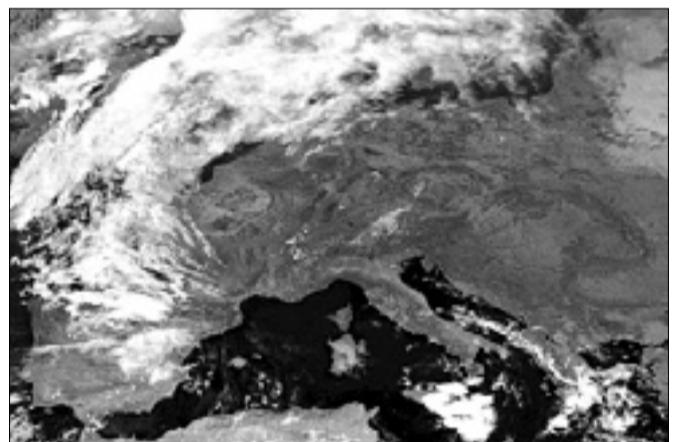
Po odkodu zadnje nedeljske fronte se je nad večjim delom Sredozemlja in Evropo okreplil anticiklon, ki je prinesel sončno vreme in višje temperature. Otoplili so se tudi višji sloji ozračja. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je v torek na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila več kot 13 stopinj Celzija, kar je povsem poletna vrednost. Višji sloji ozračja so trenutno za približno 4 stopinje Celzija toplejši od dolgoletnih meritev, ničta izoterma je bila včeraj na višini 3700 metrov.

Toda kmalu bo prišlo do nove spremembe in se bo stanje normaliziralo, pravzaprav se bo ozračje ohladilo pod dolgoletno normalnost. Nad Britanskim otočjem je nastalo ciklonsko območje, ki se bo v prihodnjih dneh z vnosom hladnega severnega zraka poglobilo in se bo nato pomaknilo v našo bližino. Nad našimi kraji bo najbolj aktivno v noči na soboto ter v soboto, ko se bo, kot kaže, odtrgal tudi manjše, toda zelo mrzlo hladno višinsko jedro, ki se bo pomaknilo ravno proti nam. Nad nami pa se bo predvidoma zadrževalo tudi

večji del nedelje. S ciklonom bo prišel bolj vlažen in hladnejši zrak, ozračje se bo v višjih slojih do nedelje ohladilo za okrog 6 ali 7 stopinj Celzija.

Anticiklon bo vztrajal še danes in deloma jutri, ko bodo čez dan vetrovi že obrnili od jugozahoda. Danes bo še prevladovalo sončno vreme z razmeroma visokimi dnevнимi temperaturami, jutri pa se bo postopno, predvsem v popoldanskih urah že povečala oblačnost. Protiv večeru bo do nadzora na Tržaškem in v vzhodni polovici dežele že možne manjše krajevne padavine. V noči na soboto se bo dež okreplil. Predvsem v goratih predelih Furlanije Julijske krajine bodo padavine močne ali obilne, drugod bodo povečani zmerne do močne. Ob morju je možno, da bo nekaj manj dežja in da bodo vmes tudi obdobja s spremenljivim vremenom. Pihal bo okrepljen jugovzhodni veter. Ne gre izključiti, ravnati zaradi jugovzhodnika, da se bodo močnejše padavine pojavljale tudi v Posočju. V nedeljo se bo nad nami zadrževal še nestanoveni zrak in bo prevladovalo spremenljivo ali oblačno vreme z občasnimi krajevnimi padavinami, deloma plohami. Nekoliko hladnejše bo. Od pondeljka se bo vreme postopno izboljšalo, toda bodisi v pondeljek kot v torek bo lahko padlo še nekaj kapel dežja.

Nad nami se vztraja anticiklon, nad Britanskim otočjem pa se poglablja ciklonsko območje

NATEČAJ URADA VLADE RS Za diplomska, magistrska in doktorska dela o Slovencih v zamejstvu in izseljenstvu

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja NAGRADNI NATEČAJ za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi:

A: Slovenci v zamejstvu

B: Slovenci v izseljenstvu

Na gradnji natečaji se lahko prijavijo kandidatki in kandidati iz Republike Slovenije in tujine. Predmet natečaja so diplomska, magistrska in doktorska dela, ki so jih zagovarjali na kateri koli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje, ki obravnavajo tematike slovenskih skupnosti zunaj meja RS. Na natečaju lahko kandidirajo tudi dela, ki kandidirajo na drugih podobnih natečajih. Upoštevana bodo dela, ki so jih zagovarjali v obdobju od 01.11.2009 do 31.10.2010.

Nagrajena doba tri dela za področje zamejstva in tri dela za področje izseljenstva; podeljeni bosta prvi nagradi za vsako od področij v višini 800 evrov ter po dve nagradi v višini 600 evrov. Na predlog strokovne komisije se Urad lahko odloči tudi o večjem številu nagrad in eni od kategorij, vendar skupno število nagrad ne sme presegati skupnega števila razpisanih nagrad (6) in fonda 4.000 evrov.

Strokovna komisija bo upoštevala izvirnost teme - pristopa, uporabnost v smislu ohranjanja slovenske identitete zunaj meja Republike Slovenije in povezanost z njo ter strokovnost, zahtevnost in interdisciplinarnost dela.

Sodelovanje naloge na natečaju se šteje kot soglasje avtorja, da se prispeло delo obdrži v arhivu Urade.

Način in rok prijave na natečaj

Kandidati naj na naslov Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, s pripisom »ZA NAGRADNI NATEČAJ«, pošljajo ali dostavijo en vezan izvod svojega dela v trdih platnicah, potrdilo o uspešno opravljenem zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela z razvidnim datumom zagovora in kratke živiljenjepis z osebnimi podatki in kontaktom (tudi elektronskim) naslovom. Strokovna komisija bo dela spre

POLITIKA - Zbornica zavrnila uporabo obremenilnih prisluškovanj

Poslanci spet »rešili« Cosentina Od kod 12 »prostih strelov«?

Zahteve neapeljskih tožilcev zavrnilo 308 parlamentarcev, za pa jih je bilo 285

RIM - Sodišče ne bo moglo uporabiti telefonskih prisluškovanj, ki obremenjujejo nekdanjega vladnega podtajnika in danes navadnega poslanca Ljudstva svobode Nicola Cosentina. Tako je včeraj sklenila poslanska zbornica, ki je z 308 proti 285 zavrnila zahtevo neapeljskih tožilcev, ki sumijo Cosentina sodelovanja z organiziranim kriminalom. Ljudstvo svobode tolmači glasovanje kot politično zmago Berlusconijeve koalicije, v levosredinski opoziciji pa govorijo o sramotni odločitvi, ki ščiti politiko in politike pred roko pravice.

Včerajšnje glasovanje ima politični in preiskovalno-sodni pomen. Dejstvo, da je 308 poslancev v tajnem glasovanju zavrnilo zahtevo sodnikov, predstavlja gotovo politični uspeh za Silvijo Berlusconi, čeprav ni dobil pričakovanih 316 glasov (večina v zbornici). Dvanajst parlamentarcev je glasovalo v prid Cosentinu in torej proti usmeritvi lastnih poslanskih skupin. To so bili lahko poslanci Finijevga gibanja Prihodnost in svoboda, lahko pa so se tako odločili tudi nekateri predstavniki levosredinske opozicije. To bo ostalo skrivnost, ki pa je takoj po glasovanju sprožila pričakovane polemike.

V Ljudstvu svobode so prepričani, da je treba »proste strelice« iskati v vrstah gibanja predsednika poslanske zbornice, njihov poslanski vodja Italo Bocchino pa zavrača sumnjenja in pravi, da so vsi njegovi somišljjeniki volili za uporabo telefonskih prisluškovanj. Po mnenju Bocchina je treba »neposlušne« poslance iskati v vrstah opozicije, ki seveda zavrača očitke.

Kakorkoli že, tožilci ne bodo mogli uporabljati telefonskih prisluškovanj, ki naj bi pričala o Cosentinovih odnosih s kriminalnimi združbami v Kampaniji. Poslanska zbornica je svojaš zavrnila zahtevo sodnikov po arretaciji nekdanjega vladnega podtajnika, ki je potem sicer odstopil, sedaj pa še rdeča luč za prisluškovanje. To postavlja politike nad zakoni, je prepričan demokrat Dario Franceschini, vodja Severne lige Umberto Bossi pa izpostavlja le politično razsežnost glasovanja v prepričanju, da bo Berlusconi uspešno prestal tudi bližnjo parlamentarno preizkušnjo, v kateri - kot kaže - ne bo zahteval vladne zaupnice.

Včerajšnja dogajanja v poslanski zbornici so zaostrila že itak napete odnose med Ljudstvom svobode in Finijevim gibanjem. Ne gre samo za poli-

tiko, temveč tudi za znano afero, v katero je vpletena Finijeva žena Elisabetta Tulliani. Včeraj se je pojavil nek dokument, ki naj bi dokazoval, da je Finijev svak Gian Carlo Tulliani res lastnik »spornega« stanovanja v Montecarlu, ki je svojčas sodil v nepremičninsko premoženje Nacionalnega zavezništva. Finijevi odvetniki so prepričani, da je dokument ponarejen oziroma neverodosten, dnevnika Libero in Giornale (slednji je v lasti Berlusconijevega brata Paola) pa menita nasprotino in napovedujeta nova »razkritja«, ki naj bi dodatno obremenjevala Finija in družino Tulliani.

To se dogaja, potem ko sta Finijeva odvetnica Giulia Bongiorno (sicer predsednica poslanske pravosodne komisije) in Berlusconijev avokat Nicolò Ghedini dosegla neke vrste dogovor o problemih sodstva. Neke vrste kompromis med ministrskim predsednikom in Finijem, ki - kot dokazujejo včerajšnja dogajanja - očitno temelji na zelo majavih tleh.

Poslanec Italo Bocchino in predsednik zbornice Gianfranco Fini

UNICREDIT - Banka v rokah Rampla

Profumo po odslovitvi deležen zlasti priznanj

MILAN - Po »dogovorenem« torkovem odstopu pooblaščenega upravitelja Alessandra Profuma so vajeti Unicredita začasno v rokah predsednika Dietra Rampla. Upravni svet je namreč predsedniku začasno prisodil pristojnosti pooblaščenega upravitelja, hkrati pa mu je poveril nalogu, naj v teku nekaj tednov predlaga Profumovega naslednika. Slednjemu je upravi svet priznal pravico od odpravnine v višini 40 milijonov evrov.

Medtem je bil včeraj Profumo delež strelinskih priznanj za delo, ki ga je opravil v 15 letih vodenja Unicredita. Pooblaščeni upravitelj banke Intesa San Paolo Corrado Passera je obžaloval, da bančni sektor izgublja »izrednega profesionalca«. Prvi mož Bnl-Bnp Paribas v Italiji Luigi Abete je poudaril, da Profumo vsekakor zapušča veliko opravljeno delo, saj je značilnost nekaj italijanskih bank in tega narediti peto najpoznamenjejočo banko v Evropi. Podobno se je izrazila predsednica Confindustria

Emma Marcegaglia, ki je poudarila, da bo zdaj treba najti človeka, ki bo na Profumovih višinah.

Vodja Severne lige Umberto Bossi je obžaloval, da je bil Profumo odslovljen, preden bi mu našli primerenega naslednika, pa čeprav se je z njegovim odstranitvijo strinjal. Po njegovem bi morali zdaj paziti, da ne bi banke prevzeli Nemci. Predstavnik Demokratske stranke Matteo Colanino pa je menil, da je Profumo številnih nesprejemljivih političnih pritiskov, začenši tistega Severne lige.

JUŽNA TIROLSKA - Dogovor med Rimom in Pokrajino Bocen

Gorski smerokazi bodo dvojezični, ledinska imena pa le v nemščini

BOCEN - Na Južnem Tirolskem bodo gorske table in smerokazi po novem obvezno dvojezični, ledinska imena na njih pa bodo pisana v izvirni zgodovinski obliku, torej v nemščini ali latinščini. Planinska koča (v nemščini Alpenhütte) bo tako tudi rifugio alpino, starodavno ime gore ali planine pa le v izvirnem nazivu. To je srž dogovora, ki sta ga včeraj popoldne v Bocnu podpisala minister za dežele Raffaele Fitto in predsednik bocenske Pokrajine Luis Dürnwalder. Dogovor sledi zelo ostrom polemikam med Bocnom in Rimom, ki se je opredelil proti enojezičnim tablam in smerokazom (skupaj jih je več kot 30 tisoč) južnotiolskega planinskega društva (Alpenverein Südtirol).

Minister Fitto je med ostro polemiko z Južnimi Tirolci celo zagrozil, da bo italijanska vlada samovoljno odstranila »sporne« table, ki sodijo v pristojnost Bocna. Oglasil se je tudi zunanjji minister Franco Frattini, polemika je nato prerasla v institucional-

Sporna enojezična tabla na Južnem Tirolskem

V zabojniku odkrili

7 ton eksploziva

REGGIO CALABRIA - V zabojniku so odkrili 7 ton eksploziva najboljše sorte T4. Skrit je bil za posilko mleka v prahu.

Preiskovalci so ugotovili, da je zabojnik prispel v pristanišče Gioia Tauro z ladjo iz Irana, namenjen pa naj bi bil v Sirijo. Po oceni vodje odreda za boj proti mafiji Pietra Grassa naj bi eksploziv ne bil namenjen italijanskim kriminalnim organizacijam temveč naj bi šlo za mednarodno trgovanje z eksplozivom. Seveda pa je precej čudno, da je tako velika posilka eksploziva, namenjena v Sirijo, prispela v Italijo.

Aretirali osem policistov: tihotaplili so drogo

NEAPELJ - Agenti mobilnega odreda neapeljske kvesture so aretirali osem agentov sodne policije. Obtoženi so tihotapljenja z drogo. Zaposleni so bili na komisariatu v kraju Secondigliano in naj bi bili vpleteni v širšo mrežo tihotapljenja in prodaje mamil. Poleg osmih agentov so aretirali še prav toliko drugih tihotapcev droge.

Obnova po potresu: župan odstopil z mesta namestnika komisarja

LAQUILA - Župan Massimo Cialente je odstopil z mesta namestnika komisarja za obnovo po potresu, ki je aprila lani prizadel abručijsko mesto. Cialente je svojo odločitev pisorno sporočil predsedniku vladе Silviju Berlusconi in komisaru za obnovo po potresu Gianniju Chiodiju. Župan je zapisal, da je po imenovanju drugega namestnika komisarja Antonia Cicchettija postal položaj obnove po potresu vedno bolj zmeden. Sam je že večkrat opozoril na zmedo pri upravljanju poselgov po potresu, ker to ni obrodiло sadov, se je odločil za odstop.

Od danes spet Santorov Annozero

RIM - Santorov Annozero se nočjo vrača na italijansko drugo televizijsko mrežo Rai. Kljub temu, da še nista podpisala pogodb - zaradi zavlačevanja vodstva Rai - bosta v oddaji tudi letos prisotna politični komentator Marco Travaglio in vjetrist Vauro. Na včerajšnji predstavitevni tiskovni konferenci je vodja oddaje Michele Santoro poudaril, da ne bo predhodno posredoval generalnemu direktorju Rai Mauru Masiju informacije o vsebinah oddaj.

GOSPODARSTVO - Govorce Daimler naj bi se zanimal za odkup Fiata Industrial

RIM - Nemški proizvajalec avtomobilov Daimler želi kupiti del italijanskega Fiata, in sicer Fiat Industrial, za devet milijard evrov, je včeraj pisal rimske dnevnik La Repubblica. Gre za predponudbo, ki pa jo Fiat zavrača, saj za podjetje želi 10,5 milijarde evrov, je še zapisal avtor članka Salvatore Tropea.

Zaradi nesoglasij glede cene sta družbi pogovore na prevzemu sedaj zamrznili. Tako v turinskem kolusu ostajajo pri načrtu, da Fiat Industrial do konca leta uvrstijo na borzo.

Turinski koncern se je v času krize odločil za delitev na dve podjetji. Eno podjetje, tako imenovani novi Fiat, združuje avtomobilsko proizvodnjo, Fiat Industrial pa preostalo proizvodnjo, ki med drugim zajema kmetijske in gradbene stroje pod znamko Case New Holland ter tovornjake znamke Iveco.

Iz stuttgartekega velikana so že sporočili, da se s Fiatom niso pogovarjali o tovrstnem poslu. »Trenutno se v naši panogi vsi z vsemi pogovarjam o sodelovanju. Glede konkretnih navedb časnika La Repubblica, pa sporočamo, da pogovorov o tej temi ni bilo,« so iz Daimlerja sporočili za francosko tiskovno agencijo AFP.

V Fiatu medtem pisana rimskega časnika zaenkrat niso želeli komentirati.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRGATEV - Obisk pri vinogradnikih pri Lajnarjih oz. Piščancih

Škarje so zapele tudi v bregu nad Rojanom

Silvano Ferluga in Andrej Boles o letošnji letini - Divji prašiči Boletu uničili 1.000 trt

več fotografij na
www.primorski.eu

Klepeta s Silvanom
Ferlugo (levo) in
Andrejem
Boletom (desno)

KROMA

Po vinogradih je v teh sončnih dneh pred napovedanim deževnim vikendom vse živo. Škarje so spet zapele, med trtami ponovno odmeva smeh in kramljanje trgačev, ki se najbolj svečanega opravila na koncu vinogradniškega leta nadvse veselijo. Trgatve se je namreč začela tudi v bregu nad Rojanom. Traktorji pridno vozijo polne zaboje grozdja v kleti, preše stalno meljejo, tekočina pa se v kadeh dviga.

Vesela družina osmilih trgačev se je včeraj zbrala pri Lajnarjih, na čudovitem vinogradu »Plante«, ki se odpira na Tržaški zaliv. Na dveh hektarjih zemlje se **Silvano Ferluga** z ljubezljivo posveča svojim trtam in prideleju povečini malvazijo in vitovsko, nekaj glere in sauvignona, pa tudi refoška in merlot. Budalka je včeraj zazvonila ob 6. uri, ko so bili ob 7. uri trgači pripravljeni, pa so se pojavile težave. »Saj ne more iti vse kot po olju ... Vsak leto se kaj pripeti, tokrat se nam je zataknilo s črpalko,« se je hudoval Ferluga.

Ne dajte v brento tega, kar ne bi bali v usta, poduči Ferluga vsakega trgača, tako da so vsi zelo pazljivi, čeprav je grozdje povečini lepo in zdravo. »Padavine so bile letos precejšnje: maja je deževalo ves mesec, junija in julija je bilo bolje, avgusta pa ga je spet polomilo. Nič dobrega ni obetalo, tako da smo si pričakovali obolelo letino, narava pa je napovedala naredila svoje,« pravi Ferluga in dodaja, da so odstranili le nekaj gnilih jagod pri muškatu, ki zahteva posebno lego. Kaj pa divji prašiči? Na začetku avgusta jih je bilo precej, po udarju Ferluga, sedaj pa jih je bistveno manj. Bistri so, saj se so lotili najbolj sladkih grozdov, pri tem pa polomili nekaj vejic.

Vinogradnik je svoje vinograde pred kaki 20 leti zatravil in rezultat je bil doslej spodbuden. »Trta raste bolj počasi, grozdje pa nedvomno pridobi na kakovosti tudi zaradi višjih korenin. Nekoliko več dela je s košnjo, vendar vsaj blata ni.«

S trganjem bodo nadaljevali tudi danes (črnega grozdja se bodo lotili čez 10 dni). Na prvi pogled Ferluga ocenjuje, da bodo potrgali kakih 10 ton grozdja, kar se bo spremenilo v 50 morda 60 hektolitrov vina. Večino ga porabi na osmici, nekaj tudi ustekleniči, a samo, če ustreza njegovim zahtevnim okusom.

Krasen dan so izkoristili tudi pri Piščancih. Pri Boletovih se je živjav žačel včeraj, dva dni pred napovedanim, »zaradi vremenskih napovedi, pa tudi zaradi divjih prašičev, ki so mi letos že uničili vinograd s tisočimi trtami,« je potožil **Andrej Boles**, ki smo ga ujeli med tovorjenjem traktorja na vinogradu. Po njegovih ocenah so mu od avgusta uničili karke 4 tone povečini belega grozdja. »Ko bo še to zmanjkal, pa se bodo lotili črnega.« Po domeni s pokrajinom upravo so jih sicer nekaj že polovili, vendar vseeno premalo. »Tako ne gre, saj se preživljamo z vinogradništvo in na tak način smo bili ob pol zasluga. Sreča, pticev ali jazbecev se lahko še rešiš, divjih prašičev pa ne. To sem doživel na lastni koži.« Predlansko leto je zato trte dvignil na latnik in če se bo izkazalo za pravo rešitev, bo to storil tudi z vsemi ostalimi.

No, kar je »ostalo« na trtah je zelo v rednu, predvsem malvazija, medtem ko je bila v

tovska, (predvsem tista na latniku), zaradi obilnih padavin podvržena gnitiju, kar pa ni povzročalo večjih preglavic spretnim trgačem. Refoška se bodo lotili najbrž prihodnji teden, letina bo vsekakor količinsko nekje »srednja«, pravi Boles, morda pa kakovosti celo malo slabša od preteklih let, vendar bo to treba seveda še preveriti, ki bo grozdje vseh 20-tisoč trt

na varnem v kleti.

»Še pred 20 leti smo uporabljali brente, ki smo jih danes po furlanskem zgledu - zamjenjali z zaboji. Se vedno pa vztrajamo pri ročni trgativi, ki je najboljša in za kakovostna vina nujno potrebna,« je poudaril Boles in ponosno pokazal na skupinico trgačev - teh je ob koncih tedna običajno tudi dvajset. Trgatve pa

ostaja v bistvu taka kot nekoč. »Že pred 120 leti so priporočali vrenje na belo, kljub temu, da ni bilo nobene tehnologije. In rezultat je bistveno boljši;« maceracijo, na primer, pa Boles ocenjuje kot modno muho.

Nam pa ne preostaja drugega kot čakati na Martinovo ...

Sara Sternad

Tržaško zdravstveno podjetje (ASS1), ki po zastrupitvah s toksinom DSP in Piemontu, Aostu in Liguriji preverja stanje tržaških klapavic, je včeraj potrdilo, da je toksin v tržaških gojiščih še vedno prisoten. V ponedeljek in torek je bila kolica toksinov še večja, zaradi česar bodo gojišča še naprej zaprta, prodaja pa prepovedana. Gojišča bodo odprli sele takrat, ko bodo dvakrat v časovnem razmiku 48 ur zabeležili odstotnost toksina. Klapavic na italijanskih trgih ni več, ker je od 16. septembra (na ta dan so prepovedali prodajo) minilo že preveč časa. Školjke so v prejšnjih dneh prispele v Piemont, Dolino Aosto, Ligurijo in Emilijo Romagno, trdijo pri podjetju ASS1.

ostaja v bistvu taka kot nekoč. »Že pred 120 leti so priporočali vrenje na belo, kljub temu, da ni bilo nobene tehnologije. In rezultat je bistveno boljši;« maceracijo, na primer, pa Boles ocenjuje kot modno muho.

Nam pa ne preostaja drugega kot čakati na Martinovo ...

Sara Sternad

Tržaško zdravstveno podjetje (ASS1), ki po zastrupitvah s toksinom DSP in Piemontu, Aostu in Liguriji preverja stanje tržaških klapavic, je včeraj potrdilo, da je toksin v tržaških gojiščih še vedno prisoten. V ponedeljek in torek je bila kolica toksinov še večja, zaradi česar bodo gojišča še naprej zaprta, prodaja pa prepovedana. Gojišča bodo odprli sele takrat, ko bodo dvakrat v časovnem razmiku 48 ur zabeležili odstotnost toksina. Klapavic na italijanskih trgih ni več, ker je od 16. septembra (na ta dan so prepovedali prodajo) minilo že preveč časa. Školjke so v prejšnjih dneh prispele v Piemont, Dolino Aosto, Ligurijo in Emilijo Romagno, trdijo pri podjetju ASS1.

ostaja v bistvu taka kot nekoč. »Že pred 120 leti so priporočali vrenje na belo, kljub temu, da ni bilo nobene tehnologije. In rezultat je bistveno boljši;« maceracijo, na primer, pa Boles ocenjuje kot modno muho.

Nam pa ne preostaja drugega kot čakati na Martinovo ...

Sara Sternad

Tržaško zdravstveno podjetje (ASS1), ki po zastrupitvah s toksinom DSP in Piemontu, Aostu in Liguriji preverja stanje tržaških klapavic, je včeraj potrdilo, da je toksin v tržaških gojiščih še vedno prisoten. V ponedeljek in torek je bila kolica toksinov še večja, zaradi česar bodo gojišča še naprej zaprta, prodaja pa prepovedana. Gojišča bodo odprli sele takrat, ko bodo dvakrat v časovnem razmiku 48 ur zabeležili odstotnost toksina. Klapavic na italijanskih trgih ni več, ker je od 16. septembra (na ta dan so prepovedali prodajo) minilo že preveč časa. Školjke so v prejšnjih dneh prispele v Piemont, Dolino Aosto, Ligurijo in Emilijo Romagno, trdijo pri podjetju ASS1.

ŠOLSTVO - Socialno podjetje Ad Formandum odprlo novo šolsko leto s slikami Katerine Kalc

Obnovljeni prostori in razstava za stalno izobraževanje vse do poznih let

Z odprtjem razstave slik akademske slikarke Katerine Kalc v obnovljenih prostorih socialnega podjetja Ad Formandum so včeraj popoldne formalno odprli novo šolsko leto 2010-2011. Če je triletni program splošnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja Operater v gostinstvu, namenjen mladim med 14. in 18. letom starosti že stekel, se morajo tečaji jezikov in računalništva za ljudi od 18. do 64. leta starosti še začeti. V teh dneh je v teku predpisovanje, vpisovanje pa se bo uradno začelo v ponedeljek, in sicer ves dan od 7.30 do 22. ure.

Solsko leto je ob udeležbi Katerine Kalc odprt direktor Branko Jazbec in uvodna spomnil, da je Slovenski deželnini zavod za poklicno izobraževanje pred enim letom postal socialno podjetje in se preimenoval v Ad Formandum. Poleti so oplešali prostore, je povedal Jazbec, in še predvsem vežo, v kateri sprejemajo tečajnike. Med temi so tudi umetniki, je dodal, kot je Katerina Kalc. Ta je rade volje posredovala sedem svojih slik s kraško krajino, ki krasijo stene v obnovljenih prostorih. Slikarka je leta 2001 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, danes pa živi in dela na Tržaškem. Ukvarya se s slikarstvom in je razstavljala na samostojnih razstavah na Tržaškem in na Goriškem ter na skupinskih razstavah v

Novo šolsko leto je ob udeležbi akademske slikarke Katerine Kalc odprt ravnatelj Branko Jazbec

KROMA

Sloveniji, na Hrvaškem, v Avstriji, na Češkem, na Madžarskem in v Nemčiji. V zadnjih letih se posveča pretežno kraškim krajinam in detaljom iz kraške narave.

Ravno tečajniki so tisti, ki jih in po-

nedeljek pričakujejo v velikem številu, saj ponuja Ad Formandum možnost izobraževanja vse do poznih let, je še poudaril Jazbec. Vpisovanje se bo začelo v ponedeljek in se bo nato nadaljevalo vsak dan

od ponedeljka do petka od 9. do 11. ure, od 12. do 14. ure in od 17. do 19. ure. Dodatne informacije nudijo prek tel. št. 040566360, elektronska pošta ts@adformandum.eu. (ag)

REPENTABOR - Župan Pisani poročal na občinski seji

Začela so se dela za obnovo repenskega Placa

Prvo soboto septembra z nogometno tekmo Stari-Mladi slovo od starega trga

Prvo soboto v septembru je repenski Plac s tradicionalno nogometno tekmo med Starimi in Mladimi dočakal svoje zadnje dejanje. Vaščani so se z žogobrem na travniku poslovili od starega trga, zato je bila letošnja nogometna predstava ob splošnem veselju prezeta tudi z otožnostjo. »Tekma med Starimi in Mladimi je zapečatila usodo starega Placa, saj se je dan kasneje začela njegova prenova,« je med torkovo občinsko sejo sporočil repentabrski župan Marko Pisani.

V ponedeljek, 6. septembra, je bil prostor ob zidu, ki je ločeval asfaltni del trga od travnika, zgrajen, nekaj dni pozneje je bager začel s podiranjem zida in nakazal uvod v nov, razširjen trg, kot sta si ga zamisliла projektanta, boljšuna arhitekta brata Starec.

Repenci so več kot desetletje čakali na obnovo trga. Pripravljenih je bilo nekaj idejnih načrtov, ki pa niso zavoljili vaščanov in občinskih upraviteljev. Prejšnji upravi župana Aleksija Križmana je vendarle uspelo zedeniti želje krajanov in vizijo projektantov. Občina je odkupila travnik, predpogoj za razširitev trga in izbrskala potrebna finančna sredstva. Tako je bilo vse pripravljeno, po oddaji dela v zakup se je prenova lahko začela. Tekma med Starimi in Mladimi je bila nekakšen labodij spev starega trga; nov, širši, na novo tlakovani trg bo - po predvidevanjih - zavekal avgusta prihodnjega leta, ob Kraški ohceti.

Na njem ne bo nobene arhitektonske strukture ali pregrade. Levi in desni del trga (glezano v smeri proti Kraški hiši) bosta postala usklajena, na isti ravni ležeča kamnitno-travnika celota z nekakšno sprejaljno potjo z desetimi kamnitimi klopcami v sredini. Sedanje plesnišče ob lipi na spodnjem delu trga bo ostalo, a bo postalo okroglo. Trg (kakih 1.600 kvadratnih metrov površine) bo tlakovani s temno sivimi tlakovci, le ob poslopjih na levi strani trga bo ozek kamnit pas. Štirna bo urejena, na desni strani travnika pa bodo zgradili popolnoma nov zidek. Na spodnjem delu, ob orehu, bo prostor za ekološki otok ali za sanitarije ob praznikih in prireditvah, kot je Kraška ohcet. Prehod skozi trg bo zagotovljen, prav tako parkiranje vozil, da ne bodo domaćini ter lastniki in upravitelji trgovine, gostilne in osmicerne, na novem trgu pa bodo obdržali isto število parkirnih prostorov. Obnova bo stala kakih 750 tisoč evrov.

M.K.

Desno: s tekmo Stari-Mladi slovo vaščanov od starega trga; spodaj: začetek del na repenskem Placu

KROMA

OBČINA DOLINA - Ta konec tedna na pobudo združenja Bioest

Praznik vode v Boljuncu

Predavanja, stojnice, glasba in zbiranje podpisov proti plinskemu terminalu ter jedrskim načrtom

Konec tedna bo dogajanje v Boljuncu v znamenu vode. »Ko govorimo o vodi, ne govorimo le o okolju, ampak se dotaknemo še najrazličnejših vprašanj, povezanih z zaščito narave« je geslo dnevnega Praznika vode, ki ga s pokroviteljstvom Občine Dolina ponuja okoljevarstveno združenje Bioest. Prireditev so predstavili v dvorani dolinskega občinskega sveta.

Županja Fulvia Premolin je povedala, da je voda bistvenega pomena za razvoj ozemlja in za svet sam. »Pozorni smo na to temo, letos smo vodi namenili tudi Kmetijske dneve. Združenju Bioest se zahvaljujem, ker je v pobudo vključilo tudi naše šole in integracijo ostarelih oseb, ki so za nas bogastvo,« je dejala dolinska županja. V soboto bo v Boljuncu namreč začel tudi projekt z naslovom »Voda ... življenje«, ki od lani združuje priletnje osebe tržaškega občinskega doma za ostarele Casa Serena in dijake dolinske nižje srednje šole Simona Gregorčiča. To bo priložnost za druženje med različnima generacijama, ki bosta skupaj prisluhnili predavanju o vodi in izdelali maketo o proizvodnji hidroelektrične energije (v soboto ob 16. uri).

Tiziana Cimolino je spomnila, da je Praznik vode stekel že lani, dolinsko občino pa so izbrali, ker so tukajšnji upravitelji pozorni na okolje in se ukvar-

jajo z bržkone največjim biserom tržaške pokrajine - Dolino Glinščice. Dvodnevni program prireditve, ki bo na Jami v Boljuncu, vključuje vrsto predavanj in debat, na voljo pa bodo tudi stojnice z najrazličnejšim blagom in informativnim gradivom o načrtih sodelujočih združenj. Neva Monaco je omenila posvet o vodi v Trstu (v soboto ob 15. uru bo predaval Paolo Guglia), predavanje o Oltrisu in njegovih vodotokih (v soboto ob 16.45), pa še predavanja o vodi kot viru in pravici (v nedeljo ob 15. uri), o glasbeni terapiji v času nosečnosti (v nedeljo ob 16. uri) in srečanje proti genetsko spremenjenim organizmom (v nedeljo ob 17.45).

Odprtje bo v soboto ob 11. uri, glasbo pa bodo ponujali ansambl Alfa omega, Quebra Molas (v soboto), Toloolose in Ritmi urbani (v nedeljo). Vsak dan ob 15.30 bo animacija za otroke. Luciano Fer-

luga je povedal, da bodo še naprej zbirali podpise proti uplinjevalniku, prav v Boljuncu pa se bo začelo tudi zbiranje podpisov za ljudski zakonski predlog o nadaljnji zaustavitvi jedrskih načrtov v Italiji (pobudo podpirajo WWF, Legambiente in Italia nostra). Če bo Praznik vode zaradi dejza premoker, bo prireditve v boljunkem večnamenskem kulturnem centru. (af)

Dan srca v Dolini

Združenje Cuore Amico iz Milj pod pokroviteljstvom Občine Dolina prireja jutri že tradicionalni Dan srca na dolinskem županstvu. Obisk občanov je že v preteklih letih pokazal, da pozitivno sprejemajo pobudo. Dan srca se bo začel ob 8. uri, zaključil pa ob 12.30 in v okviru preprečevanja bolezni srca in ožilja predvideva krvne izvide, merjenje krvnega pritiska ter delitev informativnega gradiva. Kot je znano, neprimerne krvne vrednosti, predvsem količina holesterola in trigliceridov, prekomerna teža, visok pritisk ali cigaretni dim škodijo delovanju našega srca. To je sporocilo pobude, ki jo prirejajo v upanju, da bi pomagali ljudem in jih spodbudili, da spremeni svoj življenski slog.

Predstavitev Glasbene šole proseške godbe

Jutri bo ob 11. uri v Kulturnem domu na Proseku predstavitev Glasbene šole Godbenega društva Prosek. Srečanje je namenjeno učencem osnovnih šol s Prosek, Zgonik in Barkovlj (skupno gre za približno 120 učencev). Glavno vlogo pri predstavitev bodo imeli gojenici Glasbene šole, ki bodo sovrstnikom predstavili inštrumente, ki jih igrajo v godbi. Na srečanju bo zaigral Mladinski orkesterček, ki deluje v okviru šole, prisotni pa bodo seveda tudi člani Godbenega društva Prosek.

Prvenec Sergia Tavčarja

Na pobudo ŠZ Bor bodo na Stadionu 1. maja (Vrdelska cesta št. 7) danes predstavili prvenec Sergia Tavčarja z naslovom »La Jugoslavia, il basket e un telecronista. La storia della pallacanestro jugoslava raccontata dalla voce di Telecapodistria«. Srečanje bo v mali dvorani ob 19. uri.

Jesen v glasbi

V evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfilij št. 1 bo v okviru 8. prireditve Jesen v glasbi drevi ob 20. uru koncert, posvečen Robertu Schumannu.

Bioška oporoka

Na sedežu metodistične cerkve (Scala dei Giganti št. 1) spet sprejemajo bioško oporoko. Odločitev o tem, kako naj zdravnik z njimi ravnajo v primeru terminalne bolezni bodo lahko posamezniki podpisali pred odvetnikom v soboto, 25. septembra, ter 8. in 23. oktobra. Dodatne informacije nudijo prek elektronske pošte testamentobiologico.ts@gmail.com in tel. št. 3394782406.

ZASLIŠANJE - Ostaja v priporu

Kari ni vedel, da je brat umrl

»Nisem vedel, da je moj brat umrl.« Tako je po besedah njegovega odvetnika Sergia Mamelija zatrdil 24-letni Massimo Kari, ko ga je tržaški sodnik za predhodne preiskave včeraj dopoldne zaslišal. Sodnik je za Karija odredil pripor. Odvetnik je še povedal, da se Kari, ki je vozil v vinjenem stanju, sobotnih dogodkov ne spominja. Za smrt mladega Maicola naj bi izvedel, ko je prebral obtožnico. Nekaj dni je bil povzročitelj nesreče zaradi poškodb v bolnišnici, ob torku je v priporu, kjer bo po včerajnji sodnikovi odločitvi tudi ostal.

Mladenč, član večje sintske družine iz stanovanjskega kompleksa na Melari, je bil zaradi tatinskih dejanj že v zaporu, v soboto pa je bil na 24-urni prostosti. Ta dan je proslavl zelo nesrečno. V soboto zvečer je z Maicolom ukradel avtomobil, ki je bil v parkirišču stanovanjskega kompleksa. Po le nekaj ovinkih je na mokri Ulici Forlanini in v vinjenem stanju povzročil prometno nesrečo, po kateri je kmalu umrl njegov petnajstletni brat Maicol. Massimo Kari je z ukradenim fiatom celno trčil v zaščitno ograjo, nakar je izstopil in zapustil umirajočega brata. Ukradel je še avtomobil opel tigra človeka, ki se je ustavil, da bi nudil pomoč, zatem pa se že po sto metrih še drugič zaletel, tokrat v vrtna vrata neke hiše na vogalu z Ulico Bergamino. Policija ga je aretirala, dolžijo ga nemernega uboja, opustitve pomoči in tatvine v obtežovalnih okolišinah.

GREGORČIČEVA DVORANA - V torek uvodni večer

V Slovenskem klubu Arsov večer glasbe in zvoka

Javno radijsko oddajo izoblikovali Marko Kravos, Alenka Rebula, Igor Zobin

S prijetnim pogovorom o poeziji in glasbi, a tudi o Trstu in njegovem mediterranskem duhu, je Slovenski klub v torek stopil v novo leto delovanja.

V sodelovanju z Radijem Slovenija je v Gregorčičevi dvorani priredil večer poezije in glasbe Glas zvoka – Zvok glasu, ki je potekal pod okriljem 3. programa Ars: ljubljanska ekipa se je namreč odločila za javno radijsko oddajo, ki jo bo v prihodnje predvajala na svojih valovih (termin ni še znan).

Večer je vodil Marjan Strojan, nastal pa je pod uredniško takstirko Jasne Potočnik Topler. Strojan je tudi sam pesnik in odličen prevajalec angleške poezije, med drugim pa tudi predsednik slovenskega PEN kluba. Kot je uvodoma poučaril, je Trst kot nalač za klepet o književnosti, saj so se po njegovih ulicah sprehajala in v njem ustvarjala velika imena svetovne literature, od Joycea do Stendhala, od Sveva do Pahorja.

Protagonisti torkovega pogovora v Slovenskem klubu pa so bili pesnica, eseistka in psihologinja Alenka Rebula, pesnik, pisatelj in prevajalec Marko Kravos ter harmonikar Igor Zobin. Strojana je uvodoma bolj za šalo kot zares zanimalo, ali je bil France Prešeren, ki je napisal eno samo zbirko, len, ko pa je Kravos avtor tolikih zbirk. Tržaški pesnik je odgovoril, da je bil Pesnik morda le nesrečen, ker ni nikoli stopil v Trst in videl njegovega morja in sonca. Sicer pa Kravos izda povprečno eno zbirko vsakih šest ali sedem let ...vmes pa piše prozo, pravljice, radijske igre.

Alenka Rebula je svoji pesniški zbirki Mavrični ščit in V naročju izdala s šestindvajsetletnim zamikom, medtem pa se je posvetila strokovni literaturi in napisala uspešnici Globine, ki so nas rodile ter Blagor ženskam; letos je izdala še Sto obrazov notranje moči. Alenka Rebula pesni, ko se ji »nekaj zataknec«, v verzih išče izhod: poezija je po njenem mnenju veliko bolj praktična kot slutimo, lepoča rešuje.

Marko Kravos skuša lepoto ponovno ustvariti ne samo skozi poezijo, temveč tudi skozi glas in ritem. Pred podobnim izzivom pa se večkrat znajde tudi harmonikar, skladatelj in aranžer Igor Zobin: glasba in beseda imata po njegovem mnenju isti izvor, ko sklada za glas in instrumente, postanata isto. Vsakdo čuti potrebo, da se izrazi, Zobin skuša zvok, ki ga obdaja, uloviti, predelati in ponovno izraziti z glasbo.

Njegova glasba, njegov izbor melodij Angelisa in Piazzole se je na torkovem večeru prepletal z izborom poezij. Tistih, v katerih Alenka Rebula bosa pleše med kresovi, v katerih se Evridika in Orfej rešita samo v dvoje, v katerih je »on, ki si mu zamrznila vse poti«. In v Kravosovih, nekoliko bolj ironičnih, v katerih pajki visijo na pesniških nitkah, v katerih gre pesnik »s sprehajalnim korakom skozi vse to«, v katerih je smrt zadnja priložnost, da pesnik »vzame sebe zares«.

Poljanka Dolhar

Nadaljuje se niz dogodkov, ki jih Slovenska kulturno gospodarska zveza posveča slikarju Klavduju Palčiču ob njegovi 70-letnici. Tokrat gre za odrsko Prehajanja, to je za razstavo, posvečeno Palčičevemu ustvarjanju za odrske deske, ki bo pripravljena v sodelovanju s Kulturnim društvom za umetnost Kons. Kot scenograf in kostumograf je slikar sodeloval s številnimi gledališči, med katerimi sta Slovensko stalno gledališče in gledališče Verdi v Trstu, Drama v Ljubljani, gledališče La Fenice v Benetkah. Za svoje delo tudi na tem področju je Klavdij Palčič leta 1984 prejel nagrado Prešernovega sklada.

MARODNI DOM - Jutri ob 18.30

Palčičeva Prehajanja, slikarjeva izkušnja na odrskih deskah

Razstava v Narodnem domu, bo prikazala skice in risbe za scene in kostume predstav pri katerih je umetnik sodeloval od poznejih 60-tih let do danes in bo odprtja od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, ob četrtekih pa tudi od 15.30 do 18.30, vse do 15. oktobra. Ob razstavi bo tudi izsel katalog, katerega avtorji besedil so Miroslav Košuta, Giulio Montenero in Marko Sosič (Založništvo tržaškega tiska).

Na otvoritvi, ki bo v Veliki dvorani Narodnega doma v petek popoldne (jutri) ob 18.30, bo predpremierno predstavljen dokumentarni film, portret Klavduju Palčiču z naslovom Biti to, kar si, ki ga je pripravila novinarka Mirjam Muženčič za Regionalni RTV center Koper - Capodistria.

OBČINA TRST - Tržaškemu pisatelju, režiserju, dramatiku

Bordonu srednjeveški pečat

Včeraj mu ga je podelil župan Roberto Dipiazza - Furio Bordon je tudi direktor gledališkega niza v sklopu Mittelfesta

Župan Dipiazza
izroča pečat
gledališčniku Furiu
Bordonu

KROMA

Nisem verjal, da je lahko priznanje, ki ti ga podeli tvoje mesto, slajše od državnih ali mednarodnih nagrad: s temi besedami se je Furio Bordon zahvalil za srednjeveški pečat, ki mu ga je včeraj podelila tržaška občinska uprava. In nadaljeval: to gre najbrž pripisati dejству, da sem na rojstno mesto zelo navezan. Če sem, v dobrem in slabem, tak človek, je to tudi zasluga Trsta, ki mi je nudil veliko. Trst je čudovito mesto, v tujini velja za pravi mit, predvsem po zaslugu svoje preteklosti: upam, da bo, tudi s pomočjo svojih upraviteljev, tako tudi v bodočem.

Furio Bordon se je rodil v Trstu, kjer je dokončal pravo in se zaposlil kot pravni zastopnik, a že pri petindvajsetih letih je pravniške kroge zamenjal za literarne in gledališke. Njegovo prvo komedijo (Canto e controcanto) je uprizorilo Stalno gledališče Furlanije-Julijске krajine, v njej je nastopila Mariangela Melato.

Njegove gledališke in radijske igre so požele velik uspeh in prejeli razne nagrade. Tak je primer predstave Le ultime lune, ugodnega dejanja večjega projekta o »nezaščitenih« starostnih obdobjih, ki je bilo posvečeno starosti. V prvi postaviti (1995/96) je nastopal Marcello Mastrianni, delo pa je bilo že uprizorjeno v dvajsetih različnih jezikih in prejelo tudi nagrado kritike v Bruslju, kjer je bilo razglašeno za najboljšo predstavo leta.

Njegov literarni prvenec Giochi di mano je leta 1974 izdala založba Mondadori, v zadnjih letih njegova dela izhajajo pri založbi Salerio.

Bordon je bil tudi direktor Stalnega gledališča FJK, festivala v tržaškem rimskem gledališču, od lani pa vodi gledališki niz v sklopu čedadjskega Mittelfesta.

SKD IGO GRUDEN - Pogovor s komensko knjižničarko in pravljicarko Marijo Umek

Pravljične urice za otroke

Predviden je niz delavnic, ki so namenjene otrokom iz vrtcev in osnovnošolcem - V soboto O pravljici, ki se je izgubila ...

Jesen je že pred vrtati in z njo se bližajo hladni popoldnevi, ob katerih se radi stiskamo na domačem kavču in prisluhnemo burji, ki šumi skozi okno. Ta čas je kot nalač za pravljice; v tem magičnem vzdusu prireja društvo Igo Gruden v sodelovanju s knjižnico Komen Pravljične urice za otroke. Mladi in starejši so toplo vabljeni na prvo srečanje bo v soboto, ob 15.30 v društveni dvorani.

Otroke bo s svojim pripovedovanjem navdušila knjižničarka Marija Umek iz Komna, ki že dalj časa uspešno vodi številne dejavnosti za najmlajše. Po pravljici bo na vrsti delavnica, v sklopu katere bo lahko vsak otrok izdelal svojo knjigo. Na pobudo komenske knjižnice bo možna tudi izposoja slikanic in drugih knjig, ki jih bodo lahko otroci vrnili čez mesec dni na naslednjem srečanju. Vsi, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo, so toplo vabljeni da se udeležijo prve pravljične dogodivščine ter se nam pridružijo tudi na naslednji, ki bo predvi-

Knjižničarka Marija Umek

sti. Knjižnica namreč še zdaleč ni govorila izposojoanje knjig, ampak je pogovor v svetovanje, prilagajanje mlajšim in starejšim bralcem. V sklopu knjižnice prirejamo celo vrsto pobud, od potopisnih predavanj do srečanj z literati. Delo, ki ga opravljam v knjižnici, je zelo pestro in ga ne bi zamejala za nobeno drugo.

Katere dejavnosti ponujate otrokom?

V času počitnic prirejamo tematske delavnice, ki se imenujejo Knjižni kamenček, v sklopu katerih imamo pripovedovanje pravljic in izdelovanje ročnih del. Tovrstne delavnice potekajo tako med poletjem kot tudi med letnimi počitnicami, ko imajo otroci več dni časa, da se jih udeležijo. Med letom pa dejavnosti za otroke potekajo vsak zadnji petek v mesecu.

Na pobudo društva Igo Gruden je nastal tudi Knjižni kamenček na poti, v sklopu katerega prirejamo delavnice v Nabrežini. Poleg tega pri-

rejamo tudi srečanja z osnovno šolo, da navajamo otroke na uporabo knjižnice in jih spodbujamo, da postanejo samostojni bralci. V sodelovanju z vrtcem organiziramo bralno značko za najmlajše, Bralni palček. Vsako leto imamo tudi obiske vrtcev in osnovnih šol, v sklopu katerih so nas obiskali tudi otroci iz šempoljskega vrtca. Med letom prirejamo srečanja za šolarje, ki želijo predstaviti svoje raziskovalne naloge javnosti. Povrh vsega pa sodelujemo tudi z medobčinskim društvom prijateljev mladine iz Sežane.

Kaj vas pri vašem poklicu najbolj navdušuje?

Najbolj sem navdušena nad zavoljstvom ljudi in bralcev, ki pridejo v knjižnico.

Katero pravljico boste v soboto predstavili nabrežinskim otrokom?

Na vrsti je zgodba O pravljici, ki se je izgubila.

Agata Venier

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 23. septembra 2010

SLAVOJKO

Sonce vzide ob 6.53 in zatome ob 19.01 - Dolžina dneva 12.08 - Luna vzide ob 18.37 in zatome ob 5.57.

Jutri, PETEK, 24. septembra 2010

NADA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,3 stopinje C, zračni tlak 1020,8 mb raste, veter 15 km na uro severo-vzhodnik, vlag 41-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 25. septembra 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040/772148, Ul. Curiel 7/B - 040/281256, Bazovica - 040/9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040/9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 - 040/308248.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45 »Cani & gatti: La vendetta di Kitty - 3D«; 18.20, 20.15, 22.15 »The American«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Niente paura«.

CINECITY - 16.30, 19.15, 21.45 »Mangia, prega, ama«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Mordimi«; 16.15, 18.00, 19.45 »Cani & gatti: La vendetta di Kitty - 3D«; 16.20, 18.10, 20.05, 22.00 »Sharm El Sheikh«; 15.50, 17.50, 22.10 »The American«; 16.05, 18.05, 20.00, 22.00 »Resident Evil: Afterlife - 3D«; 19.50, 21.30 »La solitudine dei numeri primi«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Shrek - E vissero felici e contenti - 3D«.

FELLINI - 16.30, 18.15 »Shrek e vissero felici e contenti«; 20.10, 21.45 »20 sigarette«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La solitudine dei numeri primi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.25, 20.25, 22.15 »Fratelli in erba«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.30, 20.15, 22.00 »Somewhere«.

KOPER - KOLOSEJ - 21.00 »Hibrid«; 19.00 »Nowhere Boy - Zgodba o Johnu Lennonu«; 16.30, 18.40, 20.50 »Butec na večerji«; 17.00 »Nevidno zlo: Drugi svet«; 16.50, 19.10, 21.30 »Čarovnikov vajenec«.

KOPER - PLANETTUŠ 15.00, 17.20 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro)«; 16.20 »Karate Kid«; 19.05 »Ljubezen na daljavu«; 16.55 »Charlie«; 19.40, 21.50 »Nevidno zlo: Drugi svet 3D«; 16.40, 19.00, 21.20 »Odplesi svoje sanje«; 19.10, 21.30 »Butec na večerji«; 16.00, 18.20, 20.40 »Čarovnikov vajenec«; 21.25 »Hibrid«; 15.10, 18.00, 20.50 »Jej, moli, ljubici«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Mangia, prega, ama«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Resident Evil: Afterlife - 3D«; Dvorana 3: 16.00, 17.30, 19.00, 20.40, 22.20 »Mordimi«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sharm El Sheikh«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.00, 22.00 »Mordimi«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »Mangia, prega, ama«; Dvorana 3: 17.30 »Cani & gatti: La vendetta di Kitty - 3D«; 22.10 »The American«; Dvorana 4: 18.10, 20.00, 22.00 »Fratelli in erba«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »La solitudine dei numeri primi«.

Čestitke

Bravo LANA ANDOLŠEK! SKD TABOR iskreno čestita svoji plesalki za super pevski podvig na Festivalu otroške popevke Brinjevka 2010 in ji želi še veliko plesno-pevskih uspehov.

Danes bo v Samatorci velika festa. Naš GABRIEL PERIC bo ugasnil sedmo svečko. Da bi vedno tako lepo prepeval z novo Sonjo, ki je v torek slavila rojstni dan, so želje vse žlahete iz Samatorce in Nabrežine.

Danes praznuje 40. rojstni dan naša draga ELIZABETA. Polno zdravja, sreče in veselja v življenju ti želimo: Igor, Tamara, Matjaž, Peter, mama Anica, Boris, Majla, Matej in Urška.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo pouk v otroškem vrtcu v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom do četrtega, 30. septembra, od 8. do 16. ure.

Izleti

KLUB PRIJATELJSTVA obvešča, da je odhod na izlet v Stično v sredo, 29. septembra, ob 7.30 s trga Oberdan in ob 7.45 z Opčin pri tramvaju.

DOLINSKA SEKCIJA SSK prireja v nedeljo, 3. oktobra, tradicionalni jesenski iz-

Primorski dnevnik

išče raznašalko/ca za Bazovico

Tel. št.: 040-7786300 od 10. do 17. ure

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 27., 28. in 29. oktobra. Z avtobusom se boste odpeljali do Plitvičkih jezer, kjer si boste prv dan ogledali spodnja in drugi dan zgornja jezera. V petek pa vas pričakuje otok Krk, z vodenim ogledom mesta in ekskurzijo na otok Kosjun. Po kosilu pa še ogled tipične torklje. Če ste zainteresirani poklicite v utranjih urah tel. št. 040-8990103 Laura oz. 040-8990108 Roberta in boste dobili vse dodatne informacije in tudi podrobni program izleta.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni! Tel. št.: 040-299442.

OSMICA je odprta pri Cesarjevih, Salež 24, nudimo domačo kapljico in prigrizek.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu št.57.

OSMICO sta odprla Cvetko Colja in Zmaga v Samatorci št. 50. Tel. št.: 040-229224.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. 040-327104.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico v Zgoniku št. 34, tel. 347-2511947. Pričakuje Vaš obisk!

ŠUBER ima odprtvo osmico na Opčinah.

Piazza Europa 2010

Trst, 24. - 26. septembra

Umetnost trgovanja na ulici

Stojnice, glasba in ulični umetniki

PiazzaEuropa
Mercato
Europeo
del Commercio
Ambulante
10

program na spletni strani: www.piazzaeuropa.eu

organizira:

CONFCOMMERCIO
Trieste

v sodelovanju z:

FIVA
CONFCOMMERCIO
Ambulanti e su Aree Pubbliche

s pokroviteljstvom:

Camera di Commercio
Trieste

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

PROVINCIA
di TRIESTE

comune di trieste

s prispevkom:

Fondazione
FONDAZIONE CRTRIESTE

Banca
Popolare di Vicenza

SamerCo
autamarocchi

autamarocchi

VABILO K ABONMAJU

Vstopnice (6 €) in vpisovanje abonmajev na kraju prireditve

VABILO K ABONMAJU

Petak, 24. septembra ob 20.30
v veliki dvorani SSG
(večernica predstava)

Koprodukcija Narodno pozorište Šanjevo in Festival Ex Ponto, Ljubljana
Ime mi je rdeča
po motivih istoimenskega romana O. Pamuka
režija: Martin Kočovski
v sodelovanju s Primorskim poletnim festivalom

Sobota, 25. septembra ob 20.30
v veliki dvorani SSG
(s slovenkimi in italijanskimi nadnapisi)

Narodno pozorište Šanjevo
Pawel Sala
Mortal combine
režija: Dino Mustafić
v sodelovanju s Primorskim poletnim festivalom

Nedelja, 26. septembra ob 20.30
v gledališču Verdi v Miljah

Slovenko stalno gledališče
Franco Però

O »Poročilu slovensko-italijanske zgodovinsko-kultурne komisije« ...
režija: Franco Però
v sodelovanju z Društvo Slovencev miljske občine Koper Ferluga in Zadružno Vesna

ZAPELJIVE MEDIGRE 2010-2011
Abonmajska kampanja 2010-2011

Vpisovanje abonmajev pri blagajni SSG
vsak delavnik 10.00 - 15.00/ 17.00 - 20.00
Tel +39 040 362 542
brezplačna številka 800214302

Obvestila

PIHALNI ORKESTER BREG IN GLASBENA

MATICA obveščata, da je v teku vpisovanje za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Informacije na tel. št. 338-6439938 ali vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe v Dolini.

ŠC MELANIE KLEIN obveščata, da bo urad, v Ul. Cicerone 8, odprt vsako soboto od 10. do 11.30. Info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini. Prijave na tel. št. 338-6376575.

SOMPD VESELA POMLAD pričenja z rednim pevskim delovanjem. Prva vaja za Otroški pevski zbor bo v petek, 24. septembra, ob 16. uri; za Mlašo dekljuško skupino bo prvo srečanje danes, 23. septembra, ob 19. uri v dvorani Finžgarjeve doma na Opčinah. Vabljeni dosejanji in novi pevci!

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROŽEK GRAMSCI vabi danes, 23. septembra, ob 18. uri v Ljudski dom, Ul. Ponciana 14, na razpravo Kakšna bodočnost za »burlo« v okviru tržaškega in želnega zdravstva?

DAN SRCA V OBČINI DOLINA Odborništvo za Socialno skrbstvo občine Dolina obveščata, da bo pri petek, 24. septembra, na Županstvu Občine Dolina v dvorani občinskega sveta, ob 8.00 do 12.30 poteka la pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Milj. Ob tej prilnosti daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

DRUŠTVO NO vabi zainteresirane na meritev stanja imunskega sistema v petek, 24. septembra, od 15. do 18. ure v Kamnarski hiši v Nabrežini. Informacije: tel. št. 349-8419497.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za vse, otroke in odrasle, ki bi radi vstopili v godbo. Tečaji, jih bodo vodili diplomirani profesorji tolkal, pihal, trobil in glasbenih uric za najmanjše, se bodo vršili v šolskem letu 2010/2011 na sedežu godbe, v višji klavnicu v Nabrežini (Kamnolomi 12). Vsi zainteresirani se lahko javijo na tel. št. 348-4203196 (Niko) ali na tel. št. 040-200777 (v večernih urah). Skupni informacijski sestanek v petek, 24. septembra, ob 18. uri na sedežu godbe.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR Glasbene maticе Trst bo imel vaje v Dijaškem domu v Trstu ob petkih ob 16.00 oz. ob 17.00 (otroci bodo razdeljeni po starostnih skupinah). Prvi sestanek bo v petek, 24. septembra, ob 16.30 v Dijaškem domu. Vabljeni vsi od 4. do 13. leta!

50-LETNIKI IZ DOLINSKE OBČINE vabi na srečanje v domačiji pri Divači v soboto, 2. oktobra, začetek ob 18. uri. Info v večernih urah: 040-228398 in 347-1074873 (Loredana). Prijave do sobote, 25. septembra.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE obvešča, da so odprte vpisnine za š.l. 2010/11. Vpis ali informacije na sedežu v Babni hiši v Ricmanjih ob ponedeljkih in četrtkih od 20. do 21. ure.

RADIJSKI ODER IN SLOVENSKA PROSVETA vabi na 13. Gledališki vrtljak. Prva predstava bo v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu v nedeljo, 26. septembra, ob 16. uri in ob 17.30. Vpis abonmajev pri Slovenski prosveti v Ulici Donizetti 3 in na telefonski številki 040-370846 od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanja na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za sole po dogovoru. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Predstavitevna srečanja: v ponedeljek 27. septembra, ob 16.00 osnovna šola, ob 17.00 srednja šola, ob 18.00 višja šola, ob 19.00 odrasli.

PLESNA SKUPINA SKD SLAVKO ŠKAMPERLE obvešča, da bo prva vaja Hip-Hop za v ponedeljek, 27. septembra, ob 14.30 za srednje in višješolce in ob 16.30 za osnovnošolce v društveni dvorani na štadionu 1. Maj. Mentorica Jelka Bogatec. Za info 349-7338101.

MOJA SLOVENŠČINA: Tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Info in vpisi: 040-212289, info@skladmc.org. Predstavitevna srečanja: v torek, 28. septembra, ob 17. uri za Slovence, ob 18. uri lanski nadaljevalci/Neslovenci, ob 19. uri začetniki/Neslovenci.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešerenje telovadbo za gospe v zrelih letih. Telovadba se bo začela v petek, 1. oktobra, ob 9. uri v društveni dvorani gledališča F. Prešeren in bo potekala dvakrat tedensko, ob torkih in petkih od 9. do 10. ure. Informativni sestanek bo v torek, 28. septembra, ob 11. uri v društveni dvorani. Vabljeni.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira na Stadionu 1. maj v Trstu: vadbo za predšolske otroke od 1. do 6. leta starosti ob sobotah, prva vadba v soboto, 2. oktobra; telovadbo in uvajanje v atletiko za osnovnošolske otroke od 6. do 10. leta starosti ob ponedeljkih, sredah, četrtkih in sobotah; vadbo atletike za srednješolce ob torkih, prvi trening v torek, 28. septembra. Info: ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 040-51377.

60-LETNIKI s Križa, Proseka in Kontovela organizirajo v nedeljo, 26. septembra, izlet v Rovinj in okolico. Info v večernih urah: 040-251161 (Štefi) ali 040-220655 (Oskar).

STUDIO ART začenja novo sezono: vabi mo mlade, ki se zanimajo za gledališče, da se nam tudi letos pridružijo. V sezoni 2010-11 se bodo nadaljevali tečaji za gledališke igralce, začenjam pa tudi tečaj za mlade tehnike luči in zvoka. Informacije na 347-7615287 ali sola@teaterrssg.it. Začetek tečaja 29. septembra.

GOBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so se začeli vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informacije na tel. št. 349-4103131 (Martin) ali 040-251101 (Bruno).

JUSARSKI ODBOR PROSEK obvešča, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in potiranje subih drv na jusrskih površinah do četrtka, 30. septembra, na sedežu odpora - Prosek 159.

KLEKLJARSKA SEKCija KD LIPA iz Bavorice, vabi na informativni sestanek stare in nove članice v četrtki, 30. septembra, ob 20. uri v društvene prostore.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi vse, ki imajo od 10. do 17. leta starosti in jim je všeč glasba, na srečanja v Štalci v Šempolaju vsak torek od 19.30 do 20.30. Mentor Aljoša Saksida.

PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste osnovnošolce in srednješolce. Plesne vaje vsak četrtek, v Štalci v Šempolaju: od 16. do 17. ure za 1., 2. in 3. ra-

zred osnovne šole; od 17. do 18. ure za 4. in 5. razred in srednjo šolo. Mentorica: Jelka Bogatec.

STARJEŠE SKAVTINJE POZOR: pride na priložnostno večerjo v četrtek, 30. septembra, ob 19. uri na Pesek. Javite se na odraslkavti@googlegroups.com ali na 347-7000353 (Irma Ozbič Piščanc).

TEČAJ ANGLEŠČINE IN SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden v sodelovanju z Občino, se začnejo v mesecu oktobru. Vpisovanje v knjižnici »Nada Pertot« in v Kavarni Gruden v Nabrežini. Info: 040-299632, e-mail veratuta@tiscali.it.

AŠK KRAS (mladinski odsek) prireja tečaj modernih plesov za mlade (od 14. do 29. leta starosti). Tečaj se bo odvijal ob sredah od 20.30 do 22.00 v športno kulturnem centru v Zgoniku. Vse potrebne informacije in vpisovanje na predstavitev tečaja v petek, 1. oktobra, ob 20. uri ali na tel. št. 340-3957915 (Mateja). Toplo vabljeni!

TEČAJ ZA DOJENČKEV BAZENU ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo tečaj za dojenčke od 1. do 12. meseca začel v petek, 1. oktobra, ob 10.30 do 11.30. Tečaji za otroke od 12. do 36. meseca pa bodo potekali ob sobotah popoldne. Število mest je omejeno. Prijave in info: tel. št. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren sporoča, da v telovadnici niže srednje šole S. Gregorčič v Dolini poteka, ob torkih in petkih, od 19. do 21. ure tečaj Pilatesa in telovadbe za zdrovo hrbiteno.

AŠD MLADINA organizira tečaj bikram joge. Predstavitev in brezplačna poskusna vaja v ponedeljek, 4. oktobra, v rekreatorju v Križu št. 441 ob 18.30. Tečaj vodi Yasmin Anuby. Informacije: tel. št. 333-5663612.

AŠD MLADINA organizira tečaj trebušnih plesov. Predstavitev in brezplačna vaja v ponedeljek, 4. oktobra, v bivšem rekreatorju v Križu 441 ob 18.30. Tečaj vodi Yasmin Anuby. Info: www.yasmin.anuby.it, tel. 333-5663612.

AŠD MLADINA vabi na tečaje hip-hopa in break-danca, ki bodo potekali v bivšem rekreatorju v Križu 441 pod vodstvom večkratnega svetovnega prvaka Samo Polutaka Kosa in Mateje Terčon. Predstavitev in brezplačna poskusna vaja v ponedeljek, 4. oktobra; osnovnošolci ob 16. uri, vrtec ob 16.45, srednješolci in mladinci ob 17.30. Info: 329-9751782.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

Prireditve

OB PRAZNIKU SV. MIHAELA prieja Antropozofsko združenje v Trstu, na sedežu Ul. Mazzini 30, ob 20. uri dve predavanji: v petek, 24. septembra, bo Dario Anderle govoril na temo: »Sonce med Marsom in Merkurjem - Moč železa in bakra«. V soboto, 25. septembra, pa bo Michele Codogno predaval o jeklu, ki ščiti dragoceni zaklad duše. Vljudno vabljeni!

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA, Kulturno društvo za umetnost KONS in RTV Slovenija, Regionalni RTV Center Koper-Capodistria vabi na otvoritev razstave Klavdij Palčič - Odrska prehajanja v petek, 24. septembra, ob 18.30 v galeriji Narodnega doma, Ul. F. Filzi 14. Predpremiero bo predstavljen dokumentarni film Mirjam Mužič: »Biti to, kar si.«

PRODAM tri stare kamnite vase. Tel. št.: 040-327128.

PRODAM trisedenični divan, moderen in istočasno klasičen ter naslonjač - relax, oba sta še v garanciji. Zaželenja je resnost. Tel. št.: 347-2754912 (ob uri obedov).

PRODAM GROZDJE refoška in vitovske.

Tel. št.: 339-5811776.

PRODAM zelenza vrata 2 x 0,80 m in ka-

do za grozdje (10 kvintalov). Tel. št. 040-814212.

PRODAM belo grozdje. Tel. 040-280674.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. 348-3127194.

PRODAM grozdje vrste refošk. Cena po dogovoru. Telefonirati ob večernih urah na tel. št. 348-5913171.

PRODAM mešac za beton, 300 litrov. Tel. 338-5098764.

PRODAM po zelo ugodni ceni skoraj nov mlin za grozdje (repalknik) - ročno ali motor. Tel. 347-5828180.

PRODAM stenski klavir. Tel. 347-9896031.

PRISPEVKI

V spomin na tovariša in prijatelja Franca Udoviča darujeta Morana in Sida 50,00 evrov za Sklad Ota-Luchetta-D'Angelo-Hrovatin.

V spomin na Milko Mingot Žerjal darujeta Sonja in Nada 25,00 evrov za COŠ Fran Venturini iz Boljuncu.

V počastitev spomina dragega Franca Udoviča daruje Sonja 25,00 evrov za Sklad Albina Bubniča.

Ob praznovanju 100. rojst

IMELI SO ŠTIRI KONCERTE - Izjemno uspela turneja v Argentini

Kvintet TriesTango navdušil v domovini tanga

Gostovali so tudi v Slovenskem domu v Buenos Airesu - Pogovor z Mauriziom Marchesichem

Slopošna ugotovitev, da je glasba univerzalni jezik, je po eni strani neizpodbitna, po drugi pa je le preveč ohlapna in ne upošteva številnih odtenkov, ki so v stoletjih razvoja začrtali dokaj razpoznavne meje: na področju klasične, predvsem pa v tradicionalnih ljudskih izročilih, so se izoblikovali leksikoni, ki točno omejujejo domet in tudi sporočilnost posamezne govorce. Čeprav dosegajo mnogi glasbeniki iz Daljnega vzhoda zelo visok nivo, je v njihovih interpretacijah skoraj praviloma zaznati določeno odstojanost od evropske glasbe, in to je le en primer, ki dokazuje, kako je glasbeno izročilo globoko zaznamovano s kulturno specifiko, ki je tako rekoč vgrajena v podzavesti posameznika. Iz te premisse lahko razumemo, da je podvig tržaškega kvinteta TriesTango res izjemno uspel: že peto leto zapored je sestav nastopil v domovini tanga, v Argentini, in to na najprestižnejšem prizorišču, kjer se srečujejo in nastopajo pravi miti argentinskega tanga. Violinist Stefano Furini, izredno nadarjen umetnik, ki že dvajset let blesti kot koncertni mojster v orkestru tržaškega gledališča Verdi, Maurizio Marchesich, harmonikar, ki poučuje na nižji srednji šoli Sv.Cirila in Metoda in je kot samouk osvojil vse skrivenosti tipičnega argentinskega glasbila-bandoneona, kontrabassist Angelo Colagrossi, tudi on solist v orkestru gledališča Verdi, kot njegov kolega Fabian Perez-Tedesco, tolkalec, ki se ukvarja tudi s skladateljevanjem in je v sestavu edini Argentinec po rodu ter pianist Alberto Boischio so se tudi letos z veseljem odzvali vabilu, ki je vsebovalo štiri koncerty. Turnejo so podprle številne ustanove, med katerimi Dežela Furlanija-Julijški Krajina, Glasbeno društvo Buenos Aires, Združenje Julijcev po svetu, Urad vlade RS za Slovence v zamajstvu in po svetu itd... Argentina je namreč dežela, ki šteje veliko izseljencev, še posebno iz naših krajev, in na prejšnjih turnejah je kvintet navezel plodne stike z italijanskimi in slovenskimi društvimi. Po dveh izredno uspehljih nastopih v mestih La Plata in Mar del Plata je TriesTango 22. avgusta razveselil polnoštevilno občinstvo v Slovenskem domu San Martin v argentinski prestolnici. Vabilu je botrovalo lansko srečanje z slovenskim novinarjem Rokom Finkom (ki je med drugim bratranec opernih pevcev Bernarde in Marcosa Finka), ki je bil navdušen nad muziciranjem tržaških glasbenikov in je s pomočjo Viktorja Leberja priredil v Slovenskem domu večer z naslovom Ob taktu barv. Prireditev zajema tako likovno kot glasbeno umetnost in ob razstavi slikarke Andrejke Dolinar je kvintet TriesTango začel svoj nastop z dobrodošlico domačega zborja iz San Martina. V časopisu Svobodna Slovenija je 2. septembra izšla izredno laskava kritika, ki poroča o enkratnem uspehu večera. Bandoneonist Maurizio Marchesich nam je v pogovoru povedal še marsikaj zanimivega:

Od leve Alberto Boischio, Stefano Furini, Angelo Colagrossi, Maurizio Marchesich in Fabian Perez-Tedesco

oblikovala, je bila nepopisna... Zmes čutnosti, pozornosti in simpatije je bila v absolutni tišini neverjetno otipljiva in aplavzom ter vzklonom kar ni bilo konca....

Vsako leto doživite vsaj eno zanimivo srečanje, kaj ste letos zabeležili v vaš dnevnik?

Zelo smo bili počaščeni, ko smo bili deležni poohvale od glasbenika, čigar korenine segajo v sam izvor tanga. Francisco Torne, vnuk slavnega Anibal Troila, je bil prisoten na našem koncertu v Slovenskem domu in res ni skrival svojega navdušenja. Zelo prisrčno in zanimivo pa je bilo srečanje z gospo Zoro, po rodu iz Dutovelj: v mladih letih se je izselila v Argentino, kjer ji je srečna zvezda podarila zadetek na loteriji. Z denarjem si je kupila hotel, v katerem smo nekaj dni prespali, povedala pa nam je, da je že od nekdaj prekinila stike s srodniki, zdaj pa bi se zelo razveselila, če bi lahko srečala svojega brata, ki naj bi živel v Sežani.

Zdaj pa ste se že vrnili na svoja delovna mesta. Kdaj se bo TriesTango spet oglasil?

Upam, da bomo tudi letos v novembrovem uspešno izpeljali Festival tanga v Trstu in bližnji okolici, prihodnje poletje se bomo vrnili v Južno Ameriko, dogovarjam pa se tudi za nastope v nekaterih evropskih državah.

Katja Kralj

NOTE TIMAVE - Protagonista Giovanni Perini in Rita Marcotulli

Za otvoritveni večer magija glasbe, medicine in filozofije

Predavanju Giovannija Pierinija je sledil klavirski koncert Rite Marcotulli

ANS

V času, ko smo zaradi prevelikega števila prireditev vedno bolj ravnodušni do vsakega dogodka in pasivni zaradi splošnega pomanjkanja specifične izobrazbe in torej sredstev za razumevanje

in dojemanje umetniških vsebin, bi povzvava med besedo strokovnjakov in izvajanjem glasbenika morda pripomogla k razvoju drugačnega, zrelejšega pristopa h koncertu. Umetniški vodja društva

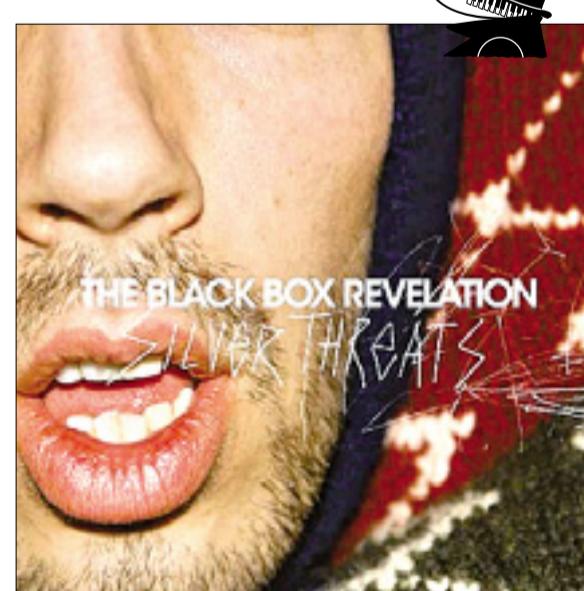

GIOVANNI PERINI

KROMA

Punto musicale Carla Agostinello je začela zato iskati znotraj ustajljene pobude dolgoletnega niza Not Timave nove poti za posredovanje glasbene umetnosti. Po lanskem poskušu bosta dva od štirih večerov v Štivanu potekala v obliki predavanja s koncertom. Prvi je bil otvoritveni večer, ki so ga uvedle besede institucionalnih predstavnikov, podčupana devinsko-nabrežinske občine Massima Romite in pokrajinskega odbornika Dennisisa Visiolija. Beseda je nato prevzela docent filozofije medicine na Univerzi v Bologni Giovanni Perini, ki je govoril o starodavnih, tesnih povezavah med glasbo, medicino in filozofijo, o nebeski in telesni harmoniji, o ekstazi, pomenu plesa in zvoka v medicinskih posegih, ki mejijo z magijo. V antični filozofiji se pojavlja koncept harmonije sfer, kateremu je govornik dal čisto konkretne poteze s predvajanjem dveh posnetkov o glasbi planetov z zvčnim zapisom elektromagnetskih valov. O tem, da harmonija povezuje znanost in umetnost, telo in srce, govoriti tudi glasbena ustvarjalnost, zato je predavanju sledil nastop pianistke in skladateljice Rite Marcotulli. Jazz glasbenica, ki se je pred kratkim začela ukvarjati tudi s filmsko glasbo in je s svojo prvo kuliso že prejela Zlati Cik 2010 (za italijanski film Basilicata coast to coast), je izvedla izbor skladb pretežno s svoje cd plošč The light side of the moon. Obliskovanje nežnih vtiškov v improviziranem slogu je pridobilno zanimivejše poteze zvočnega raziskovanja pri skladbi iz bolj eksotičnega albuma Koiné, ko je verižica, položena na strunah ustvarila sugestiven polifonski dialog med klavijatu in resonančno ploščo. Tako pojavlja Rite Marcotulli, katere slog se čisto naravno nagiba k filmski kulis; po izkušnjah pri nemem filmu in poklonu režiserju Truffautu, predvsem pa bo po letošnjem uspehu pianistka skušala še naprej uresničevati sen, ki ga nosi v srcu od otroških let, ko je kot hči tonskega mojstra občudovala na filmskih prizoriščih delo velikih mojstrov filmske glasbe, Morriconeja in Rote. (ROP)

NA VES GLAS

Silver Threats
The Black Box Revelation
Garage rock
T for Tunes / PIAS, 2010

Tudi današnja glasbena rubrika je posvečena zvrsti garage rock. Tokrat bomo pod drobnogled postavili mlado skupino The Black Box Revelation in njeno zadnjo ploščo Silver Threats.

Belgijski bend uvriščamo v nov val garage rocka, katerega spadajo skupine Black Rebel Motorcycle Club (o kateri smo spregovorili prejšnji teden), White Stripes in do določene mere tudi The Strokes. The Black Box Revelation sestavlja le dva elementa: pevec in kitarist Jan Paternoster in bobnar Dries Von Dijck, kar seveda spominja na ameriško dvojico The White Stripes. Gre za belgijska najstnika, saj je Paternoster je star devetnajst let, bobnar Von Dijck pa le sedemnajst! Dvojica je svojo glasbeno kariero začela že izredno zgodaj, ko je leta 2004 ustanovila bend The Might Generators, ki sta ga sestavljala tudi Tim Paternoster in kitarist Marquez. Nekega dne sta Jan in Dries, bolj za šalo kot zares, poskusila sama in spoznala, da je »sound«, ki ga na tak način ustvarita, res poseben ...

Leta 2007 je zasedba podpisala pogodbo z manjšima glasbenima založbama T for Tunes in PIAS in tako izdala svojo prvo ploščo Set Your Head on Fire. Album je vseboval trinajst komadov in je s svojimi agresivnimi, garage distorzijami navdušil glasbene kritike v sevedu publiko. Belgijška dvojica je le leta 2008 opravila veliko nastopov in promovirala svoj glasbeni izdelek, letos pa sta se Paternoster in Von Dijck ponovno zaprila v glasbeni studio in iz cilindra potegnila ploščo Silver Threats. Gre za izreden garage album, v katerem se bluz in stoner ritmi na primeren način spajajo s psihedeličnimi zvoki.

Ploščo uvaja bluz-rock komad High on a Wire, v katerem lahko prisluhnemo tudi Hammond orglam, nato so na vrsti garage pesmi Run Wild, You Better Get in Touch With The Devil in Do I Know You z izrednimi distorzijami Paternostrove kitare. Sleeping While Moving in Our Town Has Changed For Years Now sta nekoliko počasnejša komada, Love Licks pa takoj zatem poslušalca ponovno »prebudi!« S presenetljivo, devetminutno psihedelično skladbo Here Comes The Kick se album približa koncu, čas je le še za zadnji komad Part of Me. Izredna plošča!

Rajko Dolhar

Mario
Šušteršič

2

Josip Gorup pl. Slavinjski

tržaški podjetnik in mecen

V registru podjetij so bile tudi informacije o kapitalu. Začetni kapital je znašal 360.000 goldinarjev, razdeljenih na 72 delnic, vsaka je veljala 5.000 goldinarjev. Ni minilo deset let, ko so družabniki spremenili sklep, da zvišajo družbeno glavnico za 150.000 goldinarjev. Upravni odbor pa je 9. marca 1885 odločil, da ponovno poviša glavnico na 585.000 goldinarjev.

Leto kasneje so po spremembah statuta prevzeli tudi predstavnici iz Ronk 6 in obenem so tudi pridobili možnost, da so v Trstu lahko prodajali surovine, ki so jih podjetja potrebovala za proizvodnjo, ter tudi proizvode same.

Pomemben podatek, ki izhaja iz registra, je tudi, da z odlokom iz dne 23. junija 1894 prot. št. 11626 Josip Gorup ni bil več član upravnega odbora.

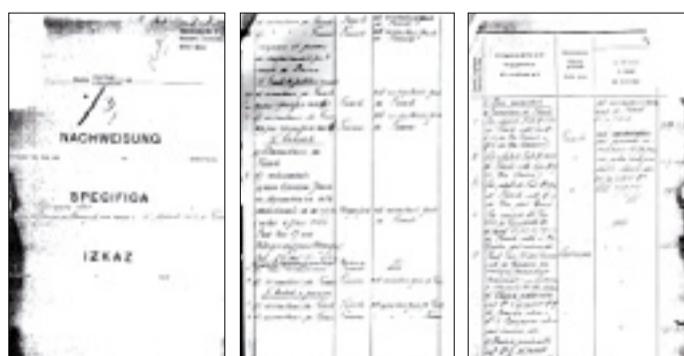
Kalistrova hiša danes. (V prvem nadstropju se vidi balkon, kjer sta bratranca imela svoj urad) (FOTO M.ŠUŠTERŠIČ)

Bratranca France in Jože (kot so jima domači rekli) sta bila izjemna poslovneža, gospodarska talenta, vendar sta si bila zelo različna, zato je bilo njuno skupno delo večkrat otežkočeno. Franc je bil podjetnik, Jože pa finančnik. Gorup (Jože) je pretežno delal z gotovino, v tem je bila njegova velika posebnost in sposobnost. Denar je imel tako rekoč v žepu, da je lahko po potrebi takoj obračal velike vsote. Velik ugled je imel v mednarodnih finančnih krogih, zato so ga številna podjetja izvolila v svoja vodstva.

Gorupove nepremičnine v Trstu

Gorup je seveda imel tudi nekaj nepremičnin, tako v Trstu kot v Ljubljani in na Reki. To je razvidno iz priloženega dokumenta, ki ga hranijo v Državnem arhivu na Reki.

Prav iz tega dokumenta pa je razvidno tudi, da je Josip Gorup imel najmanj nepremičnin v Trstu.

Fotokopija popisa in cenitve zapuščine Josipa Gorupa7 (Poklon umetnostne zgodovinarke muzejske svetovalke Narodnega muzeja Slovenije v pokolu dr. Vesne Bučić)

Po smrti strica Janeza Kalistra sta 26. aprila 1870 na podlagi dekreta, z dne 10. decembra 1869, nečaka (Josip in Franc) podedovala:

1) »Kalistrovo hišo« na vogalu Potočne (hišne številke 8 in 10) ter Hrenove ulice (hišna številka 1) danes Carduccijeva in Coronejska ulica. (Hiša še obstaja – veleblagovnica Godina)

2) Manjšo hišo na Hrenovi ulici št. 17 (danes Coronejska ul.; te hiše ni več)

3) Manjšo hišo na ulici del Ronco št. 7 (Beseda ronco ima v italijanščini kar tri pomene: piskanje, slepa ulica [po toskansko] in navadni zet (zool.). Obstaja pa še četrta verzija in ta je najverjetnejša; v nograd, kajti cesta je peljala naravnost do posesti grofa Mattea della Torre, ki je bil sosed ljubljanskega škofa Tomaža Hrena). Tudi ta hiša ne obstaja več.

4) Nekaj nepremičnin, gozdov, vinogradov, vrtov s sadjem in zelenjavjo ter dva mlina, na Julijski cesti (via Giulia). Vsega omenjenega danes ni več, povsod so samo stanovanjske hiše.

Vse te nepremičnine pa je Josip Gorup, ali Jože, kot so mu rekli domači, dne 17. maja 1872 na podlagi menjalne pogodbe odkupil od bratranca Franca Kalistra in tako postal edini lastnik celotnega nekdanjega nepremičninskega premoženja Janeza Nepomuka Kalistra.

Poleg zgoraj naštetih je Gorup kupil še tronadstropno hišo na Vrbski ulici (Via del Salice št. 7, danes Corridonijeva ulica)

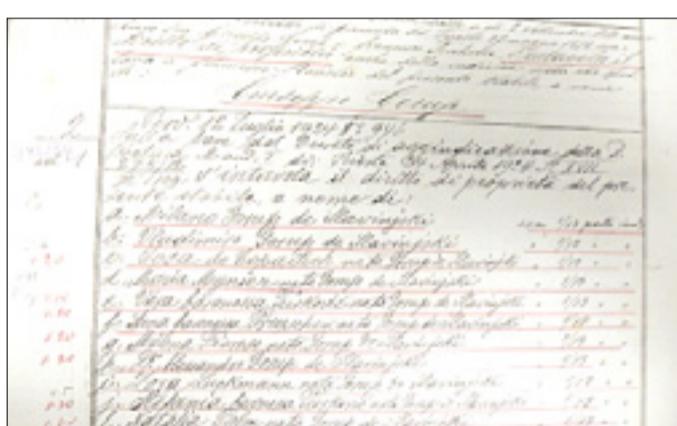
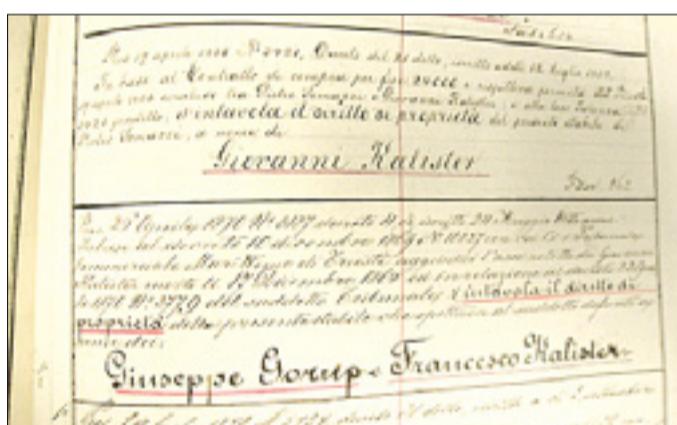
Vsa ta posestva so bila 12. julija 1924 vpisana v zemljiško knjigo10 na podlagi odloka o prisoditvi lastninske pravice. Na enake devi

Hiša na Vrbski ulici (FOTO M.ŠUŠTERŠIČ)

le (1/13) razdeljena imovina je šla hčeram in sinovom, ki jih je bilo kar štirinajst (osem iz prvega zakona in šest iz drugega zakona). Na prvi pogled manjkata dve imeni, Kornelij in Olga. Olga je bila hčerka iz prvega zakona, ki je umrla leta 1898, zato je dedoval Olgin sin Rolf, ki ga je zastopal oče Rudolf Brosch. Kornelija pa ni bilo v spisku dedičev.

Iz zemljiške knjige se da razbrati prenos imovine na Potočni ulici od Janeza Nepomuka Kalistra na nečaka Josipa Gorupa in Franca Kalistra, pa do Gorupovih dedičev. Zapoščina se še nadaljuje do popolne izgube celotne lastnine, razen enega stanovanja, ki ga je pravnik Alfred Whycombe Gorup podedoval od svoje matere.

Kopija zemljiške knjige (FOTOKOPIJA ORIGINALA ODKUPIL PRAVNUK ALFRED WHYCOMBE GORUP)

Mnogi se sprašujejo, kako to, da oče v oporoki ni omenil prvojenega sina, ki naj bi postal glavni dedič zapuščine in naj bi skrbel za vse ostale brate in sestre (kot je to delal Josip Gorup za vso številno družino). Dve sta razlagi. Kornelij se je 1897 poročil z Albertino Volpi de (pl) Monvolpe, hčerko znanega premožnega tržaškega odvetnika. Denarja tudi tu ni primanjkovalo, a pohlepnost je bila velika; tega se je oče Gorup zavedel in zato je Kornelija izpustil iz oporoke. Ostaja pa tudi sum, da oče in sin nista bila na isti valovni dolžini, zato se je Josip Gorup odločil za takoj nevsakdanjo poteko. Ne gre pozabiti še neljubi dogodek, ko se je Kornelij podal v nepoštene posle in samo vojna vihra ga je rešila pred zaporom. Zaradi vseh teh dejavnikov torej Kornelijevega imena ne zasledimo na seznamih dedičev (spodaj navajamo primer).

Milano Gorup de Slavinjski
Vladimiro Gorup de Slavinjski
Josa de Copaitch nata Gorup de Slavinjski
Maria Meynier nata Gorup de Slavinjski
Vera baronessa Turkovič nata Gorup de Slavinjski
Anna baronessa Preuschen nata Gorup de Slavinjski
Milena Fiorese nata Gorup de Slavinjski
Dr. Alessandro Gorup de Slavinjski
Zora Luckmann nata Gorup de Slavinjski
Stefania baronessa Turkovič nata Gorup de Slavinjski

Natalia Palm nata Gorup de Slavinjski

Rodolfo Brosch di Rodolfo

Curatelato (skrbništvo) Bogomil Gorup de Slavinjski

Tu velja omeniti še eno nepremičnino, ki se še danes impozantno predstavlja mimoidočemu. Na Coronejski ulici št. 3 (spomnimo naj, da št 1 pripada Kalistrovi hiši) stoji palača, ki jo Tržačani poznajo kot Gorupovo hišo. To poslopje je kupil Kornelij 2. maja 1900.

Spredaj Gorupova hiša, zadaj prvotno hiša Janeza Kalistra, ki so jo pozneje dedovali Gorupovi. (FOTO M.ŠUŠTERŠIČ)

Na Krusu pred vasjo Samatorca stoji danes podeželska hiša, ki je bila del Kalistrovega premožanja. Janez Kalister je namreč leta 1858 kupil velik del zemljišča, ki so ga krajani imenovali »Nad Urbanc« (dve parcele), »Grize pod vas« (2 parcele), in »Herbček« (1 parcela). Na najlepšem delu je dal zgraditi lepo veliko hišo, ki je po smrti Janeza Nepomuka Kalistra postala last Josipa Gorupa in Franca Kalistra. To je ena izmed redkih nepremičnin v tržaški pokrajini, ki ni ostala v lasti Kalistrov ali Gorupov. Hiša in zemljišče je prevzel tedanj skrbnik. Danes živijo v prenovljeni stavbi skrbnikovi potomci.

Spominska ploča v veži Gorupove hiše v Trstu.13 (FOTO M.ŠUŠTERŠIČ)

V tej hiši so se zbiral ob sobotah, nedeljah in praznikih Kalistrovi in Gorupovi.

Seveda niso primanjkovali prijatelji in zbrani gostje, s katerimi so hodili na lov, potem pa se v prijetnem domaćem okolju veselili do ranega jutra.

Med prvo svetovno vojno je bilo v tej hiši poveljstvo enega od odsekov soške fronte. Tu naj bi poveljnik 5. soške armade general polkovnik Svetozar Borojević von Bojna vodil vojaško sodišče. V hiši je še velika, dolga lesena miza, za katero je sedel Borojević in sodil dezerterjem.

Hiša na podeželju (renovirana), kjer so preživili proste dneve (FOTO M.ŠUŠTERŠIČ)

Se nadaljuje

DOBERDOB-RUPA-SOVODNJE - Problem pomanjkanja šolskih pomočnikov v vrtcih in šoli rešen

Skrbništvo obljudilo dodatno osebje, poln urnik najkasneje od ponedeljka

Vest so prejeli včeraj popoldne - Delegacija staršev z otroki na šolskem skrbništvu v Trstu

Od jutri (ali najkasneje od ponedeljka) bodo vzgojne dejavnosti v slovenskih otroških vrtcih v Doberdobu, Rupi in Sovodnjah ter na osnovni šoli Peter Butkovič - Domen potekale tudi v popoldanskih urah. Včeraj so na Večstopenjski šoli Doberdob prejeli sporočilo vodstva deželnega šolskega urada, ki je končno priznal slovenskemu ravnateljstvu pravico po dodatnem neučnem osebju, s katerim bodo lahko v treh vrtcih in sovodenjski osnovni šoli zagotovili poln urnik.

»Deželni šolski urad nam je sporočil, da nam bo dodelil dodatne šolske pomočnike. Dobili smo dodatnih 48 ur, kar sicer ni vse, kar smo potrebovali, bo pa zadoščalo za kritje polnega urnika v vrtcih in osnovni šoli, za odpiranje in zapiranje sedežev ter za nujno čiščenje prostorov,« je povedala ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in nadaljevala: »Dodelitev dodatnega neučnega osebja je veliko olajšanje. Če bomo že jutri (danes, op.ur.) uspeli najti razpoložljive šolske pomočnike, bo popoldanski urnik v treh vrtcih startal že v petek, drugače pa bodo vzgojne dejavnosti v popoldanskih urah stekle v poneljek.« Klanjščkova je pristavila, da ostaja trenutno še nerešeno vprašanje dodatnega tajnika, ki bi ga doberdobska večstopenjska šola potrebovala, »prioritetno pa je prav gotovo imelo zagotavljanje nemotenega poteka pouka«.

Razplet sta pozitivno ocenila doberdobski župan Paolo Vizintin in sovodenjska županja Alenka Florenin, ki sta v zadnjih tednih skupaj z ravnateljico Sonjo Klanjšček ter predstavniki Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) in stranke Slovenske skupnosti odločno prisiskali na pristojne oblasti. V Rimu si je za rešitev vprašanja posebej prizadevala senatorka Tamara Blažina. »Positiven rezultat je sad koordiniranega dela med institucijami in šolskimi oblastmi. Seveda bi si želeli, da bi bila zadeva rešena pred začetkom pouka, kljub temu pa smo zadovoljni,« je povedala Floreninova, Vizintin pa je komentiral: »Rezultata se veselimo. Zagotavljanje osnovne pravice do izobraževanja otrokom je dolžnost vsake civilne države.«

Svojo vlogo so v bitki za dodelitev dodatnega osebja večstopenjski šoli odi-

Sedež deželnega šolskega urada je včeraj obiskala delegacija staršev s skupino otrok, ki obiskujejo slovenske vrtce v Rupi, Sovodnjah in Doberdobu

KROMA

grale tudi družine otrok, ki obiskujejo tri slovenske vrtce in sovodenjsko osnovno šolo. Včeraj zjutraj, ko zagotovila o rešitvi problema še ni bilo, se je delegacija staršev s skupino malčkov odpravila na ravnost na sedež deželnega šolskega urada v Trstu, kjer se je nameravala srečati s šolsko ravnateljico Danielo Beltrame.

»Deželna ravnateljica nas ni sprejela: najprej smo se pogovorili z njenim tajnikom, potem pa s prevajalcem, ki smo mu izročili protestni izjavni,« so povedali starši, ki niso skrivali razočaranja in užaljenosti. »Pričakovali bi vsaj pozdrav.« Če bi do danes ne dobili odgovora, bi starši prihodnji teden spet potrklali na vrata deželnega šolskega urada, k sreči pa jim po včerajšnjem sporočilu o pozitivnem razpletu ne bo treba ponovno v Trst.

»Na šolskem ministrstvu v Rimu so pokazali precejšen posluh do problema Večstopenjske šole Doberdob. Poudarili so mi, da so bili v prejšnjih dneh v stiku z Beltramejevo in da so se naposled

dogovorili za rešitev, ki bi - kot sem izrecno priporočal - ne oškodovala italijskih šol. Funkcionarji na ministrstvu so mi tudi pojasnili, da je do zapletene situacije na Večstopenjski šoli Doberdob prišlo zaradi nesporazumov na deželnini ravnini in napak v notranji komunikaciji,« je včeraj pojasnil goriški predsednik SKGZ Livio Semolič in tako zaključil: »Sogovornikom na rimskem ministrstvu sem priporočil, naj se ta vprašanja odselej pozorneje obravnavajo, predlagal pa sem jim tudi monitoriranje našega šolskega sistema, ki v nekaterih primerih presega dimenzije italijanskih šolskih realnosti.«

Aleksija Ambrosi

ROJCE - Telovadnica Pokrajina brez besede

Klub investicijam v šport

Torkovega odprtja prenovljene telovadnice CONI-ja na goriških Rojcah se je med predstavniki javnih uprav udeležil pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ki pa mu gostitelj niso dali besede, čeprav je uradno zastopal upravo. Marinčič je zato želel dopolniti naše včerajšnje poročilo o dogodku.

»Na slovesnosti je bila prisotna tudi goriška pokrajina v osebi moje maleenkosti. Novinar je pravilno navedel predstavnike, ki so spregovorili, občinskega in deželnega odbornika za šport, goriškega župana in predsednika CONI-ja. Pokrajine ni omenil, ker njenemu predstavniku, edinemu med petimi zastopniki javnih institucij, občina kot organizator dogodka ni dala besede. Tega pojasnila ni botrovala osebna užaljenost ali polemična ihta. Dolgujem ga številnim, ki so me neposredno vprašali ali pa so se sami pri sebi po dogodku spraševali, zakaj nisem spregovoril. Preprosto, ker mi ni bila dana beseda. Institucionalni spodrljaj, o katerem si pač vsak lahko ustvari mnenie. Ne gre zame, ki sem bil skoraj naključno tam kot namenik službeno zadržane odbornike za šport. Gre pa za institucijo, ki je v zadnjem letu veliko investirala v posodabljanje športnih objektov, kot je na slovesnosti korakno podčrtal deželni odbornik De Anna: milijon evrov, s katerimi je bil aktiviran več kot deset krat večji znesek investicij v prenovo športnih objektov po vsej Goriški. Prispevki so šli skoraj vsaki občini (tudi Gorici, ki je prejela 40 tisoč evrov za nogometni stadion na Rojcah) in so omogočili koriščenje deželnih finančiranj, ki predpostavljajo sofinanciranje s strani občine koristnice. Pogosto občine te- ga denarja nimajo in so lahko do deželnega denarja prav zahtevali, se tej dodatni pomoči. Med slovenskimi občinami so tako Sovodnje prejele 40 tisoč evrov za sofinanciranje kritje kotalkališča na Peči, Doberdob pa dvakrat večji znesek za poselbo (brez deželnega prispevka) na nogometnem igrišču. Pri tem ne gre za kako posebno zaslugo posamezne uprave ali odbornika. Pomembnejše je - zaključuje Marinčič -, da zasledujemo usklajeno delovanje pokrajine, dežele in občin s ciljem čim bolj smotrne uporabe denarja davkokplačevalcev, ki ga je vedno manj. Potem pa naj se pred mikrofoni priverjajo tisti, ki jim je do tega.«

GORICA - Šest prijav v dveh dneh

V Stražcah rafal vломov v avtomobile

TRŽIŠKA KAPETANIJA Nezakonito ribarili

Ribiško ladjo iz Marana je doletela globina v znesku 2.000 evrov, zaplemba ribiških pripomočkov, ki so jih nezakonito uporabili, štirih vlačilnih mrež in še drugega orodja ter ulova, vrednega 300 evrov. Vse skupje je luška kapetanja iz Tržiča darovala v dobrodelni namen. Posadka kapetanije je namreč včeraj navsezgodaj pri Lignanu zatolila ribiško ladjo, s katero so z vlačilnim mrežami - na nezakonit način - lovili ribe le dve milji od brega; ukrep je posledica preposedi tovrstnega ribolova na morju do treh milj od nabrežja. Prepoved je uvedla nova evropska zakonodaja, s katero so meseca maja letos seznanili vse lastnike ribiških ladij. Osebje tržiške luške kapetanije izvaja nadzor, včeraj pa so se v njeno »mrežo« ujeli ribiči iz Mirana.

Standrežci med nameščanjem šotorov v Ulici Crispi

GORICA - Danes in do nedelje Okusi in vonjave na mestnih ulicah

Gostinci so se povezali v društvo »Gorizia a tavola«

Danes se bo v Gorici dvignil zastor nad prireditvijo Okusi na meji, ki bo v mestnem središču potekala do nedelje. Mednarodni enogastronomski praznik, ki ga prirejajo že šestič, se bo uradno začel ob 18.30 s prerezom traku na Travniku (prisotna bo deželna odbornica Federica Seganti), še pred tem bodo z rebulo vinarjev z Oslavja nazdravili v Ulici Garibaldi. Na Travniku bodo prisotni z dobrotnami postregli goriški gostinci, ki so se povezali v društvo »Gorizia a tavola«. Štiridnevni praznik bo seveda spremjal zapora številnih mestnih ulic. Zaprti so Ulica Roma, Korzo Italia, Ulica De Gasperi, trg pred županstvom, Korzo Verdi, ulici Diaz in Rismundo, Trg Battisti, ulice Petrarca, Crispi, Oberdan, Boccaccio in Marconi, trga Cavour in Sv. Antonia ter Ulica Rabatta. Prireditve bodo spremljali tudi glasbeni in kulturni dogodki. Drevi ob 20. uri bo na Travniku zapela Ariella Perentin, na Battistijevem trgu pa skupina Travelin' Band. Uspeh prireditve bo seveda odvisen tudi od vremena.

NOVA GORICA - BZZ forum kreativne ekonomije v še nedograjenem Eda centru

Iz oči v oči z nebotičnikom in hkrati s »cyber« svetom

Sodobno tehnološko podprt dogodek, kakršnega v mestu še ni bilo

Delavca
na gradbišču Eda
centra (levo),
Bojan Maraž in
publika (spodaj),
pogled iz Eda na
nebotičnik (desno)

FOTO K.M.

Sporočilo je jasno: svet postaja globalna vas, zato mora tudi lokalno delovati globalno, če ne želi utoniti samo vase. Obmejno območje, ki je bilo do pred nekaj leti ravno zaradi meje v prednosti, se je po odpravi meja znašlo v vakuumu, v nevernosti, da ostane brez vsebin in brez vizije. V tem trenutku je brezbrinost lahko zelo nevarna, zato je vsak poskus, da se tudi obmejni prostor umesti v svetovni tok dogajanja, pa čeprav je način, kako to narediti, za tamkajšnje razmišljanje morda še preveč nov, zelo pomemben. V tem kontekstu se je v Novi Gorici včeraj zgodil BZZ forum kreativne ekonomije, dogodek, ki naj bi mlade dosegel na način, ki jim je blizu: v živo preko interneta, videoosporočil. Bolj kot na prizorišču samem, ki je na trenutke samevalo, se je dogodek očitno zgodil v »cyber« svetu. Morda pa je to res nova dimenzija, ki je nismo še navajeni tako polno dojeti. »Dogodek je dosegel svoj namen. Če dosežemo 60 odstotkov plafona, ki smo si ga začrtali, smo uspeli, a mislim, da smo ga bistveno presegli,« je o BZZ forumu včeraj povedal njegov idejni oče, Bojan Maraž.

Kakorkoli že, prizorišče, še nedograjeni Eda center, je doživel svoj krst. In poskrbel za nenavadno okolje, ki je ponudil popolni nasproti: v pritličju dogodek, ki je stavbo s tem, da se v njej dogaja, kot da že res živi, »prestavlja« v prihodnost, dogodek, ki je s pomočjo moderne tehnologije vse izrečeno prenesel v svet, ustvarjanje nečesa nesnovnega, skratka. V višjih nadstropijih pa surov beton, gradbeni material, žebli, deske in čisto drugačni akterji in čisto drugačni zvoki, ki so se na trenutke pomešali med sabo v sinergiji, kot da je vsakdanja.

Navidezni popolni nasproti pa sta nekako uspeli ujeti tudi ravnotežje druga z drugo: tako »kreativci« z miniaturno visoko tehnologijo v rokah kot tudi gradbeni delavci z ogromnimi stroji in v nebo segajočimi žerjavami na istem mestu ustvarjali nove dimenzije presežkov in pogledov v lokalnem prostoru. Kreativni, sodobno tehnološko podprt dogodek, kakršnega v mestu še ni bilo, ki je pogled v Novo Gorico in iz nje s pomočjo medmrežja odprl za ves svet na eni strani. Na drugi pa ob-

ekt, bodoča najvišja zgradba v mestu, ki nudi povsem nov po(raz)gled na mesto, onkraj meje in še čez.

Kako mogočna je nastajajoča Eda se obiskovalce zave šele, ko z njene trenutne najvišje točke zre v dih jemajočo globino. Od tam je mesto videti kot na dlani in čisto drugačno ga je opazovati v kontekstu zelenega okvira Brd, Svetega Gore ali Kekca, na višini, ki nudi drugačno tišino kot je tam spodaj. Iz Eda se novogoriškemu nebotičniku gleda »iz oči v oči«. Med hojo po nedokončanih nadstropijah betonskih stopnic, pogled upre najlonške vrečke z malico, zložene na leseni deskah, tam, kjer se zgradba tako zoži, da spominja na premem ladje. Malica z razgledom.

Od spodaj se vsega tega ne vidi, večina razsežnosti bodoče Eda je iz tal očem skrita, le sluti se jo lahko, vsem se bo razkrila kasneje. Tako kot tudi kreativni forum morda tvega, da bo njegovo sporočilo ostalo nevideno, vendar je to odvisno le od tistih, ki jim je bilo namenjeno. Zato bo njeni čas lahko šele napočil.

Katja Munih

NOVA GORICA Po poplavi še tatovi

Opažajo sumljive osebe

Policisti na območju novogoriške policisce uprave opozarjajo prebivalce, ki odpravljajo škodo, nastalo v nedavnih poplavah, naj pazijo na svoje stvari, ki jih puščajo pred hišami, da bi jih v sončnem vremenu posušili. Nekateri stanovunci so namreč že opazili sumljive osebe, ki so se vozile mimo in ki bi utegnile izkoristiti odsotnost lastnikov. Če bi kdo tativino opazil, naj to sporoči najbližji policijski postaji, obenem pa naj si skuša zapomniti čim več podrobnosti o storilcu in vozilu, s katerim so bile stvari odpeljane. (km)

PODGORA

Peš po »pašareli« na forum o Soči

Kinoatelje, Meet-up Beppe Grillo in rajonski svet iz Podgorje prirejata deveto po- stajo čezmerno okoljske karavane »Soča Soča«. Forum za Sočo bo danes ob 18. uri na domačiji »Pri županovih« v Podgori (Ulica Brigata Cuneo 7), zbirno in parkirno mesto za skupni prehod reke Soče bo na levem bregu pri podgorski »pašareli«.

Posebnost podgorske postaje okoljske karavane je v tem, da bo potekala v obliki foruma. Za razliko od prejšnjih postaj, ko sta bila dva ali trije gostje omislij, so tokrat povabili goriška društva in organizacije, in sicer Zavod za ribištvo FJK, Ribiško družino Soča, Kajak klub Šilec, Kajak klub Soške elektrarne, Meet-up Beppe Grillo, Legambiente, Goriško društvo za kakovost bivanja, Potapljaško društvo SirenaSub, Errastrana, Kaospiloti, rajonski svet Podgora in Krajevno skupnost Solkan. Spregovorili bodo o svojih pogledih, problemih in vizijah, povezanih z reko Sočo. Forumu se bosta udeležila tudi Mara Černic, odbornica za okolje pri goriški pokrajini, in Niko Jurca, načelnik oddelka za okolje in prostor pri novogoriški mestni občini; vodil ga bo Peter Szabo, prevajalec, tolmač in »človekovarstvenik«. Dogodek se bo začel s simboličnim prehodom Soče čez podgorsko »pašarelco«.

»Soča Soča« (www.soca-isonzofilm.org) so pri Kinoateljeju poimenovali niz soocenj, katerih skupni imenovalec je dokumentarni film o Soči »Trenutek reke - Il tempo del fiume« avtorja Anje Medved in Nadje Velušček, ki je nastal v produkciji goriškega Kinoateljeja in ga bodo delavci vrteči tudi v Podgori. Doslej so se soocenja že zgodila v Solkanu, v Tolminu in Desklah. Film je bil v juliju predstavljen tudi na Postaji Topolove v Benečiji, v avgustu pa se je karavana ustavila v Trenti. Septembra so s tokom reke Soče prešli na italijansko stran: v Zagrabi so soocili ribičje zgornjega in spodnjega toka reke - Dušana Jesenška (Ribiška družina Tolmin) in Walterja Princija (Zavod za ribištvo FJK), v Turjaku pa znanstvenike: Mladena Franka z Univerze v Novi Gorici in Bruna della Vedovo s Tržaške univerze. Na soocenju v Kobaridu so za isto mizo sedli Daniel Rojšek, varuh Soče pri Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave, Claudio Meneghetti, ribič in pobudnik sanacije voda mesta Mantove, in domačin Damijan Kracina, multimedijiški umetnik in soustanovitelj Društva za domače raziskave.

O filmu sta avtorici, Nadja Velušček in Anja Medved, zapisali: »Na poti, ki jo Soča preteče od izvira do izliva, srečamo različne ljudi, ki imajo do te vode različen odnos, zato to ni film o reki, ampak film o našem odnosu do narave.« Tako bo tudi danes v Podgori.

Uživaj v okusu. Gorica te čaka

Gusti
di Frontiera
Skupaj pri mizi

Gorica
23. 24. 25. 26.
September 2010

In collaborazione con:

GORICA - »Novorojeno« Slovensko goriško gospodarsko združenje

Utrjujejo družbeno podlago za uspešno samostojno pot

Cilj je tudi uveljavljanje slovenske prisotnosti v javnih ustanovah in stanovskih organizacijah

Delegacija gospodarskega združenja s predstavniki goriških vodstev obeh krovnih organizacij

BUMBACA

AD FORMANDUM Slovenčini želijo dati prihodnost

Ad formandum prireja tečaj slovenčine na ravni C2 (materini jezik); trajal bo 48 ur, šolnina znaša 48 evrov (1 evro na uro), vpisovanje pa poteka na sedežu ustanove (go@adformandum.eu ali tel. 0481 81826) do torka, 28. septembra. K udeležbi vabijo zapadle in sodelavce v organizacijah slovenske narodne skupnosti v Italiji z namenom, da spoznajo novosti slovenskega knjižnega jezika. Tečaj bo zaobljal uporabo slovenčine v različnih kontekstih, pisanje sporocil v slovenskem jeziku (npr. članki, brošure, tiskovna sporocila ...), slovino in pravopis, vpliv drugih jezikov na slovenčino (prevzete besede in besedne zvezne, »pidgin« jezik), socialne zvrsti jezika (kdaj in kako uporabljamo knjižni jezik, kdaj pogovorni jezik oz. narečje), e-komunikacijo. V Gorici bo tečaj v KB centru in bo potekal od januarja do marca 2011. Uvodno predavanje bo sredi oktobra, natančen urnik bodo definirali na prvem srečanju.

V Gorici pripravljajo rast »novorjenčka«. Ob koncu julija je skupščina članov z uradnim sklepom ustanovila Slovensko goriško gospodarsko združenje, pred nekaj dnevi pa se je delegacija združenja s predsednikom Karлом Devetakom na čelu sezala z goriškima vodstvoma Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) in Sve-

ta slovenskih organizacij (SSO).

»Na takšen način si prizadevamo, da delovanje združenja dobi trdno družbeno podlago,« je namen pogovorov povzel Devetak in poudaril, da uživa samostojna pot goriškega združenja odločno podporo krovnih organizacij, »kar govori tudi o tem, da se zavedata resnosti situacije v gospodarstvu.

GORICA - Pokrajina Zadružne banke za Go Erios Family

Priložnost za brezplačno namestitev fotovoltaičnih naprav

Po Čedadski banki je včeraj tudi Federacija zadružnih bank Furlanije-Julijanske krajine podpisala sporazum z goriško pokrajino in pristopila k projektu Go Erios Family, s katerim želi pokrajinska uprava spodbujati Goričane k nakupu fotovoltaičnih naprav. »Pri nas so zadružne banke zelo pomembne, o čemer jasno priča podatek, da imajo v pokrajini kar 37 okenc,« je povedala pokrajinska odbornica Mara Černic. Sporazum sta včeraj podpisala predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in podpredsednik Federacije zadružnih bank FJK Roberto Tonca. »Projekt daje možnost občanom, da brezplačno namestijo fotovoltaične paneje,« je povedala Černičeva. Zainteresirani se bodo morali enostavno obrniti na banko, ki bo naložbo krila z državnimi prispevki v okviru projekta »Conto energia« in z denarjem, ki ga bo prejela od prodane električne energije, saj bo vsak kilovat vreden 0,46 evrov; občani imajo tudi pravico do prispevka v višini 300 evrov, ki ga ponuja pokrajina. Doslej so že prejeli 138 prošenj; čas za vložitev prijav bo zapadel 31. decembra.

AJDOVŠČINA - Jadralna letala

Pipistrel v igri za Evropsko nagrado

Pipistrel iz Ajdovščine, vodilni svetovni načrtovalec in proizvajalec ultralahkih jadralnih letal s pomožnim motorjem, klub časom, ko številna podjetja zategujejo pasove in se borijo za preživetje, še naprej odlično posluje in žanje uspeha. Direktor družbe, Ivo Boscarol, je v četrtek v Londonu pred žirijo uglednega tekmovanja za Evropsko poslovno nagrado, katerega sponzor je banka HSBC, osebno predstavil dosežke podjetja na področju inovacij, za kar je Pipistrel že prejel Častni trak, zdaj pa je med desetimi drugimi kandidati v kategoriji, rezervirani za področje inovacij, v igri za Evropsko poslovno nagrado, ki jo bo do 16. novembra v Parizu prejeli zmagovalci vsake od desetih kategorij.

»Pipistrel je majhno podjetje v držinski lasti, zato nam vsak uspeh ali nagrada, še zlasti takšna, z velikim mednarodnim ugledom, pomeni ogromen kompliment. Med drugimi prejemniki so multinacionalke z več tisoč zaposlenimi. Za nas je to potrditev, da smo z našo filozofijo visoko-kvalitetnih proizvodov in skrbi za okolje na pravi poti,« je Boscarol že pred

časom pokomentiral prejetje Častnega traku, v četrtek pa je tako po zagovoru pred komisijo sodnikov, sestavljeni iz priznanih akademikov, državnih voditeljev, podjetnikov in predstavnikov medijev, izbranih iz 27 držav članic EU, povedal, da je bila predstavitev uspešna in da ima dober občutek, saj so bili sodniki presenečeni nad dejstvom, da v Pipistrelu inovativnosti sledijo tako rekoč na vseh področjih delovanja.

Boscarol, sicer večkratni državni prvak v letenju z ultralahkimi letali, je podjetje Pipistrel ustanovil leta 1987. Postal je prva privatna tovarna letala v Jugoslaviji. Danes v novem razvojnem centru tik ob ajdovskem letališču zaposluje 57 ljudi. Kar 98 odstotkov izdelkov proda na tujem trgu, lani pa je podjetje doseglo 50-odstotno rast prodaje. Pred kratkim se je vrstil inovacij iz ajdovske družbe pridružilo tudi prvo dvo-sedežno električno letalo na svetu t.i. »Taurus-Electro«. Sicer pa se zanimanje za Pipistrelovo letala (izdelujejo modele Sinus, Virus in Taurus), za katero je treba odšteti od 70 do 120 tisoč evrov, izrazito povezuje. (nn)

NOVA GORICA - Za vozila na električni pogon

Prvi polnilni stebriček

V naslednjih nekaj letih naj bi po cestah vozilo kar 30 odstotkov električnih skuterjev

Polnilec na Kidričevi ulici FOTO KM.

Prvo polnilno mesto za električna vozila v novogoriški mestni občini je bilo včeraj predano namenu. Gre tudi za prvo takšno polnilno mesto na severnoprimskem koncu, v kratkem pa se mu bo v mestu pridružilo še eno. Republiška služba vlade za podnebne spremembe bo namreč občini v kratkem brezplačno omogočila še en polnilni stebriček, saj so prvo mesto oziroma občina v Sloveniji, ki zadostujejo določenim standardom za takšno postavitev.

Kot je povedal Vojmir Turk, občinski svetovalec za gospodarske javne službe, naj bi v naslednjih nekaj letih po slovenskih cestah vozilo kar 30 odstotkov električnih skuterjev, do leta 2020 pa bo med vsemi vozili deset odstotkov takih, ki bodo na električni pogon. Po podatkih prodajalca električnih vozil iz Solkana, Mateja Remiaša, se na Goriškem zaenkrat okrog sedem voznikov prevaža na električnih skuterjih, v Sloveniji pa približno sto.

Špacapanu posvečen koncert

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Goriči bo drevi ob 20.30 koncert z naslovom »Glasba, šport in solidarnost«, prirejajo ga v okviru svetovnega odbojkarskega prvenstva Italia 2010. Pianist Sandro De Palma bo igral skladbe Schuberta, Beethovna in Chopina. Koncert bo posvečen Mirku Špacapanu, zato bodo prostovoljne prispevke namenili društvu za paliativno oskrbo, ki nosi njegovo ime.

Vita primarij okulistike

Stefano Vita je novi primarij okulističnega oddelka tržiške bolnišnice, je sporočil generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula na podlagi javnih selekcij. Vita, ki je zaposlen pri goriškem zdravstvenem podjetju od leta 2003, je odgovorno mesto dosegel pri svojih 45 letih starosti, potem ko je na tem mestu eno leto nadomeščal primarija. Obenem bo oddelek prve pomoči tržiške bolnišnice s 1. oktobrom prevzel vršilec dolžnosti Roberto Rijavec, ki bo nadomestil upokojenejo Claudio Simeoni.

Spojitev s Pordenonom

Trgovinska zbornica iz Vidme je izrazila interes in namen spojitev sejemske družbe Udine e Gorizia Fiere s sorodno družbo v Pordenonu. To je včeraj napovedal predsednik videmske Trgovinske zbornice Giovanni Da Pozzo.

Pianista drevi v Podturnu

Mlada in obetava pianista iz razreda profesorja Sijavuša Gadžijeva na glasbeni soli Emil Komel v Gorici bosta drevi nastopila v dvorani ob cerkvi Sv. Roka v goriškem Podturnu. Petnajstletni Alexander Gadžijev bo zaigral skladbi Čajkovskoga in Simfonične etude Roberta Schummana, devetnajstletni Giuseppe Guarerra pa Chopina in Soneto št. 7 Sergeja Prokofjeva. Koncert z začetkom ob 20.30 prireja kulturno društvo Incontro; vstop bo prost. Pianista bosta za tržaško publiko nastopila 27. septembra v mali dvorani gledališča Verdi v Trstu.

Zuliani odhaja v Caltanissetto

Predsednik deželne vlade Renzo Tondo in odbornica za varnost Federica Seganti sta včeraj v Vidmu sprejeli goriškega pokrajinskega poveljnika karabinjerjev Roberta Zuliani, ki je po rodu iz Furlanije. Zuliani odhaja iz Gorice v Caltanissetto na Siciliji, kjer bo prevzel karabinersko poveljstvo.

Skušal pobegniti čez mejo

Mejna policija je na Goriškem arretrala 35-letnega Romuna. Moškega, ki je bil obsojen na hišni pripor, je iskal sodišče iz Firenc; 35-letnik bi moral prestati kazen v kraju Scandicci, a je skušal pobegniti čez mejo. Zaprt je v goriškem zaporu v Ulici Barzellini.

Sefano Cosma
izroča pisma
nadškofu Dinu
De Antoniju

BUMBACA

ŠTIRI PISMA ZA NADŠKOFA Iz Sedejeve zapuščine

Goriški nadškof Dino De Antonij je včeraj prejel v dar štiri pisma iz leta 1931, ki so bila naslovljena na nadškofa Frančiška Borgia Sedeja. Izročil mu jih je novinar in poznavalec goriške preteklosti Stefano Cosma, ki je pisma našel v zapuščini svojega deda, Dutila Cosme, strastnega zbiratelja in filatelističnega trstnika. Tri pisma izmed štirih je podpisal kardinal Pietro La Fontaine, ki je tedaj bil be-

neški patriarh, četrto pa škof v Trevisu Andrea Giacinto Longhin. Pisma, napisana v obdobju med 28. januarjem in 27. majem 1931, ponujajo vpogled v zadnje obdobje pastoralnega delovanja nadškofa Sedeja, ki je 13. julija istega leta organiziral shod vseh škofov Triveneta, na katerem je imel La Fontaine homilijo v ogleski baziliki, pojasnjuje Cosma. Kmalu potem je moral Sedej pod pritiski fašistov oditi s svojega mesta in je en mesec kasneje, 29. novembra 1931, umrl. Pisma je prevzela nadškofijska arhivarka Francesca Missio.

GORICA - Knjiga Zecchini, monsinjor in diplomat

Inštitut za socialno in versko zgodovino iz Gorice prireja danes predstavitev knjige »Relazioni tra Santa Sede e le Repubbliche Baltiche (1918-1940) - Monsignor Zecchini diplomatico« avtorja Valeria Perne z Videmske univerze. O vlogi, ki jo je Zecchini odigral, in njegovem času bo tekel javni razgovor med Biancastello Zanini z deželnega sedeža RAI, docentom Valerijem Pernom in Liliano Ferrari ter Ferrucciom Tassinom, zgodovinarjem in pravnukom monsinjorja Zecchinija, ki je h knjigi prispeval uvodno besedo.

Perna osvetljuje lik Zecchinija, jezuita po rodu iz Visca, s poudarkom na njegovi vlogi v odnosih med Sv. Sedežem in baltskimi državami v obdobju med dvema vojnoma. Zecchini je bil tudi docent in duhovni vodja v goriškem semenišču, nato škof v Trstu ter za obdobje treh let nadškof v Gorici (1931-1934), nazadnje pa še apostolski nuncij v Latviji in apostolski administrator v Estoniji.

Predstavitev bo danes ob 17.30 v konferenčni dvorani Fundacije Goriške hraničnice v Gosposki ulici, prirejajo pa jo v sodelovanju z nadškofijo, državno posoško knjižnico ter inštitutom za srednjeevropska srečanja ICM.

mest. Kdor se želi udeležiti revije, naj se čim prej obvezno prijaví po tel. 0481-390688. Odhod iz Doberdoba ob 13. uri in nato iz Štandreža.

DRUŠTVO VIPAVA na Peči organizira tečaje modernega plesa hip-hop s trenerko Jelko Bogatec za otroke od 5. leta in za mlade do 14. let starosti; informacije in vpisovanje po tel. 348-3047021 (Barbara).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

ZDRUŽENJE LOČENIH STARŠEV FJK

AMPS nudi pomoč pri reševanju problematik, povezanih z ločitvijo parov z otroki. Na svojem sedežu v večnamenskem centru v Ulici Baiamonti v Gorici prireja vsak torek med 20.30 in 22.30 srečanje, na katerih zagotavlja staršem strokovno psihološko in pravno pomoč; informacije po tel. 0481-1995591 in na www.mammepapaseparati.org ali info@mammepapaseparati.org.

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV NOVA GORICA razpisuje avdicijo za vključitev mladih med 14. in 20 letom v čezmerno goriški mešani mladinski zbor Primož Trubar danes, 23. septembra, od 15. dalje v Točki ZKD na Ul. Gradnikovih brigad 25 v Novi Gorici; prijave po tel. 003865-3330311, informacije pri zborovodji Davidu Bandlu na dbandel@yahoo.it.

KMEČKA ZVEZA GORICA, DRUŠTVO OLJKARJEV BRDA in Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica v sodelovanju z gostinskim učnim centrom Ad Formanduma vabijo na pokušnjo čezmerno ekstradeviških oljčnih olj, ki bo v petek, 24. septembra, ob 20. uri v Tumovi dvorani KB centra v Gorici na Korzu Verdi št. 51 v Gorici.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA obvešča, da bo vodstvo z Aldom Ruplom po Gorici v soboto, 25. septembra, ob 9. uri za skupino od 10 do 15 ljudi; prijave in informacije pri Goriškem muzeju, tel. 003865-3359811 ali goriški.muzej@siol.net.

LEGAMBIENTE GORICA v sodelovanju z združenjem Primula in pod pokroviteljstvom IRIS-a prireja v soboto, 25. septembra, čistilno akcijo »Očistimo svet« v kraju Boschetta v Ločniku; informacije in najava prisotnosti po tel. 340-0012185 ali gorizia@legambiente.fvg.it.

SKD HRAST prireja tradicionalno dirko z gorskimi kolesi Hrast bike slalom v soboto, 25. septembra, ob 14.30 na travniku pred župniško dvorano v Doberdoru.

OKVAL sporoča, da se bodo v telovadnici v Doberdoru začeli treningi minivoley (letniki 2002/2003/2004) v ponedeljek, 27. septembra, treningi under 12 dečki in deklice (letniki 1999/2000/2001) v torek, 28. septembra, otroška telovadba za predšolske otroke od 3. do 5. leta v sredo, 6. oktobra. Treningi minivoley bodo potekali ob ponedeljkih in četrtkih od 15. ure do 16.30, treningi under 12 dečki ob torkih in petkih od 15. ure do 16.30, under 12 deklice ob torkih in petkih od 16.30 do 18. ure, otroška telovadba ob sredah od 16. do 17. ure; vpisovanje in informacije po tel. 328-1511463 (Ingrid) ali okval@virgilio.it.

KD OTON ŽUPANČIČ obvešča, da bo v ponedeljek, 27. septembra, ob 19. uri v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu informativni sestanek za starše pevsko-glasbene skupine. Društvo vabi tudi nove starše otrok, ki imajo radi glasbo.

PILATES IN PLESNA TERAPIJA v prostorih KD Sabotin v Štvmaru. Prvo informativno srečanje bo v ponedeljek, 27. septembra, ob 18. uri; informacije in prijave po tel. 349-3603796 (Nadja).

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 1. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).

AŠZ DOM GORICA prireja športno dejavnost za leto 2010-11: športni vrtec (s 4. oktobrom), motorika, košarka ter za fante in dekleta »cheerleading« in »pompon« ples; informacije po tel. 0481-33288 od ponedeljka do petka med 17. in 19.30.

DRUŠTVO JADRO IZ RONK prireja tečaj slovenščine za odrasle (50 ur po dve ur tedensko) od oktobra do maja na sedežu v Romjanu. Organizacijsko srečanje bo v ponedeljek, 4. oktobra, ob 20. uri na sedežu društva v Ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri članih društva, v ronski knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču (Informagiovani) na Drevoševu sv. Marka 70 (tel. 0481-494656).

DANES V GORICI: 9.00, Giulio Cubej iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V LOČNIKU: 11.00, Benito Antonaci (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V MARIANU: 10.30, Argia Nadali vd. Goss (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Teresa Ramirino por. Visciano iz bolnišnice v cerkev Sv. Odrešenika in na pokopališče.

Poslovni oglasi

PODJETJE IMPORT - EXPORT V GORICI išče fanta z vozniškim dovoljenjem za delo v komerciji. Curriculum poslati na imp_exp2010@hotmail.it

Mali oglasi

PRODAJAM domač krompir v Doberdalu; tel. 0481-78066.

PRODAM svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopališnic, dva balkona, shramba in garaza, cena 132.000 evrov; tel. 328-8872507.

Prireditve

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 24. septembra, ob 17.30 predstavitev knjige »Quei belissimi anni Ottanta...«. Z urednikoma Gizello Nemeth e Adrianom Pampon se bo pogovarjal zgodovinar Georg-Meyr.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMILJE

pod pokroviteljstvom občine Doberdoba vabi na proslavo 30-letnice odprtja spomenika padlim v NOB v nedeljo, 26. septembra, ob 15.30 na trgu Svobode v Jamljah. Kulturni program bodo oblikovali združena MPZ Jezero in Skala, recitatorji in zborček AŠKD Kremenjak in KD Kras, Godba na Pihala Kras in veteranski pevski zbor območja Jesenica in Radovljica - Veterani vojne za Slovenijo. Slavnostni govornik bo zgodovinar Franc Fabec. Ob slabem vremenu bo proslava potekala v večnamenskem centru v Jamljah.

VZPI-ANPI SEKCije DOBERDOB - DOL - JAMILJE - VRH pod pokroviteljstvom občin Sovodnje in Doberdoba vabi na proslavo 30-letnice pobratenja med sekcijsami in območnim združenjem Zveze borcev za vrednote NOB Bled v nedeljo, 26. septembra, ob 11. uri v Doberdalu na Gradini. Kulturni program bodo oblikovali veteranski pevski zbor območja Jesenice in Radovljica - Veterani vojne za Slovenijo, ženska vokalna skupina Danica z Vrha in harmonikar Viljem Gergolet. Pred proslavo bo potekalo polaganje vencov na spomenika padlim v NOB na Vrh na Vrhu (ob 10. uri) in v Doberdalu (ob 10.30). Ob slabem vremenu bo proslava potekala v prostorih večnamenskega centra v Jamljah.

FESTIVAL »ABSOLUTE (YOUNG) POETRY 2010« bo potekal v Tržiču med 29. septembrom in 2. oktobrom; informacije na spletni strani www.absolutpoetry.org in pri blagajni občinskega gledališča v Tržiču od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 17. in 20. uro (tel. 0481-790470).

ODBOR STARŠEV GORICA prireja jezikovno in ustvarjalno delavnico »Po slovenskih pravljicnih poteh« za otroke, ki obiskujejo zadnje leto vrtca in prve tri razrede osnovnih šol. Prebirali bodo pravljice iz slovenske in svetovne knjižne zakladnice, branju bodo sledile jezikovne in ustvarjalne delavnice. Srečanja bodo 16. in 30. oktobra ter 13. in 27. novembra; podrobnejše informacije in prijave po tel. 334-1243766 (v doboldanskem času) ali na naslovu elektronske pošte martinasolc@hotmail.it.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Giulio Cubej iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V LOČNIKU: 11.00, Benito Antonaci (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V MARIANU: 10.30, Argia Nadali vd. Goss (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Teresa Ramirino por. Visciano iz bolnišnice v cerkev Sv. Odrešenika in na pokopališče.

NOGOMET - V 4. krogu A-lige

Inter že sam na vrhu, Roma še naprej v krizi

Prese netljiva Brescia in Chievo - Edy Reja zaustavil Ibrahimovićev Milan

Tako je nogometna Bologne Gimenez prvič z glavo premagal Samirja Handanoviča

ANSA

MILAN - Inter je po četrtem krogu že sam na vrhu lestvice. Nič novega torej. Nekaj pa že. Za ovratnik jim ne dihajo ne Milan, ne Juventus in še manj Roma, temveč prese netljiva Brescia in Chievo. Prav Brescia je premagala nezanesljive Ranierijeve varovance, ki se ne morejo pobrati na noge. Rdeče-rumene sta pokopala kosovski Albanec s finskim potnim listom Hetemaj ter Caracciolo, ki je natančno izvedel enajstmetrovko. Roma je znižala zaostanek še sedem minut pred koncem tekme. Mrežo Brescia je zatresel Borriello.

Chievo vse bolj spominja na isto ekipo, ki je bila pred nekaj sezoni strah in trepet najboljših. Tokrat je pod Vezuvom padel Napoli, ki je prvi povedel s Cannavarom, nato pa je moral priznati premoč Venetov.

Inter je kot valjar povozil Bari. Prva dva zadetka v novi sezoni je dosegel »princ« Milito, ki je lani kot za stavo tresel nasprotnikove mreže. Bari, ki se je le enkrat nevarno predstavil pred Cesarevimi vrati (vratnica), še še dvakrat kaznoval Eto'o.

Milan še naprej stagnira. Allegrijeve varovance je zaustavil Lazio ločniškega trenerja Edya Reje. Za najbolj zanimivo potezo je poskrbel orel, ki so ga pred tekmo spustili na rimskem Olimpicu. Milanov trener je od začetka zaupal Gancu Boatengu, ki se je v napadu izkazal ob Ibrahimoviču. Šved hrvaško-bosanskega rodu je resda enkrat zatresel Laziovo mrežo. Zgrešil pa je še celo vrsto priložnosti. Rimljani so izenačili s Floccarijem. Inter ima zdaj že pet točk pred Milanom. Še en razlog za zaskrbljjenost.

Prvci je padla Cesena. Catania je bila tokrat boljši nasprotnik in je slavila zmago z golom Silvestreja in Maixija Lopeza.

Še vedno ne igra najbolj prepričljivo Mihajlovičeva Fiorentina. Tekma na Marassiju med Geno in »svjoličastimi« je bila zelo pesta in živahnja. Gostje so povedli z Gilardinom. Mihajlovičeve načrte pa je prekrižal Mesto. Odtekle so gostitelji veliko napadali, Frey pa je letel z ene vravnice proti drugi in ubranil vse nevarne strele Genoe.

V Lecceju so že računali na drugo domačo zmago, toda Parma je imela v napadu skrito orožje. Za izenačenje je poskrbel nič manj kot Hernan Crespo.

Edina tekma brez zadetkov je bila na Sardiniji, kjer sta se s točko razšla Cagliari in Sampdoria (brez Casana).

V BOLOGNI - Pekoč poraz v zadnji minuti

Udinese še brez točk na lestvici

Bologna - Udinese 2:1 (1:1)

STRELCA: Di Natale v 9. in Gimenez v 16. min.

BOLOGNA (4-3-3): Viviano, Garics, Portanova, Britos, Rubin, Casarini (Radovanovič), Della Rocca (Mutarelli), Mudingayi, Gimenez, Di Vaio, Meggiorini (Siligardi). Trener: Malesani.

UDINESE (4-3-1-2): Handanovič, Benatia (Coda), Zapata, Domizzi, Armero, Pinzi, Inler, Asamoah, Abdi, Floro Flores (Sanchez), Di Natale. Trener: Guidolin.

BOLOGNA - Udinecev trener Guidolin je od prve minute poslal na igrišče Di Nataleja, čeprav je pred obljubil, da ga bo držal na klopi. Prav Di Natale je v uvodnih minutah zatresel mrežo Bologne. V manj kot desetih minutah je Gimenez poskrbel, da je bilo stanje že izenačeno. Do konca polčas sta se vratom Bologne nevarno približala Benatia (njegov strel se je odbil od prečke) in Floro Flores.

V drugem polčasu je bil Udinese boljši nasprotnik. To pa ni bilo dovolj, da bi Guidolinovi varovanci odnesli domov prve točke. V 90. minutu je zato hladno prho poskrbel Di Vaio, ki je dosegel svoj 150. zadetek v A-ligi. Na Vaia so Udinejevi branilci popolnoma pozabili. Handanovič je premagal po podaji s kota. Guidolin je po sinočnjem porazu še bolj na prepihu. Ali bo »zdržal« do nedelje, ko bodo črno-beli gostovali pri Sampdorii.

KOLESARSTVO - Prihodnji teden svetovno prvenstvo v Geelongu v Avstraliji

Slovenski selektor Martin Hvastija: »Naš cilj je uvrstitev med najboljših deset«

LJUBLJANA - Za slovenskimi kolesarskimi reprezentantmi je odlična sezona. Pred njimi je priložnost, da jo dopolnijo še s kakšnim uspehom, in to z dosežkom na najpomembnejšem tekmovanju, svetovnem prvenstvu, ki se čez teden začenja v avstralskem Geelongu. »Tja spodaj« bo odpotovalo 14 slovenskih tekmovalcev, polovica od teh bo članov Edini v kategoriji elite, ki bo nastopil tako v kronometru kot v cestni vožnji, bo Jani Brajkovič, na cesti se mu bodo pridružili še Grega Bole, Borut Božič, Jure Kocjan, Gorazd Štangelj, Simon Špilak in Kristijan Koren, prvič v zgodovini bo Slovenija v najprestižnejši dirki sezone lahko nastopila s sedmimi tekmovalci (o tem odloča kakovostna leštva Mednarodne kolesarske zveze), kar le kaže o odličnih letošnjih dosežkih slovenskih tekmovalcev.

Zaradi specifične konfiguracije proge je bila reprezentanca določena že pred časom. Glede tega res nisem imel težkega dela, saj od najboljših slovenskih tekmovalcev manjka le Tadej Valjavec. Nekdanji odlični kolesar sicer sam ni potonal na ogled proge, a si je priškrbel dovolj informacij, da si je v glavi

na katerega pa zaradi znanih dogodkov nisem mogel računati. Klub temu v Avstralijo potujemo z močno zasedbo, ki je konkurenčna drugim reprezentancam. Imamo vse možnosti, da dirko od začetka do konca nadzorujemo, moramo imeti odgovor na vsako kombinacijo. Če bo prišlo do sprinta večje skupine računamo na Božiča, če bo prišlo do sprinta manjše skupine, si želimo, da bo v njej Bole, ki je dokazal, da zna dobro kolesariti v klanec. Vemo pa, da bodo nekatere reprezentance, kot sta na primer Italija in Belgija, ki nimata sprinterjev, storile vse, da na cilj pride kakšen posameznik ali zelo majhna skupina. Na njihove napade bodo pozorni drugi, ki imajo prav tako kakovost za odmeven rezultat. Naš cilj je uvrstitev med najboljših deset, verjamem pa, da imajo posamezniki še večje osebne cilje,« je pred odhodom v Avstralijo dejal selektor Martin Hvastija.

Nekdanji odlični kolesar sicer sam ni potonal na ogled proge, a si je priškrbel dovolj informacij, da si je v glavi

ustvaril svoje mnenje o težavnosti preizkušenj. »Prve informacije so napovedovale lahko progo, ki se bo končala s sprintom, kar bi bilo glede na kakovost domačih kolesarjev logično. A so predstavljeni na progi vendarle opravili nekaj popravkov, dodali vzpon in zdaj je ta mnogo težja. Cestna dirka se bo začela z 90 kilometrov dolgo ravnino, ki pa bila lahko vseeno vplivala na poznejši razvoj dogodka, saj pričakujemo hladno vreme in veter. Nato bodo tekmvalci prišli v 16-kilometrski krog, ki ga bodo prevozili 11-krat. Krog ima dva vzpona, lahko pa ga ocenimo, da je srednje težak. Zadnja prvenstva so bila vseeno težja,« je progo opisal selektor, ki meni, da tudi kronometer ustrez Brajkoviču: »Krog kronometra je podoben cestnemu. Moram reči, da Janiju to povsem ustrez, še posebno, ker bo veliko menjav ritma.«

Hvastija je kapetansko vlogo spet podelil najizkušenejšemu v ekipi Štanju. Novomeščan bo na dirki njegova

KOŠARKA Superpokal: Krka ugnala Union Olimpijo

MARIBOR - Košarkarji novoomeške Krke so zmagovalci letosnega superpokala. Novomeščani so v Mariboru ugnali Union Olimpijo z 72:61 (16:21, 31:38, 53:53). Novomeščani so v svojem drugem nastopu za slovenski superpokal prvič osvojili to lovorko. Klub vsem kadrovskim težavam Ljubljancov so igralci Krke odpor. Ljubljancanov strli šele v zadnji četrtni. Najboljši strelec pri zmagovalcih je bil Smiljan Pavič v 15 točkami, pri poražencih pa Damir Markota s 16.

PRIMORJU DERBI - Izidi 10. kroga 1. slovenske nogometne lige in leštvice: Triglav Gorenjska - Maribor 2:2; Primorje - Luka Koper 3:1; Rudar Velenje - Olimpija 1:1; Nafta - Hit Gorica 3:0; Domžale - CM Celje 1:0.

ZAPAH - Byron Moreno, ki so ga italijanski nogometni navijači ohranili v spominu po sporni sodniški odločitvi na svetovnem prvenstvu leta 2002, se je znašel v hudi težavih. Razvpitega Ekvadora so priprle ameriške oblasti na letališču JFK v New Yorku. Po telesu je imel nalepljenih pod oblačili deset plastičnih vrečk s šestimi kilogrami heroina, v vrednosti 400.000 evrov. Posebni agent obmejne straže je vedel, kaj dela, ko je Moreno ustavil za preglej. Kaj skriva Ekvadorec, so namreč izvedeli od zaupnika. Moreno bi lahko obsodili tudi na 10 let zaporne kazni.

DAVISOV POKAL - V Bruslu so izzrebali pare prvega kroga v teniskem tekmovanju za Davisov pokal v sezoni 2011. Slovencem, ki so se minuli teden z uspehom v Litvi uvrstili v prvo evroafriško skupino, je že zrebenamenil Finsko. Slovenci bodo gostitelji, dvoboje pa bo od 4. do 6. marca prihodnje leto. Pari 1. kroga svetovne skupine Davisovega pokala 2011: Srbija - Indija, Švedska - Rusija, Češka - Kazahstan, Argentina - Romunija, Čile - ZDA, Belgija - Španija, Hrvaška - Nemčija, Avstrija - Francija.

ŠAH - V drugem krogu šahovske olimpiade so se Slovenci razšli neodločeno 2:2 s Francijo.

TENIS - Blaž Kavčič je na teniskem challengerju ATP, BMW Ljubljana Open, uspešno nastopil tudi v drugem krogu. Tretji nosilec je po dveh nizih (6:2, 6:4) odpravil Italijana Mattea Viola.

podaljšana roka, še posebno, ker trenerji letos prvič ne bodo imeli radijske povezave s svojimi izbranci. Tako bo Štangelj tisti, ki bo dajal ukaze, kako in kaj, to si s svojimi izkušnjami tudi zasluži.

Poleg kategorije elite - svojo predstavnico bo Slovenija imela tudi med ženskami, in sicer Polono Batagelj, bodo na svetovnem prvenstvu od slovenskih reprezentantov nastopili še mlajši člani, ki imajo prav tako velika pričakovanja. Blaž Jarc meri med najboljše v kronometru, v cestni dirki pa naj bi bil prvi adut Marko Kump, oba si želite predvsem izboljšati uvrstitev z lanskoga prvenstva v Mendrisiu, ko je bil Jarc osmi, Kump pa šesti.

Prvenstvo se bo uradno začelo v sredo, 29. septembra s kronometrom za mlajše člane (31,8 kilometra), isti dan bo ženski kronometer minil brez slovenske predstavnice, moški kronometer bo dan pozneje, v petek se začenjajo cestne preizkušnje, višek pa bo sobotna dirka članov. (STA)

ODBOJKARSKO SP V TRSTU - Nesojeni »azzurro«

Manià: »Italija? Fantom želim vse dobro, a le njim«

»*Odkar me zdravi klubski zdravnik, sem zdrav*« - Finalista? Rusija in Kuba!

Števerjanski odbojkarski Loris Manià, član uglednega prvoligaša iz Modene, se bo konec tedna mudil v Trstu, a ne zato, da bi spremjal tekme skupine uvodne faze svetovnega odbojkarskega prvenstva, temveč iz povsem drugačnih razlogov. »Z ženo čakava drugačni otroka, v petek ali soboto pa zapade rok za porod. Upam, da bom v Burlu,« je povedal Loris, ki je sicer ta čas še v Modeni, kjer je začel klubsko pripravo na novo sezono.

Maniàja je selektor Italije Andrea Anastasi, kot znano, konec julija nepričakovano črtal iz seznama standardnih reprezentantov. Pustil ga je na cedilu. Kot pred dvema letoma, ko je Števerjancu zadnji hip odrekel nastop na olimpijskih igrah v Pekingu. Uradna motivacija - poškodovan kolenko. Je res, ni res? Loris pravega odgovora nima. »S selektorjem sem se sprl, po šestih dneh me je vnovič poklical, da bi mi sporočil, da sem vsekakor med rezervami, vendar sem ga zavrnil,« je pojasnil nekdaj odbojkarski Olympie in Vala.

Si ugotovil, kateri je pravi razlog za twojo izključitev iz reprezentance?

Muslim, da se vodstvo reprezentance preprosto ni želeslo vpletiti v spor z mojim klubom. Dva dni pred odhodom na finalno fazo svetovne lige v Argentina, je Modena pismeno prece ostro zahtevala od reprezentance pojasnila v zvezi z mojo poškodbo in potekom rehabilitacije. V bistvu se je pokazalo, to so potrdili moji klubski zdravniki, da obremenitve z utežmi v reprezentanci zame niso bile primerne, prav tako me je zdravniški štab reprezentance začel zdraviti pozno in na neustrezen način. Prišlo je tudi do spora med klubskim in reprezentančnim zdravnikom. Anastasi mi je pojasnil, da dvomi, da bom pravočasno okrevl. Sveda, če so med zdravili narobe! Brž ko me je začel zdraviti moj klub, z infilracijami, so bolečine minile. Zdaj redno treniram in ni z mano nič narobe, tako kot ni bilo nič narobe nikoli prej

Loris Manià (27. januar 1979) je začel igrati pri goriški Olympii, pot pa nadaljeval pri Valu, v A1 in A2-ligi pa pri Adriavolleyju, Anconi, Piacenzi, Montichiariju in Modeni. Od sezone 2006/2007 neprekinitno igra v najvišji ligi

FIVB

v moji karieri.

Tvoje ime se vsekakor še vedno pojavlja na uradnem seznamu de-vetnajstih »azzurrov«...

Vem. To je zato, ker je bil seznam poslan mednarodni zvezni že pred časom in ga ni bilo več mogoče sprememnit. V teoriji bi lahko še igral na svetovnem prvenstvu.

Bi se odzval vabilu, če bi te poklicali?

Ne, to sem jasno povedal. Pritisnili so tudi na klub, da bi se omeččal, vendar je klub na moji strani.

Mar to pomeni, da bi Italija na SP igrala z enim samim liberom ali celo z nobenim, če bi se v teh dneh ali med prvenstvom poškodoval eden od dveh ali celo oba?

Jaz sem z reprezentanco končal.

Za vedno. Me ne zanima več. Kaj hočejo še od mene? Bolelo me je, a sem kljub temu garal in molčal, pred dvema letoma pa je Corsano šel poškodovan na olimpijske igre v Peking namesto mene. Sicer pa, tako in tako bi bilo moj zadnji nastop.

Kje boš spremjal tekme?

Upam, da bom v bolnišnici v Burlu! Konec tedna grem namreč v Trst k ženi, saj zapade rok za porod, v ponedeljek pa moram spet biti v Modeni. Tudi tu je ena od skupin prvenstva, morda si bom šel ogledat kakšno tekmo. Tu igrata Rusija in moj novi ruski soigralec Jurij Bereškov.

Razmere v reprezentanci po-znaš. Kaj lahko dosežejo »azzurri«?

Jaz igralcem želim vse dobro. Muslim, da se lahko uvrstijo v finalno fa-

zo. Vendar morajo igrati maksimalno učinkovito. Ne vem, koliko so zdravi...

Kaj je lahko odločilno za Italijo?

Podajalec Vermiglio. On je eden najboljših na svetu.

Sam ne more nič.

Zelo je pomembno, kako bo igral korektor Fei. Je zdrav? Če ni v standostni formi, bo Italiji trda predla. On in Matej Černic sta nenadomestljiva. Če nista v top formi, lahko Italija izgubi tudi proti bolj povprečnim ekipam.

Katere so najboljše reprezentance?

Name je najmočnejši vtis naredila Kuba. Fizično so desetkrat boljši od nas, napredovali pa so tudi tehnično in taktično. Rusi imajo italijanskega trenerja Bagnolija, Brazilija, ki pa je brez libera Sergia.

Tržaška skupina je zelo kako-vostna.

Proti Srbiji sem igral letos. Zdaj se je v reprezentanco vrnil tudi Miljković. Muslim, da bodo oni v Trstu prvi. Poljaki so fizično močni, imajo dobrega podajalca, visoke centre, toda Srbi se ne dajo kar tako. Igrajo pa dobro tudi Nemci: so nižje rasti, a gibčni, tehnično podkovani. So kot naš Matej, igrajo umazano, torej so neugodni.

V Trstu bo igral tudi tvoj ne-kdanji soigralec v Trstu, ko sta oba igrala v A-ligi za Adriavolley, Poljak Piotr Gruszka, najboljši igralec lan-skega evropskega prvenstva.

On je zlat fant. Fizično je pravi or-jak, menda hudih poškodb v karieri ni utrpel, zato je še dober.

Skratka, kdo sta »tvoja« finali-sta?

Rusija in Kuba!

Kako pa bo letos pri Modeni?

Merimo višje kot lani.

Torej na naslov prvaka?

Ja, zdaj mi ne preostane drugega kot, da kariero sklenem z osvojitvijo državnega naslova. Sicer pa, bo kar bo.

A. Koren

HOKEJ NA LEDU - Začetek A1-lige

Tabeljski »orlik« želijo izboljšati lansko uvrstitev

Z današnjim prvim krogom se začne 77. prvenstvo A1-lige v hokeju na lednu. Tabeljski prvoligaš Aquile FVG, ranj bo letošnja peta sezona v najvišji državni ligi, bo noč ob 20.30 v domačem PalaVuerichu gostil Allegh. »Orli« letos ciljajo visoko. »Radi bi izboljšali lansko uvrstitev,« so napovedali v taboru moštva iz Karnije. V lanski sezoni se za las niso uvrstili v polfinale play-offa. Po hudem boju jih je izločil Bocen. Lanski državni prvak je bil Asiago, ki bo tudi letos ciljal na prvo mesto. V ožji krog favoritor spadajo še Bocen, Pusterl in Renon. Redni del se bo zaključil po 45 odigranih krogih, 15. februarja. Igrali bo do o torkih, četrtkih in sobotah. Prva finalna tekma za osvojitev državnega naslova bo 22. marca prihodnjega leta. V končno prvenstva se bo uvrstilo osem ekip, zadnje uvrščena pa bo izpadla v A2-ligo.

Še nekaj novosti. Aquile bodo v novem prvenstvu igrale z belo-črnimi dresi, ker se je klub pridružil širšemu projektu Polisportiva Udinese. Spremenil se je tudi pravilnik hokejske zveze IIHF. Po novem bodo izvajali tri in ne pet kazenskih strelov (shootout). Ob robu igrišča pa so obenem postavili pet kamer, ki bodo v pomoč sodnikom. V živo boste lahko spremljali nastope »orlov« po spletnem radiju www.radiospazio103.it.

Barve tabeljske ekipe branita tudi slovenska hokejista, vratar Andrej Hočvar iz Ljubljane in branilec Andrej Tavželj iz Jelenic. Članski ekipi se je letos pridružil tudi mladi Ruben Zozzoli (letnik 1993), produkt domačega mladinskega sektorja.

V soboto bodo Aquile gostovale v Puštriški dolini, v četrtek, 30. septembra, pa

ODBOJKA - SP
Giorgio Tirel:
»Delam po 18 ur na dan«

»Leta 2007 sva se s predsednikom deželne odbojkarske zveze Renzom Cecotom spraševala: kaj če bi Trst kandidiral za eno od skupin svetovnega prvenstva? Obisk pri guvernerju Illyju in deželnemu odborniku za sport Antonazu je obrodil sadove. Iz dežele je v Rim romalo pismo Dežele o namenih. In sanje so se zdaj uresničile,« je povedal včeraj predsednik tržaške odbojkarske zveze Giorgio Tirel, ki v okviru krajevnega organizacijskega odbora SP dejansko vodi vse niti. Od četverice omenjenih je še edini na svojem mestu. »Delam po 18 ur,« je med večkrat prekinjenim pogovorom povedal enemu od sognovnikov, ki so ga klicali po mobilnem telefonu in za »par condicio« dodal. »Tudi sedanji odbornik De Anna nam je naklonjen.«

V tržaško mašinerijo prvenstva je vključenih kakih 120 prostovoljev: med njimi so spremjevalci reprezentanc v novinarjev, zaposleni v uradih, šoferji, pobiralcji žog in drugi. Dela je ogromno, saj je potrebno poskrbeti za celo vrsto podrobnosti. »Naša športna palača je lepa, ampak »gola,« za takšno tekmovanje smo morali poskrbeti za dodatno opremo,« je omenil le eno od težav Tirel, ki je bil včeraj zadovoljen zaradi pozitivne ocene mednarodne komisije o doslej opravljenem delu in zaradi napovedih o visokem obisku gledalcev. »Iz prefekture trdijo, da bo športna palača polna. Navodila? Naj nemški in poljski navijači ne sedejo skupaj. Vendar obojkarski svet ne pozna izgredov in jih tudi ne pričakujem,« je povedal Tirel.

Organizacija ene faze tržaškega prvenstva tudi s finančnega vidika niso mačje solze. Porabili naj bi okrog 400.000 evrov, vendar gre za strošek, ki se bo morda povrnil. Hoteli v Trstu so na primer, kot kaže, polno zasedeni. Za organizatorje je tudi bistveno, da od prodaje vstopnic iztržijo čim več.

V nedeljo dopoldan bo v športni palači na Čarboli turnir minivoleyja s 613 udeležencami iz vse dežele, nastopilo pa bo tudi 50 poljskih otrok. (ak)

Tržaška športna palača se že pripravlja na tekme svetovnega prvenstva

KROMA

Pri spremjevalnih pobudah aktivno tudi Športno združenje Sloga

Organizacijski stroj faze svetovnega prvenstva v Trstu je v polnem teku. Včeraj je v Trst prispeala mednarodna očesovalna komisija, ki je poverjena za tržaški del prvenstva. V tržaški športni palači, kjer so parket že pokrili z obojkarskim taraflexom (ugotovili so, da je bilo igrišče 4 centimetre preširoko in so ga morali ročno rezati!), je mrgele ljudi, saj sta pod budnim očesom desetih TV kamer Rai (operativno za zahtevno mašinerijo RAI skrbi v Trstu Mario Šušteršič) testno tekmo odigrali mladinski reprezentanci do 15 let iz naše dežele (v ekipi je bil tudi slogaš Natan Cettolo) in obmejni regij Slovenije. Vse je bilo kot na »pravi tekmi: s sodniki, stranskimi sodniki, pobiralcji žog, le svetlobna tabla ni bila aktivna. Da bi se vse skupaj zdelo še bolj resno, so igralci oblekli majice z napisom Italija oziroma Slovenija. Deželna obojkarska zveza Paolo Santuz in Ivan Peterlin, s Samo Milkavcem na drugi strani nekdanje meje najzaslužnejša za zgledno čezmejno sodelovanje, sta žarelod zadowoljstva. »To je za nas pravi mondiale,« sta povedala.

ŠZ Sloga bo zelo aktivna pri spremjevalnih pobudah do sobotnega začetka bojev v Trstu (prva tekma ob 17. uri bo med Poljsko in Kanado). Na vrsti bosta tudi dva uradna nastopa. V repenski telovadnici bo v soboto troboj med mladinskimi moštvi FJK, Pallavolo Padova in Münchnom, ekipo mladih igralcev, ki bo v Trstu pripravljala skupaj z navijači Nemčije. V nedeljo dopoldan (ob 10.30) pa se bo članska ekipa iz bavarske prestolnice pomerila s Slogo Tabor.

Štiri reprezentance, tu je še Kanada, bodo v Trst dopotovale danes, vendar bodo treningi, kot kaže, za zaprtimi vrati.

NOGOMET
Krasovca Contento in Zeriali en krog brez tekem

D-liga Kras Repen Koimpex bo le v nedeljo v Torviscosi igral brez vratarja Micheleja Contenta. Disciplinska komisija državne nogometne zveze je namreč le za en krog diskvalificirala belo-rdečega vratarja, ki je v nedeljo v Benetkah kot zadnji mož s prekrškom izven kazenskega prostora zaustavil nasprotnevega napadalca. Pri državnih mladincih bo en krog kaznovan branilec Iztok Zeriali.

DEŽELNI MLADINCI - Zaostala tekma: Sistiana - Vesna 0:1 (Mastrogiamomo).

ODBOJKA - Jadranski pokal, mo-

ški: Olympia - Logatec 2:3 (23:25, 25:19,

25:17, 20:25, 10:15).

ZSŠDI - Tiskovno sporočilo

Zaskrbljenost za usodo ženske odbojke

Spomladi seminar, da bi poiskali možne rešitve - Varčevalna akcija - »Skromna« 40-letnica

Po športnikih in športnicah so začeli z delom tudi odborniki Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, četudi gre podčrtati, da je bil premor precej aktiven, saj dejavnost včlanjenih društev poteka tudi poleti, je zapisano v uvodu tiskovnega sporočila ZSŠDI.

Tako so na prvi jesenski seji najprej pregledali dejavnost zadnjih mesecev in jo ocenili kot spodobuno. Na žalost pa ni bilo večjih premikov na področju sodelovanja med društvami, kar bo pomenilo za nekatere panoge pravo stagnacijo, če že ne nazadovanje. To prav gotovo drži za našo žensko odbojko, ki je danes v Trstu in Gorici skoraj nepomembna, medtem ko je bila še pred kakim desetletjem vodilna in so jo nam vsi zavidali. Že pred dvema letoma se je odvijala posebna konferenca s tako problematiko in evidentirani so bili tudi potrebeni zaključki. Konkretnih realizacij pa je bilo zelo malo. Zaradi tega so na seji sklenili organizirati spomladi celodnevni seminar, na katerem ponovno poiskati možne rešitve, ki so danes, spričo vedno težje finančne situacije, še toliko bolj potrebne. Seveda, če si ob širokem delu želimo tudi vidnejših rezultatov.

Na seji so obravnavali tudi tekoča vprašanja, kot so Nagrada šport in šola, Naš športnik 2010, Bloudkova priznanja in priznanja MOK. Gledate športnih objektov je potrebnata podrobnejša preučitev stanja Stadiona 1. maja in večnamenskega športnega objekta pri Briščikih. Četudi pri le-teh ZSŠDI nima neposrednega odločajočega vpliva, bo organizacija aktivno sledila poteku dogajanj, saj sta objekta primarnega pomena za mesto in zahodni Kras. Tradicionalno športno srečanje ZSŠDI – Unione italiana iz Slovenije in Hrvatske bo 23. oktobra v Poreču. Vse pobude bodo morale biti skromnejše v primerjavi s prejšnjimi leti, saj poteka pri ZSŠDI-ju varčevalna akcija, ki se je dotaknila vseh segmentov delovanja. Izvzeto ni bilo niti sodelovanje s šolami, vendar odborniki ZSŠDI smatrajo, da so bili vsi sprejeti ukrepi nujni, še posebno v luči dodatnega krčenja finančnih sredstev, ki je predvideno za leto 2011 v italijanskem državnem finančnem zakonu. Skromno bo zato tudi proslavljanje 40-letnice ustanovitve ZSŠDI. Jubilej bo namreč zabeležen istočasno s predstavljivijo knjige Branka Lakoviča Naši Azzurri, ki jo je bilo možno izdati le hvala posebnemu prispevku Dežele Furlanije Julisce krajine, se zaključuje tiskovno sporočilo ZSŠDI.

KOŠARKA - Od jutri do nedelje v organizaciji ŠZ Bor

Na Stadionu 1. maja Memoriala Tavčar in Gombač

Od jutri bosta dogajanje pri Svetem Ivanu poživila tradicionalna predprvenstvena turnirja, ki ju prireja Košarkarski klub Bor pod pokroviteljstvom ZSŠDI. S po vrsti že sedemnajstim članskim Memorialom bodo štirje tržaški deželnini tretjeligaši počastili spomin na prerano umrlega Borovega košarkarja in trenerja Borisa Tavčarja. Ob 19. uri se bosta v polfinalu spoprijela Bor Radenska in miljska Venezia Giulia, ki jo vodi bivši Borov trener Ferruccio Mengucci, ob 21. uri pa bosta merila moči Breg in Servolana, ki jo trenira nekdanji Borov košarkar Stefano Bisca in jo je pred začetkom nove sezone poleg branilcev Cacciatorija in Giannotte okreplil dolgoletni prvoligaški center s slovenske obale Petar Vujočić. V soboto se bosta poraženca jutrišnjih polfinalov pomerila ob 19. uri, ob 21. uri pa bo sledil veliki finale s sklepnim slovesnim na grajevanjem.

Teden dni pred startom prvenstva bo četveroboj zadnje preverjanje doslej opravljenega dela. Bor in Breg sta se v prijateljskem dvoboju nazadnje srečala prav sinoči. Brezani pa so v torek igrali v Žavljah trening tekmo tudi proti Venezii Giulii, saj so ta teden v Dolini posegli za preureditev novega črtovja na parketu. Trener Tomo Krašovec pravi: »Tudi zaradi težav z dvorano smo v zaoštanju in v tem začetnem delu sezone še ne bomo mogli pokazati vsega svojega potenciala, saj se korenito prenovljena ekipa še uigrava. Pripravljalne tekme sploh ne dajejo še prav slike, prvenstvo bo čisto nekaj drugega. Fantje pa so zdravi in jih je veliko, tako da bomo pred prvenstvom opravili tudi en tanek rez, da ne bi bilo potem nezadovoljnih oziroma da izberemo najbolj kvalitetno moštvo.«

Novi Borov trener Boban Popovič pa je takole strnil prve vtise: »S pristopom fantov in opravlje-

nim delom sem zadovoljen. Dosedanji štirje nastopi ne morejo biti merodajni, ker smo bili kompletni samo na eni trening tekmi in smo samo enkrat srečali bodočega nasprotnika v prvenstvu. Gotovo še nismo v neki optimalni tekmovalni formi, kaj več pa bom lahko povedal še po tem turnirju, ko bomo merili moči z ostalimi deželnimi tretjeligaši.«

V soboto in nedeljo bo na na vrsti tudi deveti Memorial Milja Gombač v spomin na dolgoletnega Borovega predsednika in nočnega čuvanja na Stadionu 1. maja. Borova ekipa do 17. leta, ki jo vodi mladi trener Dejan Faraglia, se bo v polfinalu ob 17. uri srečala z Barcolano, še prej pa bosta z začetkom ob 15. uri igrala Libertas in Servolana. V nedeljo dopoldne bo tekma za tretje mesto ob 9.30, finale pa ob 11.30.

Dolg košarkarski vikend na Stadionu 1. maja se bo pričel že drevi, ko bo športni novinar in nekdanji Borov športnik Sergio Tavčar v malih dvoranah ob 19. uri prvič na Tržaškem predstavil svoj knjižni prvenec »La Jugoslavia, il basket e un telecronista - La storia della pallacanestro jugoslava raccontata dalla voce di Telecapodistria«. Avtorja bo uvedel predsednik Športnega združenja Bor Igor Kocijančič, ki si je tudi v največji meri pribadel, da bi knjigo predstavili na Prvem maju. (nš)

V Nabrežini Sokol-Kontovel za Memorial Ivan Lesizza

V telovadnici v Nabrežini bo jutri 2. memorial v spomin na nekdanjega Sokolovega košarkarja Ivana Lesizza. Turnir predvideva eno samo tekmo. Ob 21. uri se bosta pomerili Sokol in Kontovel.

CHEERDANCE MILLENIUM - Začetek nove sezone

Skoki, piramide in gimnastika

Konec tedna nastop na odbojkarskem SP v Trstu - Marca bodo organizirali 2. Millennium Cup - Decembra v Berlin

Članice društva
Cheerdance
Millennium med
treningom v
telovadnici OŠ
France Bevk na
Opčinah

KROMA

dicionalni Beach Cup, 19. decembra pa novoletni plesni festival. Sezona se bo nato nadaljevala 5. februarja s tekmovanjem v Hrastniku, 19. ali 26. marca pa bo Cheerdance Millennium v svoji režiji v Trstu organiziral 2. Millennium Cup. Maja bo na vrsti cheerleading championship, sezona pa se bo končala 5. junija. »Čaka nas kar naporno leto. Organizacijsko bo znova zelo zahteven naš pokal Millennium Cup, ki pa je bil v lanski sezoni zelo uspešen in nam je dal veliko zadoščenja. Zelo smo počaščeni, da bomo lahko nastopili na svetovnem odbojkarskem prvenstvu, ki bo konec tedna v Trstu. Za nas bo to lepa reklama,« je še povedala Nastja Milič.

Miličeva je obenem orisala letošnjo sezono. Začela se bo s plesno-navijaškimi nastopi v tržaški športni palači PalaTrieste, ki bo ta konec tedna, 25., 26. in 27. septembra, gostila skupino F odbojkarskega svetovnega prvenstva. 4. decembra bo v Berlinu na vrsti tra-

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Druga izmena od sobote 17. oz. nedelje 18. oktobra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it ali na 040 2908105 - 348 1334086.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od pondeljka do petka od 16.30 do 18.00

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da se bo v torek, 5. oktobra, začela vadba namiznega tenisa za rekreativce v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: torek od 20.15 do 22.00. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

OK VAL sporoča, da se bodo v telovadnici v Dobrobu začeli treningi minivolleya (letniki 2002/2003/2004) v ponedeljek, 27. septembra, treningi under 12 dečki in dekleci (letniki 1999/2000/2001) v torek, 28. septembra, otroška telovadba za predšolske otroke od 3. do 5. leta v sredo, 6. oktobra. Treningi minivolleya bodo potekali ob ponedeljkih in četrtekih od 15. ure do 16.30, treningi under 12 dečki ob torkih in petkih od 15. ure do 16.30, under 12 dečke ob torkih in petkih od 16.30 do 18. ure, otroška telovadba ob sredah od 16. do 17. ure; vpisovanje in informacije po tel. 328-1511463 (Ingrid) ali okval@virgilio.it.

AŠK KRAS (mladinski odsek) prireja tečaj modernih plesov za mlade (od 14. do 29. leta starosti). Tečaj se bo odvijal ob sredah od 20.30 do 22.00 v športno kulturnem centru v Zgoniku. Vse potrebine informacije in vpisovanje na predstavitev tečaja v petek, 1. oktobra, ob 20. uri ali na tel. št. 340-3957915 (Mateja). Toplo vabljeni!

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT prireja v oktobru tečaj plezanja za začetnike. Uvodni sestanek bo v ponedeljek, 27. septembra, ob 20. uri v telovadnici športnega centra Zarja v Bazovici. Za informacije kličite na tel. št. 349-6648305 (Jernej).

AŠD ZARJA sporoča, da bo tudi letos potekal tečaj rekreacijske telovadbe in pilatesa za dekleta in gospa. Vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ur v telovadnici športnega centra v Bazovici. Prva vadbenba ura bo v ponedeljek, 4. oktobra. Za vse potrebine informacije poklicite na tel. št. 339-2447832.

OK VAL obvešča, da se bosta otroška telovadba in minidobjka začeli v petek, 1. oktobra. Vpisovanje vsaki torek in petek od 16. do 18.30 v telovadnici v Standrežu. Za informacije: 3932350925 (Sandro), 3459527263 (Jurij), 3284133974 (Tjaša) - v večernih urah.

AŠZ OLYMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmika, otroška telovadba, minivolley, odbojka in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

TENIŠKA ŠOLA za osnovnošolce pri AŠZ Gaja na Padričah se bo pričela v torek, 12. oktobra. Za prijave in informacije poklicite na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

PLAVALNI KLUB BOR prireja na Alturi v Trstu in na Opčinah tečaje prilaganja na vodo in plavanja za otroke od 4. leta dalje. Vpisovanje na stadio 1. maja v Trstu po telefonu 04051377 vsak delavnik od 14.30 do 16.00. Začetek vadbe 1. oktobra.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo za PREDŠOLKE otroke od 1. do 6. leta starosti v sobotah na Stadio 1. maj v Trstu. Prva vadba bo v soboto, 2. oktobra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo in uvajanje v atletiko za osnovnošolske otroke od 6. do 10. leta starosti v ponedeljkih, sredah, četrtekih in sobotah na Stadio 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v ponedeljek, 20. septembra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo atletike za SREDNJEŠOLCE ob torkih na Stadio 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v torek, 28. septembra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

AŠZ MLADOST obvešča, da se je začela športna sezona za letnike od 2000 do 2005. Treningi bodo potekali na nogometnem igrišču v Dobrobu ob torkih in četrtekih od 17.00 do 18.30 pod vodstvom trenerja Roka Černe. Za informacije 339-3853924.

PLESNA SEZONA pri AŠD Cheerdance Millennium se je začela! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobijo pri nas. Treningi so ob torkih in četrtekih od 19.00 do 20.30 v prostorih duševja Skala v Gropadi. Namenjeni so dekletom od 15. leta dalje. Pridruži se nam: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali info@cheerdancemillennium.com.

ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL sporoča urnike treningov: Motorika (letniki 2005-06) sreda, 16.15-17.15 (občinska telovadnica v Repnu). Mikrobasket (letniki 2002-03-04) ponedeljek, 16.15-17.15 (telovadnica na Rouni pri Briščikih); sreda, 17.00-18.00 (občinska telovadnica v Repnu). Minibasket (telovadnica na Rouni pri Briščikih) letniki 2001 torek in četrtek 16.15-17.30, petek 16.15-17.15; letniki 2000 torek 16.15-17.30, četrtek 17.15-18.30, petek 16.15-17.15. Under12 (letniki 1999) ponedeljek 17.00-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščikih), sreda, 18.00-19.30 (občinska telovadnica v Repnu), petek 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščikih). Info: 338-5889958, marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340-4685153, picerik@hotmail.it (Erik Piccin).

EVROPSKA UNIJA - Z včerajšnjo odobritvijo v Evropskem parlamentu

Dokončno potrjena nova ureditev finančnega nadzora

Predvidena je ustanovitev štirih novih evropskih nadzornih teles

BRUSELJ/STRASBOURG - Evropski parlament je včeraj na plenarnem zasedaju v Strasbourg potrdil sveženj ukrepov za novo ureditev finančnega nadzora v Evropski uniji. S tem je odpravljena še zadnja ovira za vzpostavitev nove ureditev, ki bo začela veljati s 1. januarjem prihodnje leto. Z novo ureditvijo nadzora nad finančnimi trgi se želi Evropska unija v prihodnje izogniti krizi, ki je izbruhnila konec leta 2008 in pokazala, da sedanji nadzor ni dovolj učinkovit.

Nova ureditev predvideva ustanovitev štirih novih evropskih nadzornih teles: treh evropskih agencij za nadzor bančništva, zavarovalništva in trga vrednostnih papirjev ter evropskega odbora za sistemsko tveganja. Odbor za sistemsko tveganja, novo telo za makrofinančni nadzor, bo za pet let vodil predsednik Evropske centralne banke, torej Jean-Claude Trichet oziroma njegov naslednik. Vodje treh agencij bodo izbrani na novo. Novi evropski nadzorni organi naj bi imeli pravno zavezujoče pristojnosti in možnost poseganja v nacionalne pristojnosti v treh primerih: za zagotavljanje izvajanja evropskega pravnega reda, v "izrednih razmerah" in v primeru sporov med nacionalnimi oblastmi. Največja novost v končnem dogovoru v primerjavi s prvotnim osnutkom pa je, da bodo lahko evropski organi začasno prepovedali določen finančni proizvod ali dejavnost, če bodo presodili, da pomeni nevarnost za finančni sistem, ali celo sprožili postopek za stalno prepoved.

Evropski komisar za notranji trg Michel Barnier je včeraj poudaril, da je to še začetek procesa, ki bo omogočil, da unijska skupaj in pravočasno zgradi najboljšo globalno finančno ureditev. "To je naš cilj in to bo koristilo državljanom, potrošnikom in finančnim trgom," je dejal. Komisar je zatradil tudi, da nova evropska telesa nikar niso nadomestek za nacionalna. Vprašanje pristojnosti evropskih in nacionalnih organov je bilo namreč v ospredju večmesečnih pogajanj z Evropskim parlamentom, ki bi moral po prvotnem načrtu sveženj potrditi že pred počitnicami.

Tudi včeraj je več evropskih poslancev, večinoma Britancev, v razpravi pred glasovanjem opozorilo na ta problem. Nekateri so celo izrazili jazo, da so britanske oblasti pristale na to, da se nadzor nad največjim evropskim finančnim središčem, londonskim Cityjem, seli v Bruselj. Večina evropskih poslancev pa je dogovor podprla. Član največje politične skupine, Evropske ljudske stranke (EPP), Jose Manuel Garcia-Margallo y Marfil je menil, da je to res "dobr dan za Evropo" in da bi morali biti na

"odličen dogovor vsi ponosni". Član evropskih socialistov in demokratov (S&D) Peter Skinner je skeptičnemu britanskemu kolegu, ki ga je vprašal, na podlagi česa lahko zagotoviti, da bodo evropski organi učinkovitejši od nacionalnih, odvrnil, da ne more sam sedeti na svojem Otoku in se delati, kakor da se ga Evropa ne tiče. Vodja evropskih liberalcev (ALDE) Guy Verhofstadt je v imenu svoje skupine izrazil zadovoljstvo, da se je "dolga bitka srečno končala". Ena od poslank iz Verhofstadtove politične skupine pa je tudi opozorila, da je ureditev finančnega nadzora še vedno "kot švicarski sir".

Klub kritikam tako na račun prevelelike kot premajhne pristojnosti novih teles pa je na koncu med poslanci vendarle prevladalo mnenje, ki bi ga lahko povzeli z besedami enega od njih: da unija "ni ustvarila papirnatega tigra brez zob, ampak agencije, ki lahko grizejo, s čimer je okrepila svojo odgovornost". Po pozitivnem glasovanju v Evropskem parlamentu morajo sicer dogovor še enkrat potrditi države članice, a to je le še formalnost. (STA)

Evropski komisar za notranji trg Michel Barnier

ANSA

ZN - Cilji Deklaracije tisočletja 40 milijard dolarjev pomoči za programe ZN

NEW YORK - Tridnevni vrh o uresničevanju ciljev Deklaracije tisočletja se je včeraj v New Yorku končal z zavezo filantropov, vidnejših človekolumbijskih organizacij in vlad o pomoči Združenim narodom. Zavezali so se namreč, da bodo namenili 40 milijard dolarjev pomoči za programe ZN s ciljem v prihodnjih petih letih zmanjšati smrtnost otrok in mater.

Generalna skupščina Združenih narodov je ob koncu vrhunskega srečanja, ki so se ga udeležili najvišji predstavniki držav, tudi iz Slovenije in Italije, in po treh dneh razprav postregla s sklepnim dokumentom, na podlagi katerega naj bi države obnovile svojo zavezo za dosego rezultatov, kot jih predvidevajo razvojni cilji tisočletja.

Svetovni voditelji so se združili v pozivu k odločnejšemu ukrepanju v boju z revščino, zdravstvenimi težavami ter pri zagotavljanju sanitarij in pitne vode za vse ljudi. Kot ocenjujejo ZN, najmanj 2,6 milijarde ljudi nima dostopa niti do

BAN KI MOON

osnovnih sanitarij in pitne vode.

Z dodatnimi sredstvi naj bi tako rešili življenja 16 milijonov žensk do leta 2015, kar je ciljno leto, ki ga zastavlja razvojni cilji tisočletja. Načrt pa tako poziva k zmanjšanju smrtnosti otrok in mater za dve tretjini. Po ocenah ZN naj bi z zbranim denarjem med drugim prečili 33 milijonov neželenih nosečnosti in zaščitili 120 milijonov otrok, da bi zboleli za pljučnico. Ob tem pa ti razvojni cilji vključujejo še izkoreninjene skrajne revščine in lakote, doseči

univerzalno osnovnošolsko izobrazbo, zagotoviti okoljsko trajnost ter boj proti virusu hiv/aidsu, malariji in drugim boleznim.

"Vemo, kaj deluje, da bi lahko rešili življenja žensk in otrok, in vemo, da so ženske in otroci kritičnega pomena za vse cilje," je ob tej priložnosti izpostavil generalni sekretar ZN Ban Ki Moon.

Med večjimi organizacijami, ki so obljudile sredstva pomoči za programe ZN, so Fundacija Bill in Melinda Gates, ki naj bi namenila 1,5 milijarde dolarjev Globalni strategiji za zdravje žensk in otrok, mehiški milijarder Carlos Slim namerava darovati 50 milijonov dolarjev, med ostalimi donatorji pa so še svetovni sklad britanske družbe BBC ter Sklad Davida in Lucille Packard.

Sicer je v okviru novega svežnja pomoči večji del obljubov o razvojni pomoči osem najpomembnejših svetovnih gospodarstev napovedalo že ob junijskem vrhu v kanadskem Torontu. (STA)

NOVA ZELANDIJA - Drugi primer v zadnjih dveh mesecih

Na obali nasedlo 80 pliskavk Več kot polovica jih je že poginila

WELLINGTON - Na obali na severu Nove Zelandije je nasedlo 80 pliskavk, od katerih jih je najmanj 40 že poginilo. Reševalci se borijo za preživetje preostalih 40, medtem ko se jih še 50 nahaja čisto blizu obale, je včeraj po poročanju tujih tiskovnih agencij sporočila pristojna služba in dodala, da so najbolj oslabele in prizadete nasedle živali že evtanazirali.

"Pliskavke imajo izjemno močne socialne vezi in si skušajo pomagati, zato jih naseda vedno več," je povedal predstavnik programa Jonah za zaščito morskih sesalcev Mark Simpson. Kot je sporočil novozelandski urad za ohranjanje narave, so ti morski sesalci že drugič v dveh mesecih nasedli na tem območju.

Tokrat so nasedli na območju zaliva Spirits Bay, ki se nahaja okoli 320 kilometrov severozahodno od Aucklanda, minuli mesec pa jih je 63 nasedlo blizu kraja Kaitaia okoli 90 kilometrov stran. Od teh jih je preživelih le devet.

Reševalci so včeraj na pomoč poklicali tudi prostovoljce, vsi skupaj pa bodo morali počakati do danes, saj reševanje zaenkrat onemogočajo močni morski tokovi in veter.

Znanstveniki za zdaj še ne vedo natančno, zakaj kiti in delfini nasedajo na obale. Domnevajo, da bi lahko temu botrovale motnje v njihovi orientaciji v plitki vodi ali pa naj bi morda kaki bolni živali, ki se usmeri proti obali, sledila tudi preostala jata. (STA)

Basescu pozval Sarkozyja, naj ustavi izgon Romov

Bukarešta - Romunski predsednik Traian Basescu je francoskega kolega Nicolasa Sarkozyja minuli teden ob robu vrha Evropske unije osebno pozval, naj poskuša ustaviti izgon Romov iz Francije. Basescu pri tem ni dobil jasnega odgovora, bosta pa predsednika o tem znova govorila na prihodnjem srečanju v Parizu.

"Predsednika Sarkozyja sem pozval, naj skuša ustaviti izgon," je na srečanju s tujimi novinarji včeraj sporočil romunski predsednik. Kot je pojasnil, je prošnjo na Sarkozyja nabolj na "priateljskem pogovoru" ob robu vrha v Bruslju. Po besedah Basescu je dobil nejasen odgovor, vendar pa sta se odločila za pogovore na novem srečanju, do katerega naj bi v prihodnjih tednih prišlo v Parizu.

Rusija opustila načrte o dobavi raket Iranu

MOSKVA - Rusija se je odločila, da Iranu ne bo dobavila raket S-300, saj te sodijo v okvir mednarodnih sankcij zoper Teheran, je sporočil načelnik generalštaba ruske vojske Nikolaj Makarov, s čimer je Moskva najbolj jasno doslej potrdila zamrznitev sporne prodaje naprednega sistema zračne obrambe. "Vodstvo je sprejelo odločitev, da ustavi postopek dobave," je dejal Makarov, ki pa vseeno ni dal jasnega odgovora, ali so pogodbo o nabavi opreme dokončno prekinili. "Videli bomo, to bo odvisno od vedenja Irana," je po poročanju ruskih medijev dodal Makarov. Namervana prodaja ruskih raket S-300 Iranu je sicer naletela na neodobravanje ZDA in Izraela, po mnenju katerih bi lahko Iran napredne rakete za zračno obrambo uporabil za zaščito svojih jedrskej zmogljivosti pred napadom.

V Švici večino ministrskih stolčkov zasedajo ženske

ŽENEVA - Švicarsko vlado z včerajnjo izvolitvijo nove ministričnice Simonette Sommaruge prvič v večini sestavlja ženske, zasedajo namreč štiri od sedmih ministrskih stolčkov. Švica je med zadnjimi državami v Evropi ženskam podelila volilno pravico šele leta 1971, prva ministrica pa je bila izvoljena leta 1984. Eden izmed švicarskih okrajev je ženskam prepovedoval udeležbo na lokalnih volitvah vse do leta 1990.

50-letna socialdemokratka Simonette Sommaruga je bila izvoljena s 159 glasovi poslancev Švicarskem parlamentu s 245 mandati. Sommaruga bo nasledila dosedanjega ministra za okolje in promet Moritza Leuenbergerja, ki se bo 31. oktobra upokojil. (STA)

ZDA - Odhaja L. Summers

Obama zapušča še eden od vodilnih gospodarskih svetovalcev

WASHINGTON - Vodja nacionalnega gospodarskega svetovalstva Lawrence Summers je napovedal svoj odhod iz ekipe ameriškega predsednika Baracka Obame. Gre že za tretji odhod visokega člena Obamove gospodarske ekipe v zadnjih nekaj mesecih.

Summers, ki uživa ugled izjemno inteligentnega, a včasih trmolglavega ekonomista, namerava Belo hišo zapustiti konec leta. Čeprav se je Obamova administracija potrudila, da bi odhod prikazala kot pričakovani razplet, to kaže na precejšnje pretrese v vladni ekipi, ki se bori s posledicami gospodarske krize. V izjavi po napovedi odhoda se je Obama Summersu zahvalil za sodelovanje. "Čeprav nas čaka še veliko dela za popravo škode, ki jo je povzročila recesija, smo na boljši poti zahvaljujoč veliki meri Larryjevu modremu svetovanju," je dejal ameriški predsednik.

Summers se bo po odhodu, ki se bo zgodil novembra po volitvah v Kongres, vrnil na univerzito Harvard, kar je bilo po navedbah neimenovanega vira iz Obamove administracije vedno del njegovega dolgoročnega načrta. Ta vir navaja, da je predsednik Summersa lani jeseni prosil, naj ostane še v letošnjem letu, da bi pomagal pri oblikovanju nove regulatorne zakonodaje in izvedbi paketa gospodarskih spodbud. Odhodi visokih gospodarskih svetovalcev iz Obamove ekipe se v zadnjih mesecih kar vrstijo. Junija je svoj odhod napovedal proračunski direktor Peter Orszag, septembra pa je odšla predsednica sveta gospodarskih svetovalcev Bela hiša Christina Romer. (STA)

MITSUBISHI - Japonski SUV opremljen tudi z dvosklopkovnim menjalnikom

Novi francoski motor dal outlanderju nov zagon

Na voljo tudi v različici s sedmimi sedeži – Vklapljiv štirikolesni pogon

V Italiji je japonski Mitsubishi znan predvsem po svojih terencih. Najbolj znan je seveda veliki pajero, zadnje čase pa se uveljavlja tudi manjši outlander, ki je pravzaprav SUV in ne terenec, čeprav se ponaša z zelo učinkovitim štirikolesnim pogonom. Vozili smo outlander z 2,2-litrskim DI-D motorjem, ki zmore 156 KM in 380 Nm že pri 2.000 obratih. Motor prihaja iz Francije, saj je zrasel v tovarni PSA. Med njegove odlike sodi visok nazivni navor, ki je sicer na voljo rahlo kasneje kot pri dvolitrskem DI-D, toda v praksi je uporabna motorna prožnost na voljo že od približno 1.500 vrt/min.

Kdor se odloči za 2,2-litrski turbodizel, naj se odloči tudi za samodejni menjalnik, ki predstavlja dodatno zanimivost pri outlanderju: združitev dvosklopkovnega TC-SST menjalnika s PSA-jevim motorjem in ne Volkswagenvim, četudi je v zadnjem času ravno njihov DSG menjalnik postal neke vrste sinonim za dvosklopkovne menjalnike. S to kombinacijo so namreč Japonci dali jasno vedeti, da je TC-SST menjalnik dejansko hišni izdelek in da ga ne kupujejo, tako kot oba DI-D motorja, pri konkurenči. Izbira se obrestuje, saj gre za izdelek, ki se brez težav kosa s podobnimi na trgu. Njegovo delovanje namereč v nobenem pogledu ne zaostaja za konkurenco, saj je menjavanje prestav v vseh okoliščinah nadvse udobno in hitro, povezava z motorjem pa ravno tako ne pušča želje po izboljšavi. Piko na i nedvomno postavita obvolanska vzvoda iz lahkega magnezija, s katerima lahko voznik pretika tudi v SUV enako kot rečimo v formuli ena.

Voznja z outlanderjem je še kar udobna, saj vas tudi po daljši vožnji z njim ne bo bolel hrbet, moti mogoče le tresenje avtomobila pri vožnji čez kratke grbinke, luknje ali železniške tračnice. Lega na cesti sodi med stabilnejše in zanesljiveže, za kar poskrbi elektronsko krmiljenje priklapljeni štirikolesni pogon AWC. Sistem sam odloča, kdaj naj vklopi dvokolesni in kdaj štirikolesni pogon.

Outlander je lahko opremljen z dočudno zložljivo sedežno klopo v tretji vrsti, s katero postane sedemsedežnik, a le na papirju. Žal s prenovo napredka na tem področju ni bilo, saj je tam namesto pravih sedežev še vedno le »klopc za naslonom«, ki je sama po sebi omejena zgolj na jekleni okvir z napetim blagom.

Cena sedemsedežnega turbodizla s samodejnim menjalnikom presega 36 tisoč evrov, če pa si omislite še nekaj dodatne opreme, pa lahko pride čez 40 tisoč.

Stran pripravil Ivan Fischer

MAZDA - Prestižno priznanje za legendarni dvosed

MX5 navdušuje ljubitelje športnih avtov

Premagal je luksuzne športne avtomobile kot Mercedes Benz SLK, Audi TT in VW eos - Na evropskem trgu se Mazdin roadster uvršča na drugo mesto

Najbolje prodajani roadster na svetu, Mazda MX-5, se je ponovno izkazal z osvojitvijo naslova »Najboljši športni avto«, kot sad letošnje britanske raziskave o zadovoljstvu lastnikov vozil JD Power.

Več kot 17 tisoč lastnikov avtomobilov v Veliki Britaniji je sodelovalo v letni raziskavi. Legendarni dvosedenčnik Mazda MX-5 je največ točk prejel za videz, kakovost, tehnično zanesljivost, zmožljivost, tekoče stroške in pooblaščeni servis.

Po prejetih glasovih je Mazda MX-5 prejela rezultat zadovoljstva v višini 82,3 odstotkov. S priznanjem 'Najboljši športni avto' je premagala luksuzne športne avtomobile kot Mercedes Benz SLK, Audi TT in VW eos.

Mazda MX-5 se je v preteklih letih že večkrat visoko uvrstila v raziskavah JD Power, ko je bila v več državah po vsem svetu imenovana za najboljši avtomobil v športnem razredu. Lastniki Mazdin roadsterjev že 20 let hvalijo ugodno ceno, vzdržljivost in izjemno užitev pri vožnji. Mazdin športni dvosedenčnik, ki je doslej prejel že več kot 160 priznanj, se lahko pohvali z 870 tisoč lastnikov po vsem svetu in predstavlja pravi kulturni avtomobil s številnimi priravnenci na vsaki celini sveta.

Od predstavitev različice z električno pomicno streho leta 2006 je modelna paleta Mazde MX-5 postala bolj priljubljena kot kadar koli prej. Preteklo leto je 22 odstotkov Mazde MX-5 zastopalo segment prestižnih športnih avtomobilov v Veliki Britaniji, pradomovini dvosedenčnega roadsterja. Na evropskem trgu se Mazdin kulturni roadster uvršča na drugo mesto z 12-odstotnim tržnim deležem.

GOVORICE - VW naj bi se pogajal s Fiatom

Nemci se zanimajo za italijansko Alfo

V avtomobilskih krogih se že nekaj časa govorijo o tem, da bi Volkswagen v svojo zbirko znakm rad uvrstil tudi italijansko Alfa Romeo.

VW, kljub splošni krizi avtomobilske industrije, ta čas žanje uspehe svoje agresivne prodajne in promocijske politike, saj so v prvem pollettu prodali več kot štiri milijone avtomobilov, kar je novi prodajni rekord. Vodstvo VW se zaveda, da bodo za svoj ambiciozni cilj - postati največji avtomobilski koncern na svetu in do leta 2018 na tem mestu prehiteti Toyoto - potrebovali še kak več kot zgolj dobre modele.

Zato so pred meseci kupili znan italijanski oblikovalski studio Italdesign, za učinkovitejši vstop na Vzhod so se kapitalsko povezali s Suzukijem (20 odstotkov), hkrati pa obvladujejo dve tovornjakarski znamki Scania in MAN. Da želijo in potrebujejo še več, govorijo tudi zadnje govorice o morebitnem nakupu Alfe.

Alfa Romeo je ena svetovno najbolj prepoznavnih znakm s tradicionalnim športnim in emocionalnim prizvokom, ki so jo pri Fiatu še kar zanemarili in ki bi tudi v ta-

ko dobro popolnjenem koncernu našla место. Da govorice niso povsem iz trte izvite, čeprav jih zanikajo v obeh znamkah, priča tudi dejstvo, da je Alfa v precejšnjih finančnih škripcih, saj ustvari kakšnih 200 milijonov izgube letno (dolg menda dosega 3,7 milijarde evrov), na leto pa prada le približno 100.000 avtomobilov, čeprav je predsednik uprave Fiat Auta, Sergio Marchionne, predvidel, da naj bi do konca leta prodali okoli 300.000 vozil. Po optimističnih napovedih jih bo le okoli 125.000.

Volkswagen naj bi Fiatu, ki je lastnik znamke od leta 1986, že ponudil okoli 1,3 milijarde evrov za izgubarsko znamko, o čemer pa Marchionne vsaj uradno noči nič slišati. Pri VW pa je neki visok menedžer že izjavil, da takšnega dragulja, če je res na prodaj, ne gre izpustiti iz rok. In če bo želet italijansko-kanadski pravnik postaviti na noge zgodbo o koncernu Fiat-Chrysler, bo seveda še kako potreboval svež kapital. Prodaji so nagnjeni tudi ljubitelji in poznavalci znamke v Italiji, kjer Fiatu zamerijo, da v vseh teh letih ni zmogel ustvariti pogojev, da bi znamka z vzdevkom cuore sportivo le zaživel.

NOVICA - Poganjal ga bo Ferrarijev osemvaljnik

V Nemčiji nastaja stratos

Michael Stoscheck bo izdelal 25 novodobnih primerkov legendarnega »dirkača«

Nemški konstruktor Michael Stoscheck bo oživil legendarno reli specijalko lancio stratos. Izdelal bo 25 primerkov. Prvi primerek so pred kratkim že preskusili na Fiatovi preskusni stezi

v Baloccu pri Turinu, več o avtomobilu pa bo menda znanega jeseni, ko ga bodo novinarjem tudi uradno pokazali na francoskem dirkalnišču Paul Ricard pri Marseilliu.

PARIZ

Na ogled celotna družina focusov

Na skorajnjem avtomobilskem salonu v Parizu bo Ford prvič predstavil celotno družino novega focusa, med drugim tudi novi focus ST. Predstavili bodo tudi prenovljenega mondea v izvedbi ECOnetic, novega C-maxa in grand C-maxa, plug-in hibridno izvedbo C-maxa ter okolju prijazne tehnologije. Skladno s strategijo ONE Ford, bo novi focus globalni avtomobil, ki se bo prodajal v več kot 120 državah, s preko 80 odstotki skupnih delov. Na tej skupni platformi bo nastalo kar deset vozil, tako da naj Ford od leta 2012 letno prodal preko 2 milijonov vozil! Na vrhu prodajne palete bo (do prihoda modela RS) novi ST, ki pa ne bo več imel 2,5-litrskega Volvovega turbo-petaljnika, ampak ga bo nadomestil s tehnološko srežim 2-litrskim turbomotorjem EcoBoost, ki bo pridelal kar 250 KM. Gre ponovno za prvi model, ki je razvit pod globalno strategijo Ford Performance Vehicles.

Ford bo v Parizu razstavl tudi prenovljenega mondea, ki je premiero doživel na nedavnem salonu v Moskvi. V Parizu bodo prvič pokazali izvedbo ECOnetic. Družbo mu bo sta delala nova C-max in grand C-max, ki sta prvi vozili na novi Fordovi C platformi.

Za razvoj avtomobila stoji direktor nemškega dobavitelja avtomobilskih delov Brose Michael Stoscheck in njegov sin Maximilian. Stoscheck je tudi precej uspešen ljubiteljski avtomobilski dirkač, ki je s svojim Porschejem 911S letnika 1972 med drugim zmagal tudi na zgodovinski dirki Rally EM leta 2006. Avtomobil so izdelali pri Pininfarinai, oblikoval pa ga je sedanji vodja oblakovcev pri Saabu Jason Castriota.

Novodobna lancia stratos se sicer lahko pohvali s sodobnimi pripomočki, kot je led razsvetljava, vendar tudi precej zvesto sledi oblakom klasične verzance. Podobno kot nekdanja lancio stratos, ki je za voznikom imela Ferrarijev 2,4-litrski motor dino V6, tudi motor se danje prihaja iz Maranella, le da tokrat menda gre za motor ferrarija F430. Menda se zavrti kar do 9000 vrtljajev na minuto in omogoča hitrost do 360 kilometrov na uro. Karoserija je iz ogljikovih vlaken, ponaša pa se s podrobnostmi nekdanjega stratosa, kot so držala za celade na vratih.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Števerjan 2010: ansambel Topliška pomlad

20.30 Deželni Tv dnevnik

20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews

6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta

6.30 10.55, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.05 Aktualno: Occhio alla spesa

11.55 Aktualno: Obisk papeža Benedikta XVI. v Veliki Britaniji

12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)

13.30 Dnevnik in gospodarstvo

14.10 Aktualno: Bontà loro

15.00 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perugia)

16.15 Variete: La vita in diretta

16.50 Dnevnik - Parlament

18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)

21.10 Nan.: Ho sposato uno sbirro 2

23.35 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

1.10 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 18.45, 1.10 Talent show: Extra Factor

6.20 Nan.: Girlfriends

6.40 Nan.: 8 semplici regole

7.00 Risanke: Cartoon flakes

8.20 Variete: L'Albero azzurro

9.45 Variete: Tracy & Polpetta

10.00 Aktualno: Tg2punto.it

11.00 Variete: I fatti vostri

13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje

14.00 Variete: Pomeriggio sul 2

16.10 Nan.: La signora in giallo

17.00 Nan.: Numb3rs

17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti

19.30 21.05 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.25 Žrebanje lota

21.05 Aktualno: Spazio Santoro - Annozero (v. M. Santoro)

23.10 Dnevnik

23.25 Dok. odd.: La Storia siamo noi - 150 anni Unità d'Italia

0.25 Aktualno: Stile

1.00 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.00 Dok.: La Storia siamo noi

9.00 Film: Sherlocko, investigatore sciolto (kom., ZDA, '62, i. J. Lewis)

10.25 Aktualno: Cominciamo bene estate

11.10 Dnevnik, športne vesti in Fuori TG

13.00 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...

13.10 Nad.: Julia

14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.20 Dnevnik in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Tgr 62° Prix Italia

15.05 Aktualno: Tgr Speciale ambiente Italia - Puliamo il mondo

15.20 Dnevnik L.I.S.

15.25 Nan.: Il richiamo della foresta

16.10 Variete: Tg3 GT Ragazzi

16.20 Dok.: Cose dell'altro Geo

17.40 Dok.: Geo & Geo

18.10 Vremenska napoved

19.00 Dnevnik

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Seconda chance

20.35 Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Trappola sulle montagne rocciose (akc., ZDA, '95, r. G. Murphy, i. S. Seagal, E. Bogosian)

23.00 Dok.: C'era una volta

0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

7.10 Nan.: Più forte ragazzi

8.10 Nan.: Starsky & Hutch

9.05 Nan.: Hunter

10.00 Nan.: Ultime dal cielo

11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

12.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

12.55 Nan.: Un detective in corsia

13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum

15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21

16.15 Nad.: Sentieri

16.30 Film: Arabesque (pust., ZDA, '66, i. S. Loren, G. Peck)

17.05 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.35 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Elisabeth (zgod., V.B. '98, r. S. Capur, i. C. Blanchett)

21.50 0.25 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

23.40 Film: L'intrigo della collana (dram., ZDA, '01, i. H. Swank)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar

8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panicucci)

10.00 Dnevnik - Ore 10

11.00 Aktualno: Forum

13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Resničnostni show: Uomini e donne

15.35 18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

16.20 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)

18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)

20.30 1.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Nan.: I Cesaroni (It., '10)

22.45 Variete: Chiambretti night - Solo per numeri uno

Italia 1

6.05 Nan.: La Tata

6.40 Risanke

8.40 Nan.: Kyle XY

9.35 Nan.: Smallville

11.25 Nan.: Heroes

12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.40 Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)

13.50 20.05 Risanka: Simpsonovi

14.20 Nan.: My name is Earl

14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto

15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!

16.10 Risanka: Sailor moon

16.40 Film: Il mondo di Patty

17.35 Nan.: Ugly Betty

19.30 Nan.: The Big Bang Theory

20.30 Kviz: Mercante in fiera

21.10 Film: Batman Begins (fant., ZDA, '05, r. C. Nolan, i. C. Bale, M. Caine)

22.00 0.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

23.55 Film: Batman (fant., ZDA, '89, r. T. Burton, i. M. Keaton, J. Nicholson)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik

8.05 Pregled tiska

9.00 Variete: Domani si vedrà

9.30 Dokumentarci o naravi

10.05 Nan.: Daniel Boone

12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti

12.05 Aktualno: Rotocalco ADNKronos

12.25 Aktualno: Tractor Pulling

12.50 Aktualno: La Provincia ti informa

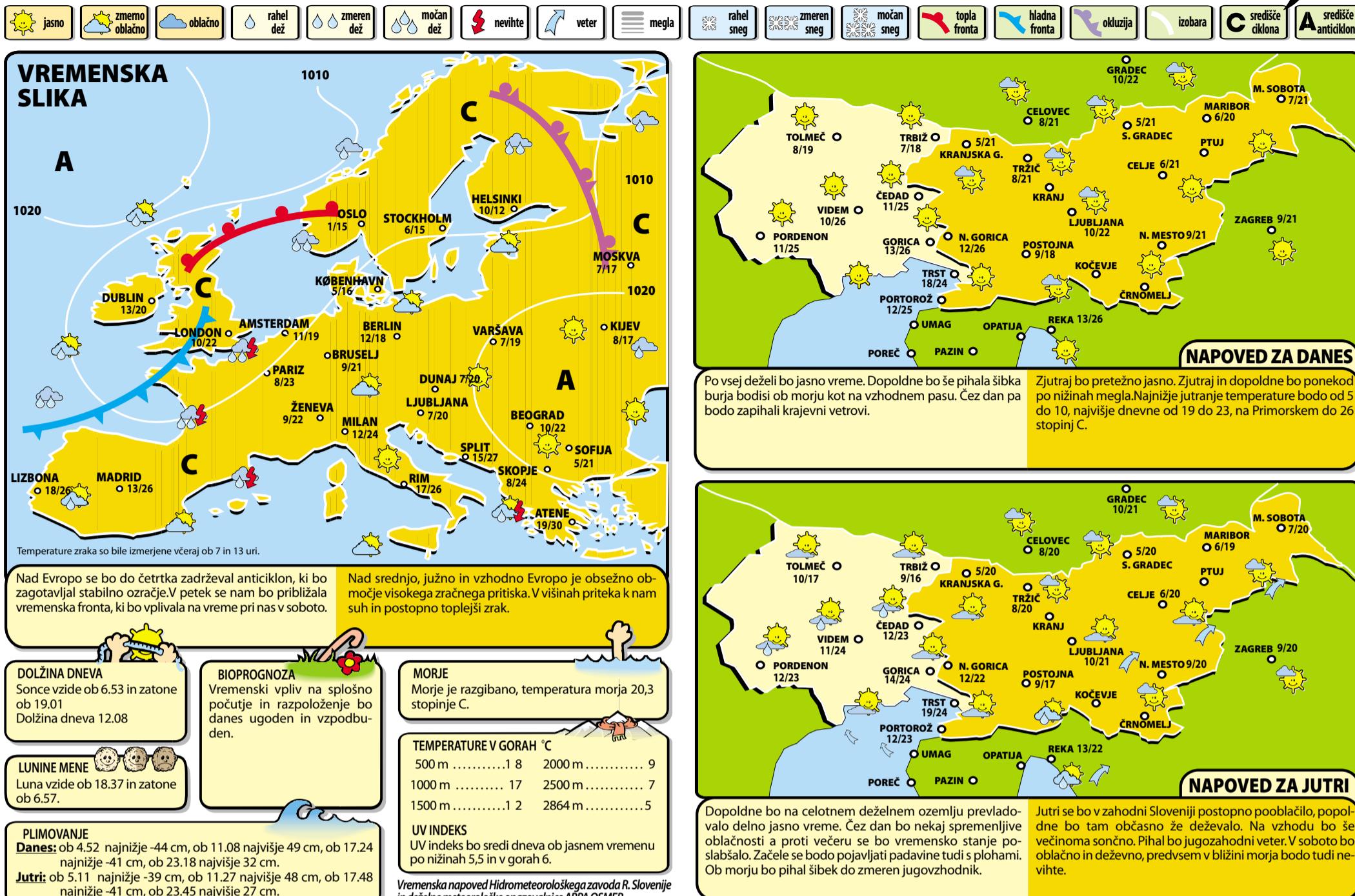
13.15 Aktualno: Antiche ville del Friuli Venezia Giulia

14.05 Variete: ... Copertina da Udine

15.05 Aktualno: Musa Tv

16.55 Risanke

19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

AVSTRIJA - Danes bo star natanko mesec dni

Mali panda v dunajskem živalskem vrtu je samček

DUNAJ - Oskrbeniki dunajskega živalskega vrta Schönbrunn so uspeli določiti spol pande, ki se je skotila pred enim mesecem. Samček je sedaj velik kot morski prašiček in ima že tipično črnobelo dlako. Medtem ko se mali panda še vedno skriva pred obiskovalci, jih mesec in pol star mladiček slona že od sredine avgusta zabava s svojimi vragolijami.

Mladiček je prvič dlje časa ležal na prsih matere Yang Yang, s čimer so lahko oskrbeniki prepoznali spol malega pande. Sedaj ko je spol že znan, se bo dunajski živalski vrt dogovoril s kitajskimi predstavniki o izbiri imena, obiskovalci pa bodo verjetno zanj glasovali prek spleta. Po kitajski tradiciji lahko dobi ime še sto dni po rojstvu. Sicer v prvem letu pogine kar 40 odstotkov te v naravi ogrožene vrste živali.

Pandin mladiček bo danes star natanko mesec dni. Z materjo Yang Yang biva v majhnem zaboju, se prehranjuje vsake štiri ure in se lepo razvija. Verjetno bosta še nekaj mesecov ostala skrita pred javnostjo, vse dokler se ne bosta sama odločila pokazati obiskovalcem. Kot je dogovorjeno med dunajskim in kitajskim živalskim vrtom, bo mladiček pande vsaj dve leti bival na Dunaju, potem pa ga bodo tako kot lani njegovo sestro Fu Long, prvo v Evropi po naravnih poti spopetoči pando - vrnili na Kitajsko.

Medtem ko je mali panda ob rojstvu tehtal le sto gramov, je sloveni mladiček, ki se je v začetku avgusta prav tako skotil na Dunaju, tehtal kar 112 kilogramov. Že po enem tednu se je Tuluba na majavi pokazal obiskovalcem, sedaj pa jih vsak dan zabava z vragoljami v vodi in blatu. (STA)

POLJSKA - Britanski zgodovinar

David Irving izziva z obiskom taborišč smrti

VARŠAVA - Britanski zgodovinar David Irving, ki je bil leta 2006 v Avstriji obsojen zaradi zanikanja holokavsta, je v torek prispel na Poljsko, kjer bo vodil ogled po taboriščih smrti in drugih spornih krajinah nacističnih zločinov. Poljske oblasti so medtem sporočile, da mu ne bodo dovolile obiska muzeja Auschwitz-Birkenau.

Britanski zgodovinar, ki bo na Poljskem devet dni, organizira za skupino zainteresiranih obiskovalcev strokovno vodenje po nekdajnem koncentracijskem taborišču Auschwitz in judovskem getu v Varšavi. Kot so v torek sporočili predstavniki državnega muzeja Auschwitz-Birkenau, bodo ustrezno ukrepali, če bo Irving ob obisku koncentracijskega taborišča Auschwitz dajal izjave o zanikanju ali omalovaževanju holokavsta. Irving po njihovih besedah ne sme voditi skupine turistov, ker nima dovoljenja za turističnega vodnika.

Udeleženci turneje, ki jo na svoji spletni strani Focal Point Publications promovira Irving, lahko v okviru organiziranih vodenj obiščejo nekdajna koncentracijska taborišča in druge kraje spomina na nacisti-

DAVID IRVING

ANSA

čne zločine. Med drugim si lahko ogledajo bunker Volčji brlog, prvi vojaški štab Adolfa Hitlerja na Vzhodni fronti med drugo svetovno vojno. Irving objavlja obiskovalcem "nepozabno turnejo" in priložnost, da si ogledajo "pravo zgodovino", za kar morajo odšteti 1.707 funtov.

Za British Daily Mail je Irving minuli petek izjavil, da je bila Treblinka pravo taborišče smrti, da pa je bil Auschwitz "znamenitost v stilu Disneylanda". Irving je bil zaradi zanikanja holokavsta leta 2006 v Avstriji obsojen na triletno zaporno kazen, v zaporu pa je preživel deset mesecev. (STA)

GLOBALNO VODSTVO 2025 - Skupno poročilo ZDA in EU

ZN in države po svetu slabu pripravljeni na globalne izzive

WASHINGTON - Združeni narodi in vlade držav po svetu so slabu pripravljeni na spopadanje z naraščajočimi grožnjami svetovnemu miru in varnosti, piše v skupnem evropsko-ameriškem poročilu, objavljenem v ponedeljek. Zaradi globalizacije "nedkanje grožnje, omejene na manjši prostor, niso več lokalno obvladljive", so zapisali v poročilu Globalno vodstvo 2025, ki sta ga sestavila Nacionalni obveščevalni svet ZDA in Institut EU za varnostne študije.

Omenjene grožnje vključujejo etnične spore, izbruhe naležljivih bolezni, terorizem ter "novu generacijo globalnih izzivov, vključno s podnebnimi spremembami, energetsko varnostjo, pomanjkanjem hrane in vode, mednarodnimi preselitvenimi tokovi in novimi tehnologijami", so še zapisali v poročilu.

Združeni narodi, mednarodne organizacije in

vlade držav niso dovolj hitro ukrepali, da bi lahko bili kos vsem izzivom, še navaja poročilo. Da bi ponazorili slabu pripravljenost Združenih narodov in drugih mednarodnih organizacij na večplastno grožnjo varnosti, so v poročilu navedli primer obsežnega izbruhu naležljive smrtne bolezni v srednje razviti ali revnejši državi. Izbruh bi najverjetneje onemogočil delovanje lokalnih oblasti, ki bi bile okuženim ljudem nezmožne preprečiti potovanje v tujino. Situacija bi iz izbruhu bolezni v eni sami državi hitro prerasla v globalno pandemijo. Kljub nevernostim, na katere cilja zgoraj omenjeni scenariji, pa ni vzpostavljen niti en temeljni informacijski sistem, ki bi Svetovno zdravstveno organizacijo in druge agencije za zdravstvene krize povezel z Varnostnim svetom ZN ali Natom, pravi poročilo.

Poročilo ZDA in EU je bilo objavljeno, medtem ko so svetovni voditelji zbrali na srečanju Generalne skupščine ZN v New Yorku in plenarnem zasedanju na visoki ravni o uresničevanju razvojnih ciljev iz Deklaracije tisočletja. Prizadevajo si do leta 2015 doseči več ciljev, med drugim tudi tistih, ki jih omenja združeno poročilo ZDA in EU.

To poročilo je sicer prvo, pri katerem je Nacionalni obveščevalni svet ZDA sodeloval s kakšno neameriško organizacijo. Poročilo ne navaja načinov, kako se bolje spopasti z globalnimi izzivi, vendar so v njem zapisali, da pričakujejo še nadaljnje sodelovanje ZDA in EU pri oblikovanju globalnega vodstva, preden bodo vedno močnejše sile, kot so Brazilija, Kitajska in Indija, prevzeme pomembnejše vloge pri odločjanju. (STA)